

**T.C.
TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

85. HESAP DÖNEMİ FAALİYET RAPORU 2022

**Mali İşler Dairesi Başkanlığı
MART 2023**

Misyonumuz

Faaliyet alanına giren tarımsal ürün piyasalarını düzenleyerek üretici ve tüketiciyi koruyacak tedbirler almak, olağanüstü hal stoku bulundurmak, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekelini işletmek.

Vizyonumuz

Başta hububat olmak üzere faaliyet alanındaki tarımsal ürün piyasalarında istikrar sağlayan; paydaşlara güven veren, dinamik, yetkin ve çağın gerekleriyle uyumlu tarım sektörünün örnek ve önder kuruluşu olmak.

İlkelerimiz

- Güvenilirlik
- Hızlı ve etkin karar alma
- Kaliteli hizmet,
- Üretici ve tüketici memnuniyeti
- Sürdürülebilirlik
- Hesap verebilirlik
- Yenilikçilik

TMO Karar Organı (Yönetim Kurulu)				
Kuruluşun Adı		Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü		
Merkezi		Ankara		
İlgili Bakanlık		Tarım ve Orman Bakanlığı		
Esas Sermayesi		12.550.000.000 TL		
Ödenmiş Sermayesi		12.550.000.000 TL		
Karar Organındaki Unvanı	Adı Soyadı	Görevi veya Mesleği	Görevli Bulunduğu Süre	
			Başlama Tarihi	Ayrılma Tarihi
Başkan	Ahmet GÜLDAL	Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdür	27.08.2018	Devam ediyor (Görev süresince)
Üye	Nebi ÇELİK	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürü	12.09.2022 11.01.2023	12.11.2022 11.01.2026 (Devam ediyor.)
Üye	Osman YILDIZ	Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı	03.06.2020	03.06.2023 (Devam ediyor)
Üye	Mustafa ALPASLAN	Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı	12.09.2022	28.02.2025 (Devam ediyor.)
Üye	Cihan SOYALP	Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdür Yardımcısı	04.01.2019	28.02.2025 (Devam ediyor)
Üye	Halil YANIK	Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdür Yrd.	02.11.2022	02.11.2025 (Devam ediyor.)

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I- TOPLU BAKIŞ	
A – Kuruluşun Tarihçesi, Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Gelişimi	5
B – Hububat, Bakliyat, Fındık, Diğer Ürünler ve Uyuşturucu Mad. Dünya Ekonomisindeki Yeri	6
II- İDARİ BÜNYE	
A – Mevzuat	13
B – Teşkilat	15
C - Personel Durumu	18
III- İŞLETME ÇALIŞMALARI	
A - İşletme Bütçesinin Genel Durumu	25
B – Finansman	25
C – Giderler	25
D - Tedarik İşleri	26
E - Üretim ve Maliyetler	33
F – Pazarlama ve Satışlar	36
G – Stoklar	39
H - Sigorta İşleri	40
I - İşletme Sonuçları	41
İ - Bağlı Ortaklıklar ve İştirakler	42
J- Yatırım Faaliyetleri	44
IV- BİLANÇOYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	58
V- GELİR TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	66
VI- MALİ ORANLAR	
A - Mali Durum	71
B - Mali Oran Analizi	72
VII- EKLER	73

TOPLU BAKIŞ

A) Kuruluşun Tarihçesi, Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Faaliyetleri

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), buğday fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini önlemek için Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek yerlerde ve tayin edilecek fiyatlarla buğday satın almak ve buğday piyasasını korumak ve tanzim etmek, uyuşturucu madde tekeli işlemleri üzere 24/6/1938 tarihli ve 3491 sayılı Kanunla kurulmuştur. Bu Kanunda diğer hububatın da Bakanlar Kurulu Kararı gereğince TMO'nun faaliyet alanına alınabileceği hükmüne yer verilmiştir.

TMO, sermayesinin tamamı Devlete ait, 8/6/1984 tarihli 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe ve faaliyetlerinde özerkliğe sahip, sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür. Merkezi Ankara'da olup Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur.

TMO, afyon alkaloidleri konusunda piyasada tekel olarak faaliyet göstermektedir. Bünyesinde Afyonkarahisar iline bağlı Bolvadin ilçesinde Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

TMO, taşra teşkilatında başmüdürlük, şube müdürlüğü ve bunlara bağlı ajans amirlikleri ve tesisli ekipler şeklinde bir yapıya sahiptir. Ayrıca yoğun alım dönemlerinde faaliyete geçirilen geçici alım merkezleriyle tarım sektörüne hizmet vermektedir.

B) Hububat, Bakliyat, Fındık, Diğer Ürünler ve Uyuşturucu Maddelerin Dünya Ekonomisindeki Yeri**a) Hububat**

Hububat, dünyada temel bir gıda maddesi olarak yerini korumakta olup ekmeğin yanı sıra undan yapılan gıda maddeleri özellikle gelişmekte olan ülkelerin başlıca ihtiyacını teşkil etmektedir. Bu nedenle hububatın dünyada üretimi ve ticareti büyük önem kazanmaktadır. Dünya hububat verileri yıllar itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Dünya Hububat Üretim, Tüketim, Ticaret ve Stok Verileri (Milyon Ton)

Yıllar	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023*
Buğday					
Üretim	732	761	773	781	796
Ticaret	168	185	190	197	194
Tüketim	740	745	771	784	789
Kapanış Stokları	260	275	277	274	281
Arpa					
Üretim	140	158	160	146	152
Ticaret	25	27	35	32	30
Tüketim	142	154	159	150	150
Kapanış Stokları	24	28	28	24	26
Mısır					
Üretim	1.131	1.132	1.136	1.219	1.161
Ticaret	165	175	188	179	170
Tüketim	1.149	1.160	1.155	1.217	1.188
Kapanış Stokları	326	298	279	281	254
Pirinç					
Üretim	498	500	510	516	504
Ticaret	43	44	51	54	51
Tüketim	487	495	509	520	514
Kapanış Stokları	176	182	182	179	168

Kaynak: IGC (Ocak 2023) (*)Tahmin

Hububat üretiminde yıllar itibariyle iklim şartlarına bağlı olarak dalgalanmalar meydana gelmekte olup buna bağlı olarak hububat tüketim ve ticareti de yıllara göre farklılık göstermektedir.

Ülkeler itibariyle hububat üretim miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Ülkeler İtibariyle Buğday Arpa Mısır ve Pirinç Üretim Miktarları (Mil. Ton)

BUĞDAY					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Çin	131	134	134	137	138
AB	138	155	126	137	134
Rusya	72	74	85	75	95
ABD	51	53	50	45	45
Avustralya	18	14	32	36	38
Kanada	32	33	35	22	34
Ukrayna	25	29	25	33	25
Türkiye	20,0	19,0	20,5	17,7	19,8
Kazakistan	14	11	14	12	14
Arjantin	19	20	18	22	12
DÜNYA	732	762	773	781	796
ARPA					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
AB	56	63	54	52	52
Rusya	17	20	21	18	22
Avustralya	9	10	15	14	13
Kanada	8	10	11	7	10
Türkiye	7,0	7,6	8,3	5,8	8,5
Ukrayna	8	10	8	10	7
Arjantin	5	4	4	5	4
ABD	3	4	4	3	4
İran	3	3	3	2	3
DÜNYA	140	158	160	146	152
MISIR					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
ABD	364	346	358	383	354
Çin	257	261	261	273	277
Brezilya	100	103	87	113	123
Arjantin	57	58	61	57	56
AB	67	68	68	71	52
Hindistan	28	29	32	34	32
Meksika	28	27	27	27	28
Ukrayna	36	36	30	42	26
Güney Afrika	12	16	17	16	16
Rusya	11	14	14	15	15
Türkiye	5,7	6,0	6,5	6,8	8,5
DÜNYA	1.131	1.127	1.136	1.219	1.161
PİRİNÇ					
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Çin	148	147	148	149	146
Hindistan	117	119	124	130	124
Bangladeş	35	36	35	36	36
Vietnam	29	28	28	29	28
Tayland	20	18	19	20	20
Filipinler	12	12	13	13	13
Myanmar	13	13	13	12	12
Japonya	7	7	7	7	7
Pakistan	7	7	8	9	7
Brezilya	7	8	8	7	7
ABD	7	6	7	6	5
Türkiye	0,56	0,60	0,59	0,60	0,57
DÜNYA	498	500	510	516	504

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

Türkiye TÜİK verilerine göre.

b) Bakliyat

2021 yılı dünya bakliyat üretimi bir önceki yıla kıyasla %1,3 azalış ile yaklaşık 89 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Bakliyat ürünleri arasında üretim miktarı sıralamasına bakıldığında; kuru fasulye ilk sırada yer alırken bunu nohut, bezelye ve mercimek üretimleri izlemiştir.

Hindistan dünya bakliyat piyasasının yalnızca en önemli üreticisi değil aynı zamanda en önemli ithalatçısı konumundadır. Dünya bakliyat üretim bilgileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Dünya Bakliyat Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)

	Hindistan	Çin	Kanada	Rusya	Avustralya	Nijerya	Myanmar	Dünya
2017	23.740	5.017	7.089	4.262	4.910	3.942	4.103	94.815
2018	25.504	5.027	6.425	3.436	3.097	3.566	3.766	90.610
2019	21.515	4.873	7.187	3.344	1.888	3.642	3.713	84.434
2020	23.320	4.780	8.166	3.447	1.963	3.712	3.607	90.098
2021	25.675	4.803	4.326	3.839	3.770	3.695	3.403	88.967

FAOSTAT ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

Nohut

Dünya nohut üretimi 2021 yılında %5 artışla 15,9 milyon ton seviyesine yükselmiştir. Dünya nohut üretiminin %70-80'i Hindistan'da gerçekleşmektedir. En büyük üretici olan Hindistan'ın 2021 yılı üretimi ise geçen yıla göre yaklaşık %8 artarak 11,9 milyon ton seviyesine çıkmıştır. Önemli ihracatçı ve üretici ülkelerden Kanada ve ABD'nin 2021 yılı üretimlerinde azalış, Avustralya ve Meksika'da ise artış gerçekleşmiştir. Avustralya, art arda yaşadığı kuraklıkların ardından olumlu seyreden hava koşulları sayesinde ciddi oranda ekilişlerini artırmıştır. Kanada'nın 76 bin ton olarak gerçekleşen üretimi ise; üreticilerin diğer ürün tercihi ve verimdeki azalış sebepleriyle 2021'de önemli bir ölçüde gerilemiştir.

Tablo 4: Dünya Nohut Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)

	Hindistan	Avustralya	Türkiye	Etiyopya	Myanmar	Rusya	Pakistan	Meksika	İran	ABD	Kanada	Dünya
2017	9.378	2.004	470	499	527	419	330	189	229	320	96	15.152
2018	11.379	998	630	459	535	620	323	352	190	580	311	16.940
2019	9.938	205	630	435	499	506	447	203	192	283	252	14.219
2020	11.079	281	630	457	482	291	498	126	173	185	214	15.066
2021	11.910	876	475	478	467	317	234	172	168	130	76	15.872

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

Türkiye TÜİK verilerine göre.

Tablo 5: Ülkelere Göre Dünya Nohut Ticareti (Bin Ton)

	İhracat					İthalat				
	Avustralya	Rusya	Türkiye	Kanada	Tanzanya	Bangladeş	Hindistan	BAE	Cezayir	Pakistan
2017	1.786	147	23	155	24	190	1.553	167	79	496
2018	493	134	117	85	24	233	200	132	83	500
2019	406	470	127	130	88	245	372	105	75	410
2020	424	310	135	112	108	198	306	94	65	213
2021	832	265	170	168	135	354	239	124	69	68

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

Türkiye TÜİK verilerine göre.

Dünya 2021 yılı nohut ticareti bir önceki yıla göre %15 artışla 2,4 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir.

Özellikle Avustralya 2021 yılı üretim artışının da etkisiyle ihracatında bir önceki yıla kıyasla %96 artış yakalamıştır. Türkiye'de artan üretimle birlikte ihracat rakamları da artmış, dünya ticaretinde 3.sıraya ulaşmıştır.

Kanada ise üretimindeki ciddi azalışa rağmen üretimin üzerindeki devir stoklarıyla ihracatında geçen yıla göre artış %50 kaydetmiştir.

Mercimek

Tablo 6: Dünya Mercimek Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)

	Kanada	Hindistan	Avustralya	Türkiye	Nepal	Bangladeş	Rusya	Çin	ABD	Dünya
2017	2.559	1.224	865	430	254	169	198	172	339	7.131
2018	2.192	1.622	543	353	250	177	195	172	381	6.580
2019	2.382	1.228	359	354	251	175	117	164	244	5.788
2020	2.868	1.103	526	371	263	177	116	164	336	6.471
2021	1.606	1.490	854	263	246	186	176	165	151	5.610

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

Türkiye TÜİK verilerine göre. Kırmızı ve yeşil mercimek toplamıdır.

Tablo 7: Ülkelere Göre Dünya Mercimek Ticareti (Bin Ton)

	İhracat					İthalat				
	Kanada	Avustralya	BAE	Türkiye	ABD	Hindistan	Türkiye	Bangladeş	BAE	Sri Lanka
2017	1.642	855	156	261	277	1.123	369	274	274	166
2018	1.643	425	151	294	134	217	354	382	194	164
2019	2.117	499	210	243	262	822	338	483	268	176
2020	3.127	661	251	328	329	1.061	536	501	244	178
2021	1.929	840	269	223	202	725	502	455	244	205

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

TÜİK verilerine göre. Kırmızı ve yeşil mercimek toplamıdır.

Dünyada mercimek ticareti 2021 yılında %25,5 azalışla 3,8 milyon ton gerçekleştirilmiştir. Bu ihracatın %51'ini karşılayan Kanada, 1,9 milyon ton mercimek ihracatı ile lider konumdadır. 2021 yılında Türkiye dünya mercimek ihracatının %6'sını karşılamış ve 223 bin ton ihracat rakamı ile dünyada 4. sırada yer almıştır. Diğer önemli ihracatçı ülkeler ise Kanada, Avustralya ve ABD'dir.

Dünya mercimek ithalatında ise %19 pay ile Hindistan lider konumundadır. Türkiye ihracatın yanı sıra ithalat da yapmakla birlikte, ithal edilen ürünün yurtiçinde işlenip katma değerli ürün olarak ihraç edilmesi neticesinde net dış ticaret geliri elde etmektedir.

Kuru Fasulye

Tablo 8: Dünya Kuru Fasulye Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)

	Hindistan	Brezilya	Myanmar	Tanzanya	Çin	Meksika	ABD	Uganda	Arjantin	Türkiye	Dünya
2017	6.340	3.046	2.862	1.428	1.334	1.184	1.291	1.012	414	239	29.170
2018	6.220	2.916	2.721	1.097	1.338	1.196	1.108	940	473	220	27.488
2019	5.310	2.908	2.717	1.197	1.340	879	920	437	579	225	25.553
2020	5.460	3.035	2.659	1.277	1.304	1.056	1.465	786	634	280	27.413
2021	6.120	2.900	2.483	1.326	1.306	1.289	1.020	856	759	305	27.715

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

Türkiye TÜİK verilerine göre.

Tablo 9: Ülkelere Göre Dünya Kuru Fasulye Ticareti (Bin Ton)

	İhracat					İthalat				
	Myanmar	ABD	Arjantin	Kanada	Çin	Hindistan	Çin	ABD	Meksika	İtalya
2017	1.084	479	367	344	428	587	89	156	151	119
2018	1.038	438	350	347	390	608	140	146	166	136
2019	1.097	452	457	343	351	521	172	140	124	132
2020	1.182	445	423	382	304	510	263	209	144	144
2021	1.444	421	411	375	180	867	379	192	175	137

FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

TÜİK verilerine göre.

Dünyada kuru fasulye ticareti önceki yıla göre %5 artışla 2021 yılında 4,8 milyon ton gerçekleştirilmiştir. Bu ihracatın %30'unu karşılayan Myanmar, 1,4 milyon ton kuru fasulye ihracatı ile lider konumdadır. Diğer önemli ülkeler ise ABD, Arjantin ve Kanada'dır. Dünya kuru fasulye ithalatında ise %18 pay ile Hindistan lider konumundadır.

c) Fındık

Fındık, bademden sonra dünyada en yaygın yetiştiriciliği yapılan sert kabuklu meyvedir. Fındığın kültür çeşitleri Türkiye, İtalya, İspanya, ABD, Azerbaycan Şili, Çin ve Gürcistan'da yetiştirilmektedir.

Dünya fındık ekim alanlarının %73'ü ülkemizdedir. Türkiye'de 729 bin hektar (TÜİK), dünyada ise 266 bin hektar olmak üzere toplamda ortalama 995 bin ha alanda üretim yapılmaktadır.(FAO)

Tablo 10: Dünya Kabuklu Fındık Üretimi (Ton)

Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022	Ortalama
Türkiye*	515.000	776.000	665.000	684.000	765.287	681.057
İtalya	125.000	65.000	160.000	50.000	100.000	100.000
Gürcistan	50.000	38.000	50.000	55.000	55.000	49.600
Azerbaycan	68.000	42.000	40.000	60.000	55.000	53.000
Abd	46.300	39.500	56.600	69.150	75.000	57.310
Şili	26.000	40.000	40.000	45.000	54.000	41.000
İran	25.000	25.000	20.000	26.000	12.000	21.600
İspanya	16.000	12.400	5.100	5.000	7.000	9.100
Çin	9.000	12.000	25.000	28.000	30.600	20.920
Fransa	7.300	10.500	7.500	7.000	8.500	8.160
Diğerleri	26.000	27.000	30.000	30.000	30.000	28.600
Toplam	913.600	1.087.400	1.099.200	1.059.150	1.192.387	1.070.347

Kaynak: International Nut Council (INC) *Türkiye verileri TÜİK'ten alınmıştır.

Son 5 yıllık dünya fındık üretimi yaklaşık 1 milyon ton olup bunun yaklaşık %64'ü Türkiye'de üretilmektedir. Türkiye'yi sırasıyla; İtalya (%9), Gürcistan (%5), Azerbaycan (%5) ve ABD (%5) takip etmektedir.(INC)

Türkiye'de üretilen fındığın % 20-25'i iç piyasada tüketilmekte, % 75-80'i ise ihraç edilmektedir. Türkiye fındık ihracatı 2022 yılında 123 ülkeye ulaşmış olup ihracat miktarı 313 bin ton/iç'dur. Almanya ve İtalya %47'lik pay ile en çok ihracat yapılan iki ülkedir. Diğer ülkeler sırasıyla Fransa(%7), Polonya(%4), Hollanda(%4), İsviçre(%3), Avusturya(%3), Çin(%3), Belçika(%3), İspanya(%3) ve Kanada(%2)'dir. (Karadeniz İhr. Birl.)

Ülkemizin yıl bazında 5 yıllık ortalama ihracat miktarı yaklaşık 307 bin ton/iç, dönem bazında ise 306 bin ton/iç'dir. En yüksek ihracat; dönem bazında 2019-2020 sezonunda 344 bin ton/iç, yıl bazında ise 2021 yılında 344 bin ton/iç olmuştur.

Dünya fındık ihracatının %72'sini Türkiye tek başına karşılamaktadır. Diğer ülkeler sırasıyla İtalya(%7), Azerbaycan(%5), Gürcistan(%4) ve ABD(%3)'dir. (INC)

Dünya fındık ithalatının %48'ini Almanya ve İtalya yapmaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla Fransa(%8), Kanada(%5), Rusya(%4), Polonya(%4) ve İsviçre(%3) takip etmektedir. Bu ülkeler çikolata ve şekerleme sanayisinin gelişmiş olduğu ülkelerdir.

2022 yılı ihracatı 313 bin ton geliri ise 1.749 milyon dolar'dır.2022-23 yeni sezonda 29 Ocak 2022 tarihi itibarıyla ihracat miktarı 151 bin ton/iç fındık değeri ise 869 milyon dolar'dır. Yeni sezonda ihracatın 300 bin ton/iç fındık olacağı tahmin edilmektedir.

d) Kuru Üzüm

2022 yılı verilerine göre de ortalama 1,35 milyon tonluk dünya kuru üzüm üretiminin 295 bin tonunu Türkiye üretmekte olup ortalama %22'lik bir paya sahiptir. Türkiye'yi ABD (%15), İran (%14) ve Çin (%14) takip etmektedir.

2021 TÜİK verilerine göre ülkemizde 77 bin ha alanda üzüm yetiştirilmekte olup kuru üzüm üretim miktarımız 282 bin ton, 2022 yılında ise 330 bin tondur.

Tablo 11: Dünya Kuru Üzüm Üretimi (Ton)

Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022	ORTALAMA
Türkiye	261.586	307.500	297.035	281.576	330.000	295.539
ABD	243.000	232.000	177.000	174.000	197.000	204.600
İran	170.000	150.000	240.000	180.000	220.000	192.000
Çin	170.000	150.000	190.000	220.000	220.000	190.000
Hindistan	140.000	145.000	145.000	145.000	135.000	142.000
Güney Afrika	74.800	78.200	64.000	65.000	80.000	72.400
Özbekistan	50.000	85.000	85.000	70.000	70.000	72.000
Şili	60.000	65.000	70.700	56.300	58.000	62.000
Arjantin	39.500	42.000	37.800	45.000	42.000	41.260
Afganistan	50.000	15.000	28.000	29.000	28.000	30.000
Yunanistan	22.000	25.000	20.800	17.000	20.000	20.960
Avusturalya	18.600	15.250	11.756	15.000	15.000	15.121
Diğer	0	20.000	20.000	20.000	20.000	16.000
Toplam	1.299.486	1.329.950	1.387.091	1.317.876	1.435.000	1.353.881

Kaynak: INC, Türkiye verileri (TÜİK)

Dünya kuru üzüm ihracatında; Türkiye ortalama 252 bin ton (%32) ile 1. sırada yer almaktadır. Dünya kuru üzüm ihracatında ABD %12'lik (94 bin ton) bir pay ile 2. sırada, İran %9'luk (71 bin ton) bir pay ile 3. sırada yer almaktadır. Diğer ülkeler sırasıyla Şili, Güney Afrika ve Özbekistan yer almaktadır.

Türkiye, kuru üzüm ihracatının yaklaşık %75-80'ini AB ülkelerine yapmaktadır. Türkiye kuru üzüm ihracatı 5 yıllık ortalamaya göre yaklaşık 250 bin ton'dur. En çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Birleşik Krallık(%28), Almanya(%12) ve Hollanda(%10)'dır. (TÜİK)

TÜİK'e göre Çekirdeksiz kuru üzüm 2022 yılı ihracatı yaklaşık 250 bin ton değeri ise 430 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022-23 sezonunda 250 bin ton ihracat olacağı tahmin edilmektedir.

e) Uyuşturucu Maddeler

Uyuşturucu maddeler arasında afyon alkaloidleri ve bu alkaloidler içerisinde morfin önemli bir yer tutmaktadır. Morfinin ham maddesi, haşhaş bitkisinin kapsülü veya kapsülden elde edilen afyon sakızıdır.

Afyon alkaloidleri dünyada yasal olarak tıbbi ve bilimsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ancak yasal olmayan amaçlara yönelik olarak da kullanılması nedeniyle haşhaşın ekimi başta Birleşmiş Milletler Teşkilatı olmak üzere uluslararası düzeyde izlenmekte ve kontrol edilmektedir.

Morfin eşdeğerine göre dünya uyuşturucu madde üretimi ülkeler ve yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12: Dünya Haşhaş Ekim Alanları ve Uyuşturucu Madde Üretimi

Ülkeler		2018	2019	2020	2021	2022
Hindistan	Ekim Alanı(Ha)	4.710	6.107	4.941	4.940	-
	Üretim (Ton)	25	34	27	27	23
Macaristan	Ekim Alanı(Ha)	514	3.100	1.395	367	-
	Üretim (Ton)	2	11	6	0	26
Avustralya	Ekim Alanı(Ha)	3.205	1.750	2.263	2.263	-
	Üretim (Ton)	88	85	75	111	116
Fransa	Ekim Alanı(Ha)	5.628	7.486	7.345	4.920	-
	Üretim(Ton)	42	44	75	46	36
İspanya	Ekim Alanı(Ha)	1.238	8.528	4.179	511	-
	Üretim(Ton)	37	141	113	176	157
Türkiye*	Ekim Alanı(Ha)	45.135	56.511	35.249	41.890	26.501
	Üretim(Ton)	56	92	76	48	46
Diğer Ülkeler	Ekim Alanı(Ha)	-	-	-	-	-
	Üretim(Ton)	8	15	15	8	30

(*)Türkiye hariç diğer ülkeler için kaynak “NarcoticDrugs 2022 Raporu”dur.

Dünya afyon ve alkaloidleri üretimi yıllar itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Yıllar İtibarıyla Dünya Afyon ve Alkaloidleri Üretimi (Ton)

Yıllar	Afyon	Morfin	Kodein
2018	232	388	308
2019	318	380	323
2020	250	309	277
2021	289	-	-
2022**	216	-	-

Kaynak: NarcoticsDrugs 2022 Raporu

(**) 2022 yılı afyon miktarı tahmini olup morfin ve kodein miktarı takip eden yıl sonunda açıklanmaktadır.

II- İDARİ BÜNYE

A) Mevzuat

1. Kanunlar

TMO, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir.

Kuruluş amaç ve faaliyet konuları 30/9/2021 tarihli ve 31614 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan TMO Ana Statüsünde yer almaktadır.

TMO Ana Statüsünün 5 inci maddesinde ifade edildiği üzere TMO’nun amaç ve faaliyet konuları; yurttta hububat ve bakliyat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini ve tüketici aleyhine anormal derecede yükselmesini önlemek, bu ürünlerin piyasasını düzenleyici tedbirler almak, gerektiğinde Cumhurbaşkanı tarafından hububat ve bakliyat dışındaki diğer tarım ürünleri ile ilgili verilecek görevleri yürütmek, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekeli işlettir.

TMO, yönetim ve denetim bakımından 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında KHK 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa tabidir.

Çalışan personelden memur statüsünde hizmet ifa edenlerin özlük ve sosyal hakları 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, ek ve değişiklikleri ile bu Kanuna istinaden çıkarılan yönetmeliklerle belirlenmiştir. Sözleşmeli personel statüsünde hizmet ifa edenlerin özlük hakları 233 ve 399 sayılı KHK ve diğer ilgili mevzuat kapsamında belirlenmektedir. İşçi statüsünde çalışanların özlük ve sosyal hakları ise mülga 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu, 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile düzenlenmiştir.

Ayrıca TMO’nun ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımları ile buna ilişkin hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunundan istisna tutulması 5/12/2019 tarihli ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 44 üncü maddesi ile hükme bağlanmıştır.

2. Tüzükler: 2022 yılında Kuruluşumuzu doğrudan ilgilendiren yeni bir tüzük bulunmamaktadır.

3. Kararlar:

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2022 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespitine İlişkin 14/10/2021 tarihli ve 4620 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı 15/10/2021 tarihli ve 31629 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7/12/2021 tarihli ve 31682 sayılı Resmî Gazete’de “2022 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ” yayımlanmıştır.

2022 Yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının “İç kontrol sisteminin oluşturulması” başlıklı 25 inci maddesinde belirtilen hususlar doğrultusunda TMO İç Kontrol faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda;

- İç kontrol sistemi hakkında öz değerlendirme yapılmıştır.
- Merkez Birimleri, Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğü ve taşra teşkilatı faaliyetlerine ilişkin iş akış şemaları hazırlanmıştır.

- Risk Analizi ve Değerlendirme ile Hassas Görev Tespiti çalışmalarına başlanmıştır.
- Çalışmalar kapsamında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu (İKİYK) oluşturulmuş, Kurum Risk Koordinatörü ve Birim Risk Koordinatörleri belirlenmiştir.
- TMO Genel Müdürlüğü Risk Stratejisi Yönergesi yürürlüğe konulmuştur.
- Risk Tespit ve Değerlendirme Formları, Konsolide Risk Raporları ve Hassas Görev tabloları oluşturulmuştur.
- İç Kontrol Sistemi ile ilgili olarak personele eğitimler verilmektedir.
- Kurum personelinin kullanımına yönelik TMO Portal’da İç Kontrol çalışmalarını içeren “İç Kontrol” sekmesi bulunmakta olup sayfa gerektiğinde güncellenmektedir.

Ayrıca, 2020 yılında hububat, bakliyat ve yurt dışına un hibesi hakkında çeşitli Cumhurbaşkanlığı kararları yayımlanmıştır.

4. Uluslararası Anlaşmalar: 2022 yılında Kuruluşumuzu doğrudan ilgilendiren Uluslararası anlaşma bulunmamaktadır.

5. Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararları: 2022 yılında Kuruluşumuzu doğrudan ilgilendiren Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı bulunmamaktadır.

6. Yönetmelikler ve Diğer Mevzuat: TMO’nun mevzuatı; TMO Ana Statüsü, TMO Kefalet Sandığı Nizamnamesi, 37 yönetmelik, 12 yönerge, 5 izahname, 79 form ve 35 form kullanım esasından oluşmaktadır.

7. TMO 2019-2023 Stratejik Planı: Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nın talimatı gereği 2018 yılı içerisinde çalışmalarına başlanan TMO 2019-2023 Stratejik Planı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının 05/09/2019 tarihli ve E.1278 sayılı yazısı ile uygun bulunmuştur. 29/05/2019 tarihli ve E.132016 sayılı yazı ile tüm teşkilata, 30/05/2019 tarihli ve E.36580 sayılı yazı ile kamu kurum ve kuruluşlarına duyurulmuş ayrıca web sitesinde yayınlanmıştır.

8. Performans Programı : Kuruluşumuzun “Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Stratejik Planlarının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi ile Performanslarının Ölçülmesine Dair Usul ve Esaslar” çerçevesinde hazırlanan 2023 Yılı Performans Programı 21/07/2022 tarihinde Bakanlığımıza, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

9. 2022 Yılı Mevzuat Çalışmaları: 2022 yılı içinde 5 yönetmelik ve 1 yönergede değişiklik yapılmıştır.

• Yeni Hazırlanan İç Mevzuat

TMO Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği 2/2/2022 tarihinde, TMO Genel Müdürlüğü İç Denetim Yönetmeliği 30/7/2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

• Değişiklik Yapılan İç Mevzuat

- TMO Genel Müdürlüğü Yetki Devri Yönergesi
- TMO Genel Müdürlüğü Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü Yönetmeliği
- TMO Genel Müdürlüğünün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (aa) Bendi Kapsamında İthalat Yoluyla Yapacağı Tarımsal Ürün Alımları ile Buna İlişkin Hizmet Alımları İhalelerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- TMO Genel Müdürlüğünün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (g) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımı İhalelerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- TMO Genel Müdürlüğü Sicil Amirleri Yönetmeliği
- TMO Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Yönetmeliği

• Yürürlükten Kaldırılan İç Mevzuat

TMO Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Disiplin Amirleri Yönetmeliği ve TMO Genel Müdürlüğü Memurları Disiplin Amirleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

B) Teşkilat Yapısı ve Dönem İçindeki Değişiklikler

1. Teşkilat Yapısı

1.1. Merkez Teşkilatı

Merkez teşkilatımız; doğrudan Genel Müdüre bağlı olarak faaliyet gösteren Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi ve Özel Büro Şube Müdürlüğü ile Genel Müdür Yardımcılarına bağlı 10 daire başkanlığı ve 2 şube müdürlüğü olmak üzere toplam 16 birimden oluşmaktadır.

1.2. Taşra Teşkilatı

31/12/2022 tarihi itibarıyla TMO taşra teşkilatı; 1 İşletme Müdürlüğü (Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğü), 32 başmüdürlük, 3 şube müdürlüğü, 80 ajans amirliği ve 69 tesisli ekip olmak üzere toplam 185 iş yerinden oluşmaktadır.

2. Karar Organı

Yönetim Kurulu, 233 sayılı KHK'nin 5 ve 6. maddeleri uyarınca teşebbüsün en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organıdır. Yönetim Kurulu, 1 başkan ve 5 üyeden oluşur. Genel Müdür, Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

2022 yılında karar organında aşağıdaki değişiklikler meydana gelmiştir.

2022 yılı boyunca Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini Ahmet GÜLDAL yürütmüştür.

12.11.2019 tarihinde göreve başlayan Yönetim Kurulu Üyesi Volkan Mutlu COŞKUN; 04.06.2022 tarihli ve 31856 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 03.06.2022 tarihli ve 2022/268 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 3 yıllık görev süresini tamamlamadan görevden alınmış ve 07.06.2022 tarihinde görevinden ayrılmıştır. İlgilinin görev süresini tamamlamak üzere 09.09.2022 tarihli ve 2022/455 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Yönetim Kurulu Üyeliğine atanarak 12.09.2022 tarihinde görevine başlayan Nebi ÇELİK'in görev süresi 12.11.2022 tarihinde sona ermiştir.

11.01.2023 tarihli ve 32070 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 10.01.2023 tarihli ve 2023/19 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Yönetim Kurulu Üyeliğine yeniden atanan Nebi ÇELİK; 11.01.2023 tarihinde görevine başlamıştır.

Yönetim Kurulu Üyesi Aylin ÇAĞLAYAN ÖZCAN'ın 3 yıllık görev süresi 04.01.2022 tarihi itibarıyla sona ermiş; ilgili 26.02.2022 tarihli ve 31762 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 25.02.2022 tarihli ve 2022/71 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yeniden atanmış ve bu görevine 28.02.2022 tarihinde başlamıştır. İlgili 04.06.2022 tarihli ve 31856 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 03.06.2022 tarihli ve 2022/268 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile görevden alınmış; 07.06.2022 tarihinde görevinden ayrılmıştır.

Aylin ÇAĞLAYAN ÖZCAN'dan kalan süreyi tamamlamak üzere 10.09.2022 tarihli ve 31949 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 09.09.2022 tarihli ve 2022/455 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Yönetim Kurulu Üyeliğine atanan Mustafa ALPASLAN; 12.09.2022 tarihinde görevine başlamıştır.

Yönetim Kurulu Üyesi Cihan SOYALP'in 3 yıllık görev süresi 04.01.2022 tarihi itibarıyla sona ermiş; ilgili 26.02.2022 tarihli ve 31762 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan,

25.02.2022 tarihli ve 2022/70 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yeniden atanmış ve 28.02.2022 tarihinde görevine başlamıştır.

31.10.2022 tarihli ve 31999 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, 30.10.2022 tarihli ve 2022/570 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile açık bulunan Yönetim Kurulu Üyelğine atanan Halil YANIK; Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğünün yazısını 02.11.2022 tarihinde tebellüğ ederek görevine başlamıştır.

Yönetim Kurulu 2022 yılında 15 toplantı yaparak 73 karar almıştır.

3. Yürütme Organı

TMO Yürütme Organı		
Adı Soyadı	Görevi veya Mesleği	Görevli Bulunduğu Süre
		Başlama Tarihi
Ahmet GÜLDAL	Genel Müdür	27.08.2018 -- Devam ediyor. (Asil)
Cihan SOYALP	Genel Müdür Yardımcısı	14.09.2017 -- 06.08.2018 (Vekil) 16.10.2018 -- 11.01.2021 (Vekil) 11.01.2021 -- Devam ediyor. (Asil)
Ümit ORHAN	Genel Müdür Yardımcısı	09.01.2018 -- 17.05.2019 (Vekil) 17.05.2019 -- Devam ediyor. (Asil)
Muharrem AKYAKA	Genel Müdür Yardımcısı	15.01.2019 -- 21.03.2019 (Vekil) 08.08.2019 -- 11.01.2021 (Vekil) 11.01.2021 -- Devam ediyor. (Asil)

233 sayılı KHK’nin 5 ve 11. maddeleri uyarınca Genel Müdürlük, teşebbüsün yetkili ve sorumlu yürütme organıdır. Genel Müdürlük; Genel Müdür, üç Genel Müdür Yardımcısı ve bağlı alt birimlerden oluşmaktadır. 2022 yılı boyunca Genel Müdürlük görevini Ahmet GÜLDAL; Genel Müdür Yardımcılığı görevlerini Cihan SOYALP, Ümit ORHAN ve Muharrem AKYAKA yürütmüşlerdir.

4. Danışma Birimleri

- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının teşkilat yapısı ve görevleri; Yönetim Kurulunun 14.04.2017 tarihli ve 3/95-25 sayılı Kararı ile yeniden düzenlenen TMO Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

- Hukuk Müşavirliği

Kuruluşumuzun hukuk işleri, genel hükümlere ve TMO Hukuk Müşavirliği Yönetmeliği esaslarına göre yürütülmektedir.

Takip edilen dava ve icra dosyaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14: Takip Edilen Dava ve İcra Dosyaları

	Mahiyeti	Para Birimi	2021'den Devreden		2022'de Açılan		2022'de Sonuçlanan		2023'e Devreden	
			Adet	Tutar	Adet	Tutar	Adet	Tutar	Adet	Tutar
D A V A	TMO Davacı	Bin TL		142.367		34.814		2.275		174.907
		Bin USD	1604	2.627	291		121	6	1774	2.621
		Bin EURO(*)		4.240				1.185		3.055
İ C R A	TMO Davalı	Bin TL		18.932		9.543		966		27.510
		Bin USD	1237	2.077	105		178	200	1164	1.877
		Bin EURO(**)		184		73				257
T M O	Alacaklı	Bin TL	27	1.360	1	5	0		28	13.565
		Bin EURO								
		Bin TL	3	23	3	63	1	2	5	83
B O R Ç L U	Borçlu	Bin TL								
		Bin EURO								

(*) 116 bin Avro'su 227 bin Alman Markı karşılığıdır.

(**) 360 bin Alman Markı karşılığıdır.

- Teftiş Kurulu Başkanlığı

Kuruluşumuz teftiş işlemleri 05.12.1993 tarihli ve 21779 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TMO Teftiş Kurulu Yönetmeliği esasları çerçevesinde yıllık olarak hazırlanan teftiş programlarına göre yapılmaktadır.

2022 yılı teftiş, soruşturma ve incelemeler ile ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 15: Teftiş Faaliyetleri Özeti (Adet)

Mahiyeti	2021'den Devreden	2022 yılında Ele Alınan	2022 yılında Bitenler	2023 yılına Devreden
Teftişler	8	82	70	12
Soruşturma ve İncelemeler	2	30	28	2

2022 yılında, 2021'dan devreden 8 işle birlikte 82 ünitenin teftişi üzerinde çalışılmış, bunlardan 70 ünitenin teftişi bitirilmiştir. Yıl içinde tanzim olunan ve İdareye intikal ettirilen teftiş rapor adedi 174'dür. 2023 yılına devreden teftiş adedi 12'dir.

2022 yılı içerisinde, 2021'dan devreden 2 işle birlikte 30 adet inceleme ve soruşturma konusu üzerinde çalışılmıştır. 16 adet inceleme, 12 adet idari ve 6 adet adli soruşturma raporu olmak üzere toplam 34 adet rapor tanzim edilmiş, yılsonu itibarıyla 28 iş sonuçlandırılmıştır. 2023 yılına devreden inceleme ve soruşturma işi 2'dir.

Tablo 16: Teftiş Faaliyetlerinin Detayı

Raporların Birimlere Göre Dağılımı	Teftiş	İnceleme/ Soruşturma	Raporların Birimlere Göre Dağılımı	Teftiş	İnceleme/ Soruşturma
Genel Müdürlük	10	2	İzmir	4	2
A.A.F İşletme Müd.	8	2	Kayseri	5	
Adana	6	1	Kırıkkale	4	1
Adıyaman	6		Kırklareli	3	
Afyonkarahisar	3	1	Kırşehir	5	
Akşehir	4		Kocaeli	6	4
Ankara	3		Konya	6	2
Balıkesir	5	2	Mersin	6	1
Batman	4	1	Muş	6	1
Çorum	5		Ordu	2	
Denizli	5		Polatlı	4	
Diyarbakır	7	5	Samsun	4	
Edirne	2		Sivas	4	
Erzurum	4		Şanlıurfa	4	1
Eskişehir	4	2	Tekirdağ	8	4
Gaziantep	3	1	Trabzon	3	
Giresun	4		Yozgat	5	1
Hatay	6				
İstanbul	6		Toplam	174	34

İkmal edilen 174 adet teftiş raporunun 10 adedi Genel Müdürlük, 164 adedi taşra işyerleri, 30 adet inceleme ve soruşturma işine ait 34 adet raporun 2 adedi Genel Müdürlük, 32 adedi ise taşra şube ve bağlı işyerleri için düzenlenmiştir.

C. Personel Durumu

I ve II Sayılı Cetvellere ait 2022 yılı vizeli kadro/pozisyon sayıları, 06 Aralık 2022 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2022/630 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4395 olmuştur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2022 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programı kapsamında uygulayacakları strateji ve yöntemlerin belirlenmesine ilişkin 15 Ekim 2021 tarihli ve 4620 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bu programın uygulanması ile ilgili esasların belirlenmesine dair, 7 Aralık 2021 tarih ve 31682 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ’in istihdama ilişkin “Açıktan ve Naklen Atama” başlıklı 4’üncü maddesinde “Teşebbüs içi personel nakli suretiyle personel ihtiyacının karşılanmasının mümkün olmadığı hallerde, kamu teşebbüslerinde 2021 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 16.10.2020 tarihli ve 3094 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) en fazla %75’i kadar personelin açıktan ve/veya naklen atanması hususunda kamu teşebbüsünün yönetim kurulu yetkilidir.” hükmü ile;

Bahse konu Karar’ın 5. Maddesinin 1. Fıkrası hükmü kapsamında kamu teşebbüslerinin mal ve hizmet üretiminde artış görülmesi veya faaliyet alanının genişlemesi durumunda ihtiyaç duyulan personel için ilave personel ataması talebinde bulunabileceği ve 2021 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 16.10.2020 tarihli ve 3094 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) en fazla %50’si kadar Hazine ve Maliye Bakanlığından talep edilen ilave personel ile birlikte toplamda 174 aday personelin ÖSYM kanalıyla yerleştirmesi yapılmıştır.

2022 yılında 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında Kurumumuza yerleştirme işlemi yapılmamış olup 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek-1’inci maddesi kapsamında 1 aday personel yerleştirilmiştir.

Vizeli I ve II sayılı cetveller:

2022 yılında toplam 43 kadro/pozisyon ihdas, 25 kadro/pozisyon ise iptal edilerek 2022 yılı I ve II Sayılı Cetvellerimize ait kadro/pozisyon sayısı 4395 olmuştur. Merkez-Taşra dağılımları da aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 17: Vizeli I ve II Sayılı Cetvellerin Dağılımı (Kişi)

Birimi	Merkez	Taşra	Toplam
I sayılı Cetvel	189	203	392
II sayılı cetvel	603	3,400	4003
Toplam	792	3603	4395

Tablo 18: Kuruluşumuzun Program ve Çalışan Personel Kadroları

Personel	2021		2022		
	Çalışan Personel		Program Kadro	Çalışan Personel	
	Ortalama	Yıl Sonu	Sayısı	Ortalama	Yılsonu
A-Memurlar :	245	251	392	267	285
1-Genel İdare Hizmetleri	245	251	392	267	285
a) I Sayılı	245	251	392	267	285
b) III Sayılı					
2-Teknik Hizmetler					
3-Sağlık Hizmetleri					
4-Yardımcı Hizmetler					
B-Sözleşmeliler :	2756	2760	4003	2769	2763
1-399 sayılı KHK'ya göre çal.	2756	2760	4003	2769	2763
Toplam (A+B)	2756	2760	4395	3036	3048
C-İşçiler	114	114	106	106	106
1-Sürekli İşçiler	114	114	106	106	106
2- Geçici İşçiler					
Genel toplam (A+B+C)	3115	3125	4501	3142	3154

Yönetim Kurulu üyeleri hariç olmak üzere Genel Müdürlük Merkezi, Taşra Şube ve Başmüdürlükleri ve AAF İşletme Müdürlüğü personel sayıları ile yılsonu itibariyle fiilen çalışan personel sayıları memur, işçi, sözleşmeli olarak, 2021 yılı verileri ile birlikte Tablo 17'de gösterilmiştir.

2021 yılı sonunda I sayılı cetvele tabi memur sayısı 251 iken bu personelden; 10 personelin emekli olması neticesinde 10 ayrılış işlemine karşılık, 43 sözleşmeli personelin statü değişikliği ile I sayılı cetvele geçirilmeleri ve 1 başka kurumdan nakil suretiyle toplam 44 yeni giriş işlemi ile I sayılı cetvele tabi görev yapan personel sayısı 2022 yılsonu itibariyle 285 olmuştur.

2021 yılı sonunda 2760 olan sözleşmeli personelden; 57 emeklilik, 93 istifaen ayrılış, 3 vefat, 43 sözleşmeli statüden I sayılı cetvele geçmek suretiyle statü değişikliği ve sözleşme feshi nedeniyle 2 personelin görevine son verilmesi ile toplam 198 ayrılış işlemine karşılık, 180 açıktan atama, 15 özelleştirme kapsamında personel alımı, 4 personelin kamu kurum ve kuruluşlarından istifa etmek suretiyle ayrılması ve açıktan atama kapsamında işe alınması, 1 SHÇEK ataması ve 1 göreve iade nedeniyle olmak üzere toplam 201 yeni giriş işlemi yapılmış ve 2022 yılı sonundaki sözleşmeli personel sayısı 2763 olmuştur.

2021 yılı sonunda 114 olan sürekli işçi sayısı; yıl içinde 8 işçinin emekli olması sonucu yılsonunda 106 olmuştur.

Memurlarla İlgili İşlemler

2021 yılında da geçmiş yıllarda olduğu gibi I sayılı cetvele tabi personelimizin özlük hakları 657 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat doğrultusunda yürütülmüştür. Yıl içerisinde sistemde sadece maaş ve yan ödeme katsayısı yönünden değişiklikler meydana gelmiş olup bu değişiklikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 19: Memur Katsayıları

Değişiklik Tarihi	Memur Katsayıları		
	Maaş	Yan Ödeme	Taban Aylığı
01.01.2022-30.06.2022	0,235445	0,074667	3.685,18
01.07.2022-31.12.2022	0,333603	0,105796	5.221,53

Sözleşmeli Personelle İlgili İşlemler

Sözleşmeli personel ücretleri, 21.07.2017 tarihli ve 30130 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Tebliğ gereğince temel ücret grupları 5'ten 3'e düşürülerek verilen yetki çerçevesinde unvan ücretlerine grubunun içerisinde grup tavan ücretlerini aşmayacak ve hiyerarşiyi bozmayacak şekilde ücret ayarlaması yapılarak 2018 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Sözleşmeli personel ücretleri, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin olarak iki yılı kapsayacak şekilde çıkartılan Toplu Sözleşmeler ve Maliye Bakanlığı tebliği doğrultusunda artırılmaktadır.

Bu kapsamda, sözleşmeli personel ücretlerine enflasyon farkları ile birlikte 2021 yılının 1.yarisında % 7.33, 2.yarisında % 8.45, 2022 yılının 1.yarisında % 30.95, 2.yarisında ise % 41.69 oranında artış yapılmıştır.

14.08.2013 tarihli ve 28735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2014 ve 2015 Yıllarını Kapsayan 2.Dönem Toplu Sözleşme Metni'nin Tarım ve Ormancılık Hizmet Kolunu kapsayan 8'inci bölümünün "Koruyucu Gıda Yardımı" başlıklı 5'inci maddesinde yer alan "Bu hizmet kolu kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda zehirli, gazlı ve radyasyonlu ortamlarda ve zirai mücadelede bilfiil çalışan personele, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve yetkili sendikanın görüşleri dikkate alınarak kurum ve kuruluşlarca tespit edilen koruyucu gıda maddeleri, iş yerlerinde tüketilmesi kaydıyla gıda yardımı olarak verilir. Gıda yardımının cinsi, miktarı ve hangi görevleri yürütenlere verileceğine ilişkin usul ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşlar ile yetkili sendika tarafından birlikte belirlenir." hükmü gereği Genel Müdürlük Makamının 03.09.2015 tarihli ve 240283 sayılı Olurları ile TMO Genel Müdürlüğü Memur ve Sözleşmeli Personeline Verilecek Koruyucu Gıda Yardımı Yönergesi çıkarılarak uygulamaya konulmuştur.

Koruyucu Gıda Yardımı Uygulaması 2016 yılından itibaren her dönem toplu sözleşmede yer alması nedeniyle aynı şekilde uygulamaya devam edilmektedir.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022-2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin "Sözleşmeli personel olarak istihdam edilen teknik personele ilave ücret" başlığını taşıyan 31'inci maddesinde, "KİT'lerde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında sözleşmeli personel olarak istihdam edilen ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karara ekli (II) sayılı Cetvelin "E- Teknik Hizmetler" bölümünün 6 ncı sırasında ek özel hizmet tazminatı ödenmesi öngörülen yerlerde fiilen çalışanlardan;

(a) Grup başmühendisi, başmühendis, baş mimar, mühendis, mimar, şehir plancısı, jeolog, hidrolog, hidrojeolog, jeofizikçi, fizikçi ve jeomorfolog, kimyager, teknik amir, teknik şef, atölye şefi, teknik uzman (kimyager, teknik şef, teknik uzman 2018 yılında ilave olunmuştur.) pozisyonlarında bulunanlara en yüksek devlet memuru aylığının %3'ü,

(b) Başekspert, ekspert, topograf ve tekniker (Ekspert 2018 yılında ilave olunmuştur.) pozisyonlarında bulunanlara en yüksek devlet memuru aylığının %2'si,

(c) Başteknisyen, Teknisyen, teknik ressam, ve sürveyan pozisyonlarda bulunanlara en yüksek devlet memuru aylığının %1.2'si oranında

çalıştıkları her gün için ilave ücret ödenir. İlave ücretin kimlere ödeneceği, iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler itibariyle ilgili birim amirlerince belirlenir. Ödemeler görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılır. Üçer aylık dönemler itibariyle ödenecek toplam ilave ücret tutarı,

(a) bendinde belirtilenler için en yüksek devlet memuru aylığının %60'ı,

(b) bendinde belirtilenler için en yüksek devlet memuru aylığının %40'ı,

(c) bendinde belirtilenler için ise en yüksek devlet memuru aylığının %24'ü, oranını üçer aylık dönemler itibariyle geçmemek üzere tespit edilmiş olup 2022 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen hükümler dahilinde ve mevzuatı uyarınca talimatlanan 14.11.2016 tarihli ve 322379 sayılı Olur ile söz konusu personele 01.01.2016 tarihinden geçerli olmak üzere ilave ücret uygulamasına başlanmış olup uygulama halen devam etmektedir.

Tablo 20: Unvanlara Göre Ek Ödeme Oranları

Unvanlar	Ek Ödeme Oranı
Mühendis, Mimar, Teknik Uzman, Teknik Şef	% 94
Müdür Yardımcısı, Ekspert, Kontrolör, Tabip,	% 82
Uzman, Ajans Amiri, Koruma ve Güvenlik Amiri, Koruma ve Güvenlik Amir Yardımcısı, Şef, Koruma ve Güvenlik Grup Şefi, İtfaiye Şefi	% 67
Diyetisyen, Tekniker	% 48
Teknisyen, Laborant, Koruma ve Güvenlik Görevlisi	% 47
Diğer (Yukarıda sayılan unvanların dışında kalan unvanlar)	% 42

Sözleşmeli personelden yukarıda unvanları belirtilenlere, en yüksek Devlet Memuru aylığı tutarının karşılığında belirtilen oranlara uygulanması sonucunda elde edilen tutardan damga vergisi kesilmek suretiyle ödenmekte, başka herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmamaktadır.

İşçilerle İlgili İşlemler

İşçilerle ilgili işlemler, 1475 sayılı mülga İş Kanununun 14. maddesi, 4857 sayılı İş Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunun yürürlükteki maddeleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile işçilerin üyesi bulunduğu sendikalarla imzalanan Toplu İş Sözleşmeleri hükümlerine göre yürütülmüştür.

Toplu İş Sözleşmesi

2022 yılı sonu itibariyle AAF İşletme Müdürlüğünde çalışan 6 işçimiz, Genel Müdürlük, Başmüdürlükler ve Şube Müdürlükleri ile bağlı iş yerlerinde çalışan 100 daimi işçimiz bulunmaktadır.

Kurumumuz ile daimi işçilerimizin üye oldukları sendikalar arasında yapılan müzakereler sonucunda 01.02.2022–31.01.2023 yürürlük süreli toplu iş sözleşmeleri; Tez-Koop-İş Sendikası ile 19.08.2022 tarihinde, Petrol-İş Sendikası ile 27.08.2022 tarihinde imzalanmıştır.

İmzalanan toplu iş sözleşmelerinde işçiler mesleklerine göre 6 iş grubuna ayrılmıştır.

Ücret Artışı: Daimi işçi ücretlerine TİS'in ikinci yıl birinci altı ayında (01.02.2022 – 31.07.2022) %36,94 (%5 ücret zammı + %31,94 enflasyon farkı) oranında ücret zammı, ikinci yıl ikinci altı ayında (01.08.2022-31.01.2023) %31,16 (%5 ücret zammı + %26,16 enflasyon farkı) oranında ücret zammı uygulanmıştır.

Sosyal Yardım: 01.02.2022 tarihinden itibaren 710,76 TL, 01.08.2022 tarihinden itibaren 932,23 TL olarak uygulanmıştır.

Gece Çalışmaları: Gece çalışmalarının saat ücreti, 01.02.2022 tarihinden itibaren 0,99 TL/Saat; 01.08.2022 tarihinden itibaren 1,30 TL/Saat olarak uygulanmıştır.

Vardiya Zammı: Vardiyalı çalışmaların saat ücreti, 01.02.2022 tarihinden itibaren brüt 1,08 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren brüt 1,42 TL olarak uygulanmıştır.

Giyim Yardımı: Yılda bir takım yazlık ve bir takım kışlık elbise, bir çift ayakkabı ve bir gömlek tutarı kadar orta kalite ve kotta giyim yardımı yapılmaktadır. Giyim yardımı aynı olarak verilemediği takdirde, bu belirlenen eşyaların yerine 2021 Nisan ve Ekim aylarında ödenen miktarlar ücret zammı oranında artırılarak, 2022 Nisan ayında 712,21 TL + KDV, Ekim ayında 1.631,56 TL + KDV fatura karşılığında işçilere giyim yardımı olarak ödenmiştir.

Evlenme, Doğum Ölüm Yardımları: Evlenme Yardımı, 01.02.2022 tarihinden itibaren 423,24 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren 555,12 TL olarak uygulanmıştır.

Doğum Yardımı: 01.02.2022 tarihinden itibaren 211,54 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren 277,46 TL uygulanmıştır.

Ölüm Yardımı, işçinin ölümü halinde kanuni mirasçılarına 01.02.2022 tarihinden itibaren 1.179,05 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren 1.546,44 TL olarak uygulanmıştır.

İşçinin bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eşi ve çocuklarının ölümü halinde 01.02.2022 tarihinden itibaren 884,29 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren 1.159,83 TL Ölüm Yardımı olarak ödenmiştir.

İş kazası sonucu ölen işçinin kanuni mirasçılarına ödenecek miktar 01.02.2022 tarihinden itibaren 1.768,58 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren 2.319,67 TL olarak uygulanmıştır.

Yemek Yardımı: İşveren günde 1 öğün 2000 kalori 3 kap doyurucu yemek verir. Yemek çıkmayan işyerlerinde ve ramazan ayında oruç tutanlara ve doktor raporu ile yemek yemeyenlere fiilen çalıştıkları günlerde 01.02.2022 tarihinden itibaren 29,20 TL; 01.08.2022 tarihinden itibaren 38,30 TL olarak yemek yardımı ödenmiştir. 2021 Yılı Kamu Çerçeve Anlaşma Protokolüne yapılan Ek Çerçeve Anlaşma Protokolü gereğince 15.10.2022 tarihinden itibaren kamu işçilerinin yemek yardımı net 55,00 TL olarak belirlenmiş ve ödemeler bu tutar üzerinden yapılmaya devam edilmiştir.

Vasıta Yardımı: İş yerine gidip gelmelerinde servis aracı sağlanmaktadır. Toplu Taşıma Kartı hususunda mevcut uygulama devam etmiştir. Toplu Taşıma Kartı uygulaması olmayan iş yerlerinde çalışan işçilere ise fiilen çalışılan günler için 2 adet belediye otobüsü veya Belediye denetimindeki özel halk otobüsü ücreti ödenir. Servis sağlanamayan ve Belediye otobüsü işletilmeyen iş yerlerinde vasıta ile gidip gelmek zorunda olanlara fiilen çalışılan günler için vasıta bedeli olarak iş yerinin bağlı bulunduğu şube merkezindeki belediye otobüsü rayiç bedeli üzerinden iki adet bilet ücreti ödenmiştir.

Teşvik Primi: Yıllık izin ve raporlu olunan sürelerle ödenmemek kaydıyla, ücrete hak kazanılan günlerde gün başına günlük brüt çıplak (yevmiyesinin) ücretinin % 13'ü oranında teşvik primi ödenmiştir.

Ek Ödeme: Yılda bir defa 2022 Mayıs ayında brüt 1.640,34 TL ek ödeme yapılmıştır. Yıl içinde çalışılan süre ile orantılı olarak ödenmiştir.

Hizmet Zammı: Toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçilere, iş yerinde geçirdikleri her tam hizmet yılı için hiçbir ödemeyi etkilememek ve müktesep hak sayılmamak kaydıyla brüt 7,00 TL/Ay hizmet zammı verilmiştir.

Tablo 21: Personele Yapılan Harcamalar (Bin TL)

Personele Yapılan Harcamalar	2021		2022							
	Harcanan		Öd. Son Durumu	Esas Ücretler	Ek Ödemeler	Sosyal Giderler	Cari Yıl Toplamı	Geçmiş Yılla İlgili Ödeme	Toplam Harcama	Kişi Başına Düşen (TL)
	Toplam Harcama	Kişi Başına Ayda Düşen (TL)								
A-Yön. Kur. Üy. ve den. (Kurum dışı)	328	-	687		447		447		447	7.444
B-Memurlar	32.177	10.683	80.931	23.150	28.149	11.820	63.118	4.063	67.182	20.968
C-Söz. Pers.	357.202	10.785	612.483	407.084	58.384	91.048	556.516	19.898	576.414	17.347
D-İşçiler	22.197	16.226	35.144	12.679	9.823	8.128	30.630	2.152	32.781	25.771
Toplam	411.904		729.245	442.913	96.803	110.995	650.711	26.113	676.824	

Sosyal Konular ve Giderler

2022 yılında memur, sözleşmeli personel ve işçilere yapılan sosyal yardımlar geçen yıl ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 22: Sosyal Giderler (Bin TL)

	Memurlar		Sözleşmeliler		İşçiler		Toplam		Fark
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	
A-Cari Yılla İlgili	5,694	11,820	52,851	91,048	5,274	8,128	63,819	110,995	47,177
-Aile ve Çocuk Yardımı	589	1,219	6,963	10,733			7,552	11,952	4,400
-Evlenme, Doğum ve Ölüm Yard			90	88		1	90	89	-1
-Yedirme Yardımı	113	527	1,250	3,124	454	718	1,817	4,369	2,552
-Giydirme Yardımı					161	242	161	242	81
-Taşıma Gideri	503	1,101	5,663	11,421	264	473	6,431	12,996	6,565
-Emekli İkr. İşten Ayrılma Taz.	11	61	346	346			356	407	51
-SGK Kurum Karş. ve Ek Krş.	4,370	8,495	36,309	57,784	3,265	5,009	43,944	71,288	27,344
-İşsizlik Sigortası İşveren Payı					327	497	327	497	170
-SGK GSS (Sağlık Giderleri)							0	0	0
-Eğitim Giderleri	35	23	684	1,197		2	720	1,222	502
-Ayni ve Nakdi Başka Sos. Gid.	73	394	1,547	6,355	803	1,185	2,422	7,934	5,512
B-Geçmiş Yıllarla İlgili	993	0	20,806	0	2,311	0	24,110	0	-24,110
-Emekli İkr. İşten Ayrılma Taz.	798		20,252		2,311		23,362	0	-23,362
-Diğer Ödemeler	195		553				748	0	-748
Genel Toplam	6,688	11,820	73,656	91,048	7,585	8,128	87,928	110,995	23,067

2022 yılı sosyal giderlerinden gerekli görülen bazı giderlerle ilgili açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

- Barındırma

Lojman bulunan işyerlerimizde mevcut Lojman Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde memur, sözleşmeli ve işçi statüsündeki tüm personele imkânlar dâhilinde lojman tahsisine gayret edilmektedir.

- Eğitim

2022 yılında 32 ana başlıkta 65 eğitim programının uygulanması ve 1641 kurum personeli 150 tarım piyasası olmak üzere 1791 personelin katılımı planlanmış olup; 17.12.2022 tarihi itibarıyla planlı/plan dışı olmak üzere 122 eğitim programı uygulanmış ve 1718 (kurum dışı dahil) personelin programlara katılımı sağlanmıştır.

Disiplin İşlemleri

2022 yılında personelimize disiplin cezası verilmesi gereken hal ve hareketlerden dolayı 15 Uyarma, 16 Kınama, 7 Aylıktan Kesme, 1 tane de sözleşme feshi olmak üzere toplam 39 disiplin cezası verilmiştir.

III- İŞLETME ÇALIŞMALARI**A) İşletme Bütçesinin Genel Durumu**

İktisadi Devlet Teşekkülleri ve benzeri kuruluşların 2022 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı'nın 14.10.2021 tarihli ve 4620 sayılı Kararı ile yayınlanmıştır. Anılan karar ile Hazine ve Maliye Bakanlığının 01.11.2021 tarihli ve 675736 sayılı yazısı ile Kuruluşumuza bildirilen mali büyüklükler çerçevesinde 2022 Yılı Program İşletme Bütçesi hazırlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir. Bütçe, Yönetim Kurulunun 27.12.2021 tarihli ve 26/91-3 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Hazine Müsteşarlığının 31.10.2022 tarihli ve 1635780 sayılı yazıları ile bildirilen mali büyüklükler çerçevesinde revize edilen Kuruluşumuz 2022 yılı bütçesi Yönetim Kurulunun 12.12.2022 tarihli ve 13/66-3 sayılı Kararı ile onaylanarak Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2022 yılı işletme bütçesi ile gerçekleştirmeleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Tablo 23: Bütçeye İlişkin Toplu Bilgiler

TEMEL BÜTÇE BİLGİLERİ (Miktar Ton / Tutar Bin TL)						
FAALİYETLER	2022 PROGRAM		2022 REVİZE		2022 GERÇEKLEŞME	
	Miktar	Tutar	Miktar	Tutar	Miktar	Tutar
ALIMLAR	12.045.298	49.872.535	12.655.310	89.265.103	12.382.443	84.955.129
SATIŞLAR	11.088.265	40.457.539	8.323.337	35.822.063	7.689.580	33.067.259
STOK DEVRİ	3.185.636	15.178	6.251.013	55.809.357	6.613.019	54.759.156
PERS. SAYISI/GİDERİ	3.420	427.410	3.252	729.245	3.154	676.824
GİDER BÜTÇESİ		3.901.212		7.360.202		6.928.126
MALZEME BÜTÇESİ		183.000		400.000		253.652
YATIRIM BÜTÇESİ		76.800		94.331		54.097
DÖNEM NET KARI		372.711		425.331		238.670

B) Finansman: 2022 yılında gerçekleştirilen iç ve dış alımların finansmanı için 10.000.000.000 TL nakdi sermaye artış tahsil edilmiş, Genel Bütçeden 12.669.000.000 TL ödenek kullanılmıştır.

C) Giderler: Kuruluşumuzun 2022 yılı işletme bütçesinde öngörülen giderlerle bunların gerçekleşme durumları, geçen yıl sonuçları ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 24: Giderler (Bin TL)

Giderler		2021 Yılı Gerçekleşme	2022					
			Ödenek		Gerçekleşme	Son Duruma Göre Fark	Ödeneğe Göre Sapma	
			İlk Durum	Son Durum			İlk Duruma Göre %	Son Duruma Göre %
0-	İMM Gid.	464.898	838.162	1.519.246	1.373.757	(145.490)	64	(10)
1-	İşçi Üc. ve Gid.	19.652	26.199	35.144	30.193	(4.951)	15	(14)
2-	Memur Üc. ve Gid.	361.741	482.499	694.101	607.559	(86.542)	26	(12)
3-	Dış. Sağ. Fay. Hiz.	684.103	902.812	1.648.169	1.507.486	(140.683)	67	(9)
4-	Çeşitli Giderler	33.397	65.040	119.820	90.520	(29.300)	39	(24)
5-	Vergi Res. ve Harç.	12.787	17.828	23.477	19.152	(4.325)	7	(18)
6-	Amor. ve Tük. Pay.	51.072	72.194	77.560	67.141	(10.419)	(7)	(13)
7-	Fin. Gid.	453.668	1.496.478	3.242.685	3.232.319	(10.365)	116	(0)
	Toplam	2.081.318	3.901.212	7.360.202	6.928.126	(432.076)	78	(6)

Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ilişkin yapılan ödemeler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 25: Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler (Bin TL)

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	2021 Gerçekleşen	2022 Gerçekleşen	Fark
Elektrik	25.838	79.229	53.391
Su	1.335	2.107	772
Gaz	13.768	62.004	48.237
Temizlik Giderleri	49.799	86.094	36.294
Bakım Onarım Giderleri	32.336	93.894	61.558
Taşıma Giderleri	234.157	412.964	178.807
Yükleme Boşaltma Giderleri	29.142	75.179	46.037
Arsa Arazi ve Kira Giderleri	157.859	462.304	304.444
Haberleşme	1.851	3.520	1.669
Açık Yığın Giderleri	0	1.111	1.111
Özel Güvenlik Hizmetleri Gideri	115.363	183.246	67.883
Dışardan Sağ. Diğer Fayda ve Hizmetler	22.653	45.834	23.181
Toplam	684.103	1.507.486	823.383

Kuruluşumuzun çeşitli gider kalemleri için yapmış olduğu ödemeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 26: Çeşitli Giderler (Bin TL)

Çeşitli Giderler	2021 Gerçekleşen	2022 Gerçekleşen	Fark
Personel Yollukları	5.296	14.363	9.067
Sigorta Giderleri	2.826	4.050	1.224
Katılma Payları	6.856	10.841	3.985
İlan Reklam Yayın ve Tanıtım Giderleri	1.078	2.387	1.310
Temsil Giderleri	594	1.256	662
Borsa Ücretleri	6.703	44.619	37.917
Noter, Mahkeme ve İcra Gid.	3.793	3.261	(532)
İşbaşı Eğitim Giderleri	192	407	215
Diğer Çeşitli Giderler	6.058	9.334	3.276
Toplam	33.397	90.520	57.123

D) Tedarik İşleri

Kuruluşumuzun temel fonksiyonlarından birini de tedarik işleri oluşturmaktadır. Tedarik işlerinin ağırlığını hububat ve haşhaş kapsülü alımları teşkil etmekte olup, bunlar dışındaki alımlar işyerleri, tesisler ve büro hizmetleri için yapılan yedek parça, ambalaj malzemesi, büro levazımatı, alet, demirbaş, mefruşat vb. çeşitli malzeme alımlarından oluşmaktadır.

Tedarik işlemleri, Genel Müdürlükte Alım ve Muhafaza, Ticaret, Haşhaş ve Alkaloid İşleri ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlıkları, taşrada ise A.A.F İşletme Müdürlüğü, Başmüdürlük/Şube Müdürlükleri, Ajans Amirlikleri, Tesisli Ekip ve Geçici Alım Merkezlerinde gerçekleştirilmektedir.

Alım ve Muhafaza Dairesi Başkanlığı iç piyasalardan hububat alımı ve alınan ürünlerin depolanması ile muhafazasından, Ticaret Dairesi Başkanlığı yurtdışından yapılan ürün alımlarından, Haşhaş ve Alkaloid İşleri Dairesi Başkanlığı ise haşhaş kapsülü alımı ve muhafazasından, Teknik İşler Dairesi Başkanlığı Kurum adına hububat depolarının yapımından, uzun süreli kiralama maksadıyla özel sektöre yaptırılan hububat depolarının takibi ve devreye alınmasından, mısır kurutma tesisleri kurulmasından, mevcut tesislerin gerekli bakım, onarım ve rehabilitasyonunun yapılarak faal bir şekilde çalıştırılmasından, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı yedek parça ve çeşitli malzeme alımlarından sorumludur.

Alımlar

Emtia alımları; Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında, alım şartları ve baremleri ile ilgili genelgelere göre yapılmakta ve alımların fiilen yürütülmesi taşra teşkilatı tarafından yerine getirilmektedir.

Kuruluşumuzun 2022 yılı alımları, program değerleri ile geçen yıl gerçekleştirmeleri karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 27: Alım Tablosu (Miktar Ton / Ödeme Bin TL)

ALIMLAR	2021		2022						İlk Duruma Göre Sapma (%)
	Gerçekleşen		Program Ödeneği				Gerçekleşen		
	Miktar	Ödeme	İlk Durum		Son Durum		Miktar	Ödeme	
			Miktar	Ödeme	Miktar	Ödeme			
1-İlk Maddeler	134.546	2.370.676	73.000	376.060	195.485	9.446.998	158.865	7.743.718	1,959
2-İşletme Malz. ve Yed.		80.866		183.000		400.000		253.652	39
3- Ticari Mallar (Emtia)	5.921.983	16.882.631	11.972.298	49.496.475	12.459.825	79.818.105	12.223.578	76.957.760	55
Genel Toplam	6.056.529	19.334.173	12.045.298	50.055.535	12.655.310	89.665.103	12.382.443	84.955.129	70

Alımlarla ilgili program bütçe verileri ile gerçekleştirmeler arasındaki sapmalara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

2022 yılında 50.055.535.000 TL tutarında alım yapılacağı programlanmış, revize bütçede alımlar 89.665.103.000 TL olarak revize edilmiştir. Gerçekleşme ise programa göre % 70 oranında artarak 84.955.129.000 TL olmuştur.

Alımların % 94'ünü, Kuruluşumuzun temel faaliyet alanını oluşturan emtia (hububat, fındık ve bakliyat) alımları teşkil etmektedir.

Ülkemizde gıda güvenliğini sağlamak ve ihtiyaç duyulması halinde ikamesi zor gıdalara erişimi güvence altına almak amacıyla, yurt içi piyasalardaki fiyatların istikrarının ve tüketicinin korunmasını teminen 2022 yılında Ayçiçeği Tohumu yağı ithalatı da gerçekleştirilmiştir. Hububat ithalatlarında 2022 yılında gümrük vergilerinin tüm sektör için %0 olarak uygulanması sonucu ithal maliyetlerde yaşanan düşüş sonucu özel sektör kanalıyla da ithalatlara devam edilmiştir. 2022 yılında ülkemizde kırmızı mercimek üretiminde artış olduğundan Kuruluşumuzca ithalat yapılmasına gerek duyulmamıştır.

1. Hububat ve Bakliyat Alımları

Kurumumuzun alım miktarlarını, yurt içi üretim miktarı başta olmak üzere yurt dışı piyasalar, ekonomik göstergeler (faiz ve dolar kuru) doğrudan etkilemektedir.

Üretimin nispeten normale göre düşük olduğu yıllarda arz talep dengesi, talep yönünde pozitif olduğundan piyasa fiyatları, Kurumumuz alım fiyatlarının üzerinde seyretmektedir. Bu durum Kurumumuza ürün arzının düşük gerçekleşmesini veya hiç olmaması sonuçlarını doğurmaktadır.

Üretimin normale göre yüksek olduğu yıllarda ise arz talep dengesi arz yönünde pozitif olduğundan piyasa fiyatları, Kurumumuz alım fiyatlarının altında veya seviyesinde seyretmektedir. Bu durum ise Kurumumuza ürün arzının beklenenden daha yüksek olmasını beraberinde getirmektedir.

Ülkemizde hububat ve bakliyat üretim miktarları büyük ölçüde iklim koşullarına bağlı olarak (kuru tarım) değişiklik gösterdiğinden, üretim miktarlarında oluşan dalgalanmalar Kurumumuz alım tahminleri ve gerçekleştirmelerinde sapmalara neden olmaktadır.

Kurumumuz iç ve dış piyasayı yakından takip ederek, iç piyasayı regüle etmiş ve yapılan müdahaleler sayesinde iştigal alanımıza giren ürünlerin yurt içi piyasa fiyatlarının dengelenmesini sağlamıştır.

Bununla birlikte; enflasyonla mücadele kapsamında önemli görev üstlenen Kurumumuzun gerektiğinde piyasaya müdahale edebilmek için oluşturulması gereken stokları öncelikle yurt içi

üretimden takviye etmek, ülkemizde hububat ekiliş, üretim ve sürdürülebilirliği teşvik etmek amacıyla açıklanan reel alım fiyatlarına ilave olarak; 2022 yılında ilk defa Bakanlığımız tarafından üreticilerimize ton başına buğdayda 1.000 TL, arpada ise 500 TL TMO alım primi desteği verilmiştir.

Hububat Alım Primi ödemeleri Bakanlığımız tarafından 2022 yılı içerisinde tamamlanmasıyla, ürününü TMO iş yerleri ile lisanslı depolar üzerinden TMO'ya satan tüm üreticilerimizin bu destekten yararlanması sağlanmıştır. Ayrıca açıklanan hububat, çeltik ve kırmızı mercimek fiyatlarında gelişen piyasa şartlarına göre güncelleme yapılarak, fiyatların üretici lehinde seyretmesi sağlanmıştır.

2022 yılı hububat alımlarında; buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikalede ÇKS kaydı bulunan üreticilerimiz için cins ve kota sınırlaması kaldırılmıştır.

2022 yılı yağışları normaller civarında seyretmiş, geçen yıl yağışlarına göre ise ülke genelinde artış yaşanmıştır. Bu kapsamda ülkemiz üretim miktarlarında, bir önceki yıla göre buğdayda %11,9, arpada %47,8 artış, çeltikte %5, kuru fasulyede %11,5 oranında azalma, kırmızı mercimekte %75,4, yeşil mercimekte %28,6, nohutta %22,1, mısırdaki %25,9 artış gerçekleşmiştir.

2022 yılında yürütülen politikalar ve Bakanlığımızca yapılan destekler sonucunda, Kuruluşumuza ürün arzı yüksek miktarda gerçekleşmiş, son 25 yılın en yüksek hububat alımı yapılarak stoklarımız güçlendirilmiştir.

Hububat alım fiyatları 5 Haziran 2022 tarihinde sert ekmeklik buğday için 6.050 TL/ton arpa için 5.500 TL/ton olarak açıklanmış, 30 Haziran 2022 tarihinde fiyatlar ekmeklik buğdayda 400 TL/ton, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale alımlarında 200 TL/ton arttırılmıştır.

Kabuklu kırmızı mercimekte alım fiyatları 5 Temmuz'da (17 Ağustos'ta fiyat güncellemesi yapılmıştır), mısır alım fiyatları 22 Ağustos'ta, kuru fasulye ve çeltik alım fiyatları 13 Eylül'de (5 Ekimde çeltik alım fiyatı güncellenmiştir) açıklanmıştır. Nohut ve yeşil mercimekte ise yüksek seyreden piyasa fiyatları nedeniyle açıklama ihtiyacı duyulmamıştır.

TMO alım fiyatlarının açıklanması ile birlikte piyasa fiyatları istikrarlı seyrini korumuştur.

2022 Alım Fiyatları:

Kırmızı Sert Ekmeklik Buğday	: 6.450 TL/Ton
Makarnalık Buğday	: 6.900 TL/Ton
Arpa	: 5.700 TL/Ton
Çavdar- Tritikale	: 5.700 TL/Ton
Yulaf	: 5.700 TL/Ton
Mısır	: 5.700 TL/Ton
Çeltik (60 Randıman Osmancık)	: 14.500 TL/Ton
Nohut	: - TL/Ton
Yeşil Mercimek	: - TL/Ton
Kırmızı Mercimek	: 15.000 TL/Ton
Kuru Fasulye (Dermason)	: 20.000 TL/Ton

2022 yılı hasadı; arpa 13 Mayıs'ta Mardin'de, buğday 18 Mayıs'ta Adana'da, kırmızı mercimek 23 Mayıs'ta Şanlıurfa'da, nohut 14 Haziranda Adıyaman'da, yeşil mercimek 18 Temmuzda Konya'da, mısırdaki 1. Ürün 2 Ağustosta, 2. Ürün 15 Ekimde Adana'da, kuru fasulye 1 Eylülde Konya'da, çeltik ise 7 Eylülde Balıkesir'de başlamıştır.

2022 Alım Döneminde üreticilerimize 302 TMO işyeri (118'i geçici alım merkezi) ve 218'i lisanslı depo noktası olmak üzere toplam 520 noktada hububat alımı yapılmıştır. Bunun yanı sıra 12 ticaret borsasında hububat alım faaliyeti gösterilmiştir.

Ayrıca, 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre kurulan ve Kurumumuzla protokol imzalayan depolara ürünlerini teslim eden üreticilerden TMO'ya ürün satmak isteyenlerin ürünleri Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) yoluyla satın alınmaktadır.

a) Hububat İç Alımları

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2022 yılında;

- 17.7 milyon ton olan buğday üretimi %11,9 artışla 19.8 milyon ton,
- 5,8 milyon ton olan arpa üretimi %47,8 artışla 8,5 milyon ton,
- 200 bin ton olan çavdar üretimi %36,5 artışla 273 bin ton,
- 276 ton olan yulaf üretimi %32,2 artışla 365 bin ton,
- 228 bin ton olan tritikale üretimi %40,4 artışla 320 bin ton,

olarak gerçekleşmiştir.

Bahse konu ürünlerin toplam üretimi, 2021'de 24.1 milyon ton iken, 2022'de % 21.2 artışla 29.2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımızca, buğdayda 1.000 TL/ton arpada 500 TL/ton hububat alım priminin yanı sıra buğday ve arpa üreticilerine 2022 yılı için ton başına 100 TL prim ve dekar başına 75 TL mazot, 46 TL gübre ile 50 TL sertifikalı tohum kullanım desteği olmak üzere dekar başına 171 TL destek(hububat alım primi hariç) verilmektedir.

Ayrıca ürünlerini lisanslı depolara teslim eden üreticilere her ürün çeşidi için ton başına 25 TL'yi geçmemek üzere 750 TL'ye kadar nakliye ve parti başına 25 TL analiz destek ödemesi yapılmaktadır. Lisanslı depolar üzerinden ELÜS yoluyla ürün satan üreticiler % 2 stopaj ve % 2 SGK prim kesintisinden muaf tutulmaktadır. Ürünlerini lisanslı depolarda muhafaza eden üreticilere ise 6 aya kadar 6 TL/Ton/Ay depo kira desteği verilmektedir.

Bunların yanında lisanslı depolarda ürünü bulunan üreticilere T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden ürün bedelinin % 75'ine kadar 9 ay vadeli kredi (Kredi üst limiti 7,5 Milyon TL) kullanma imkânı sunulmakta olup faizin tamamı devlet tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 28: 2022 Yılında Ürün Cinslerine Göre Uygulanan Alım Fiyatları (TL/Ton)

Makarnalık Buğdaylar	Alım Fiyatı
1-Makarnalık Buğdaylar (Kod 1120) Tüm makarnalık buğday çeşitleri	6.900
2-Düşük Vasıflı Makarnalık Buğdaylar (Kod 1140)	6.600
Ekmeklik Buğdaylar	
1- Beyaz Sert Buğdaylar (Kod 1210)	
Adana-99, Avorio, Candaş, Ceyhan-99, Çıfçıklı, Forblanc, Kırış 66, Tigre, Tosunbey, Yörük	
2- Kırmızı Sert Buğdaylar (Kod 1220)	
Adelaide, Aglika, Aldane, Alp 1, Alparslan, Altuğ, Axum, Bezostaja 1, Cömert 2, Delebrad-2, Demirhan, Destan, Dropia, Energo, Esperia, Flamura-85, Glosa, Halis, Kaan, Krasunia odes'ka, Kürşad, Lazarka, Lucilla, Maden, Maria, Metropolis, Midas, Nomade, Iveta, Reneta, Pamukova-97, Rumeli, Quality, Sagittario, Segor, Selimiye, Sertori, Stendal, Tekfen 2038, Taner, TT 601	6.450
3- Diğer Beyaz Buğdaylar (Kod 1310)	
Beyaz Sert Buğdaylar Grubunda Yer Almayan Tüm Beyaz Buğdaylar	
4- Diğer Kırmızı Buğdaylar (Kod 1320)	
Kırmızı Sert Buğdaylar Grubunda Yer Almayan Tüm Kırmızı Buğdaylar	
5-Düşük Vasıflı Ekmeklik Buğdaylar (Kod: Beyaz 1610-Kırmızı 1620)	6.375
6- Standart Dışı Buğday	6.000
6-Arpa (Kod 2110)	5.700
7-Çavdar, Triticale, Yulaf (Kod 2210-2220-2300)	5.700
8- Standart Dışı Arpa (Kod 2190)	5.450

2. Mısır ve Çeltik İç Alımları ve Fiyatları

Mısır

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2021 yılında 6,75 milyon ton olan mısır üretimi 2022 yılında % 26 artışla 8,5 milyon ton gerçekleşmiştir.

2022 dönemi I.ürün mısır hasatı 2 Ağustos, II. ürün mısır hasadı ise 15 Ekim tarihi itibariyle Adana'da başlamış olup Ülke geneli %95 seviyelerindedir.

22 Ağustos 2022 tarihinde mısır alım fiyatı 5.700 TL/Ton olarak açıklanmış olup cari tarih itibariyle alımlara devam edilmektedir.

Bakanlığımızca mısır üreticilerine 2022 yılı için ton başına 30 TL prim ödemesinin yanında dekar başına 62 TL mazot ve 21 TL gübre desteği olmak üzere dekar başına 83 TL'dir.

Çeltik

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2021 yılında 1 milyon ton olan çeltik üretimi 2022 yılında % 5 azalışla 950 bin ton (pirinç karşılığı 570 bin ton) olarak gerçekleşmiştir.

2022 dönemi çeltik hasadı 7 Eylül'de başlamış, 15 Kasım'da tamamlanmıştır.

13 Eylül 2022'de çeltik alım fiyatları açıklanmıştır. 55 randıman Baldo çeşit çeltik için 15.000 TL/Ton, 58 randıman Cammeo çeşit çeltik için 14.500 TL/Ton, 58 randıman Özgür çeşit çeltik için 14.000 TL/Ton, 60 randıman Osmancık çeşit çeltik için 13.500 TL/Ton, 60 randıman Vasco çeşit için 13.000 TL/Ton, 65 randıman Luna çeşit için ise 12.500 TL/Ton olarak belirlenmiştir. 05 Ekim 2022'de çeltik alım fiyatları ;55 randıman Baldo çeşit çeltikler için 16.000 TL/Ton, 58 randıman Cammeo çeşit çeltikler için 15.500 TL/Ton, 58 randıman Özgür çeşit çeltikler için 15.000 TL/Ton, 60 randıman Osmancık çeşit çeltikler için 14.500 TL/Ton, 60 randıman Vasco çeşit çeltikler için 14.000 TL/Ton, 65 randıman Luna çeşit çeltikler için ise 13.500 TL/Ton olarak revize edilmiştir. Bu kapsamda üreticilerden 2.540 ton çeltik alımı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızca çeltik üreticilerine 2022 yılı için ton başına 100 TL prim ödemesinin yanında dekar başına 250 TL mazot, 21 TL gübre ve 50 TL sertifikalı tohum kullanım desteği olmak üzere dekar başına 321 TL destek verilmektedir

3. Bakliyat (Nohut ve Yeşil Mercimek) Alımları

Kuruluşumuz; 24 Ekim 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 192 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile "Hububat Ürünü Alımı ve Satımı Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" kapsamında bakliyat (kuru fasulye, yeşil/kırmızı mercimek ve nohut) alım ve satımı ile görevlendirilerek 25 yıl aradan sonra yeniden bakliyat piyasasında aktif olarak rol almıştır.

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2022 yılında;

- 475 bin ton olan nohut üretimi %22,1 artışla 580 bin ton,
- 228 bin ton olan kırmızı mercimek üretimi %75,4 artışla 400 bin ton,
- 35 bin ton olan yeşil mercimek üretimi %28,6 artışla 45 bin ton,
- 305 bin ton olan kuru fasulye üretimi %11,5 azalışla 270 bin ton,

olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı nohut hasadı 14 Haziran'da başlamış 14 Eylül'de tamamlanmış, yeşil mercimek hasadı 18 Temmuz'da başlamış 29 Ağustos'ta tamamlanmış, Kırmızı mercimek hasadı 23 Mayıs'ta başlamış 27 Temmuz'da tamamlanmış, Kuru fasulye hasadı 1 Eylül'de başlamış 30 Ekim'de tamamlanmıştır.

5 Temmuz 2022'de kırmızı mercimek alım fiyatı 14.000 TL/Ton, olarak açıklanmış olup 17 Ağustos 2022'de kırmızı mercimek alım fiyatı 15.000 TL/Ton olarak güncellenmiştir. Üreticilerden 34 bin ton kırmızı mercimek alımı gerçekleştirilmiştir. 13 Eylül 2022'de kuru fasulye (Dermason) alım fiyatı 20.000 TL/Ton olarak açıklanmıştır. Kurumumuza ürün arzı olmamıştır. Nohut ve yeşil mercimekte ise yüksek seyreden piyasa fiyatları nedeniyle alım fiyatı açıklanmamıştır.

Bakanlığımızca nohut, mercimek ve kuru fasulye üreticilerine ton başına 500 TL prim ödemesinin yanında, 75 TL mazot, 21 TL gübre desteği ile nohutta 50 TL, mercimek ve kuru fasulyede 60 TL sertifikalı tohum kullanım desteği olmak üzere dekar başına nohutta 146 TL, mercimek ve kuru fasulyede ise 156 TL destek verilmektedir.

4. Kuru Üzüm Alımları

2021 yılında 280 bin ton olan çekirdeksiz kuru üzüm üretimi 2022 yılında %17.8 artışla 330 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Hasat, 15 Ağustos'ta başlamış olup 11 Kasım'da kurutma işlemleri ile birlikte tamamlanmıştır.

TMO çekirdeksiz kuru üzüm alım fiyatı 20 Ağustos'ta 27,00 TL/kg (No:9 kalite) olarak açıklanmıştır. 7 Eylül'de başlayan alımlar, 31 Aralık'ta tamamlanmıştır.

Alımlar 4 kalite grubunda yapılmış olup alım fiyatları; 10 kalite için 14,00 TL/kg, 9 kalite için 13,00 TL/kg, 8 kalite için 12,50 TL/kg ve 7 kalite için 12,00 TL/kg'dır. Kurumumuz müdahalesi ile kuru üzümdeki fiyat istikrarsızlığı ortadan kaldırılmıştır.

5. Kuru İncir Alımları

Kurumumuza sadece 2019 yılında alım görevi verilmiş olup 2020, 2021 ve 2022 yıllarında herhangi bir görev verilmemiştir.

6. Kuru Kayısı Alımları

2021 yılında 800 bin ton olan kayısı üretimi %0,4 artışla 2022 yılında 803 bin ton olarak gerçekleşmiştir (TÜİK). Hasat, Haziran ayı sonunda başlamış Ağustos ayı sonunda tamamlanmıştır.

TMO ve TOBB ortak girişimi, 5 bin ton kapasiteli modern alt yapıya sahip ülkemizin ilk kuru kayısı lisanslı deposu Malatya'da inşa edilerek 2020 yılında faaliyete geçmiştir. Bu sayede hem kuru kayısının sağlıklı ortamda stoklanması sağlanmış hem de üreticilerimiz lisanslı depolar için sunulan teşvik ve desteklerden faydalanmışlardır.

2020 yılında muhtemel arz-talep dengesizliği ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçilmesi, ayrıca üreticilerin depo ihtiyaçlarının karşılanması ve ürünlerin daha sağlıklı koşullarda muhafaza edilmesi, ülkemizin en önemli ihracat ürünlerinden kuru kayısıya dünya çapında değer kazandırılması amacıyla Kurumumuz tarihinde ilk kez Kuru Kayısı alımı ile görevlendirilmiştir.

2022 yılında ise piyasa fiyatlarının yüksek seyretmesi, üreticilerin ürünlerin satış ve pazarlanmasında herhangi bir sıkıntı yaşamamaları ve Kurumumuza alım yönüyle herhangi bir talep gelmemesi nedeniyle 2022 yılında kuru kayısı alım fiyatı açıklanmamış ve alım yapılmamıştır.

7. Fındık Alımları

Kuruluşumuza 2006 yılında verilen fındık piyasalarına müdahale görevi 2009 yılında sona ermiştir. 2017 yılında Kurumumuza piyasaları düzenleme görevi yeniden verilmiş olup 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında Kurumumuz kabuklu fındık alımlarına devam etmiştir. 2016-17 sezonundan 2022-23 sezon sonuna kadar 279 bin üreticiden 448 bin ton ürün alınmıştır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 2022 yılı Kabuklu Fındık Alım Fiyatları Giresun kalite fındık için 53,00 TL/kg, Levant kalite fındık için 52,00 TL/kg, Sivri ve diğer kalite fındık için 51,00 TL/kg olarak belirlenmiştir.

2017-22 yılları arasında alınan 447 bin ton kabuklu fındıktan; 250 bin ton kabuklu fındık doğrudan satış, 2.400 ton kabuklu fındık yağ imalatında, 33 bin ton kabuklu fındık ise fındık ve fındık mamulleri imalatlarında (Kavrulmuş ve natürel fındık, rafine fındık yağı, fındık kreması, fındık ezmesi, fındık krokantı) değerlendirilmiştir.

MSB'nin kavrulmuş iç fındık ihtiyacını karşılamak için 2018 yılından 2022 yılı sonuna kadar toplam 2.433 ton kavrulmuş iç fındık satışı yapılmıştır.

İş yerlerimizdeki satış noktalarımızda perakende ve toptan fındık ve fındık mamulleri satışlarımız devam etmekte olup daha geniş kitlelere ulaşmak amacıyla Tarım Kredi Tarım Kredi Birlik, Halk Ekmek, Ziraat Odaları, Atatürk Orman Çiftliği'nde ve ePttAVM.com aracılığıyla dijital ortamda da perakende satışlarımız devam etmektedir.

8. Haşhaş Kapsülü ve Haşhaş Tohumu Alımları

Ülkemizde Birleşmiş Milletler Teşkilatı denetiminde 700.000 dekarlık alanda haşhaş ekimi ve çizilmemiş haşhaş kapsülü üretimi yaptırılmakta olup her üreticiye belirlenen limit çerçevesinde en fazla 3 tarlasında haşhaş ekim izni verilmektedir.

Önceki dönemlerde her yılın Haziran aylarında belirlenen haşhaş alım fiyatları, son üç yıl olduğu gibi Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak 2022 yılı ekim döneminden önce belirlenmiş ve üretim yapmak isteyen üreticilerimizle paylaşılmıştır.

Bu kapsamda 19.07.2022 tarihli ve E.805901 sayılı yazımızla; 2022 yılı geleneksel haşhaş kapsülü alım fiyatı 7,50 TL/Kg, TMO tohumu kullanan üreticilerin haşhaş kapsülü alım fiyatı 15,00 TL/Kg ve tohumluk amaçlı sözleşmeli tohumlu haşhaş kapsülü alım fiyatı 25,00 TL/Kg olarak

belirlenmiştir. Belirlenen bu fiyatlar doğrultusunda 2022 yılı mahsulü 12.362 ton haşhaş kapsülü ve tohumlu haşhaş kapsülü 27.07.2022 tarihli ve E.819326 sayılı alım genel yazısı hükümlerine göre satın alınmıştır.

Haşhaş tohumu ıslahı ve tohumluk üretimi çalışmaları Kurumumuz bünyesinde; kamu araştırma kurumları ve üniversiteler ile yapılan ortak projeler dâhilinde yürütülmektedir.

Haşhaş üreticilerinin kaliteli tohumluk ihtiyaçlarının Kurumumuzca karşılanması amacıyla, haşhaş tohumu ıslah çalışmaları kapsamında geliştirilen yüksek morfin içeriğine sahip tohumluklar sözleşmeli üreticiler vasıtasıyla mevzuata uygun olarak üretilip pakettlendikten sonra dekara 1 kg hesabıyla talep eden üreticilere dağıtılmaktadır.

2022/2023 tarım döneminde ise 217.514 dekar alanda haşhaş ekim izni verilmiştir. Bu ekim alanından 174.000 dekar sağ alan kalacağı tahmin edilmekte olup yaklaşık 10.000 ton haşhaş kapsülü üretimi beklenmektedir.

9. Malzeme Alımları

2022 yılı Malzeme Programı, Yönetim Kurulumuzun 27.12.2021 tarihli ve 26/91-3 sayılı Kararları ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

2022 yılı içerisinde söz konusu program kapsamında azami tasarrufa riayet edilerek Kuruluşumuzun faaliyet alanındaki görevleriyle ilgili cari dönemde yürürlükte bulunan ve yeni yayımlanan alım kararlameleri çerçevesinde işyerlerimizde mevcut cihaz, tesis ve ekipmanlar ile alım muhafaza ve depolama faaliyetlerinin devamlılığının aksatılmadan sağlanabilmesi amacıyla demirbaş nitelikli malzeme alımları yapılmıştır.

2022 yılı malzeme alımları program ödeneği ve gerçekleştirmeleri geçen yıllarla karşılaştırılmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 29: Malzeme Alımları (Bin TL)

Malzeme Türleri	Ödenek (İlk Durum)		Ödenek (Son Durum)		Gerçekleşme (Bin TL)	
	İç	Dış	İç	Dış	İç	Dış
1-Demirbaş, Döşeme, Alet ve Donanım Mlz.	26.500		77.500		48.597	0
2-Ambalaj Malzemeleri	43.500	500	114.500	350	92.362	0
3-İlaçlama ve Temizlik Malzemeleri	9.700		28.200		15.180	0
4-Büro, Kırtasiye Malzemeleri	7.000		18.000		7.940	0
5-İşletme Bakım Onarım Yedek Parça ve Mlz.	26.000	500	42.000	350	12.513	0
6-Tesisat Bakım Onarım Malzemeleri	3.500		9.000		3.906	0
7-Marangozhane İmalat Bakım Onarım Mlz.	900		1.400		134	0
8- Metal Atölyesi İmalat Bakım Onarım Mlz.	1.000		2.500		785	0
9-Matbaa ve Ciltevi İmalat Bak.Onarım Mlz.	250		250		-	0
10-Yağlar	650		1.650		578	0
11-Yakıtlar	11.000		38.000		30.878	0
12-Deneme Amaçlı Tımsal Malzeme			1.000		148	0
13-Diğer İlk Madde ve Malzemeler	52.000		65.000		40.629	0
Toplam	182.000	1.000	399.000	700	253.652	0

10. Hizmet Alımları

2022 yılı hizmet alımları program ödeneği ve gerçekleştirmeleri 2021 yılı ile karşılaştırılmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 30: Hizmet Alımları (Bin TL)

Hizmet Alımları	2021 Gerçekleşen Tutar	2022			İlk Durumuna Göre Sapma (%)
		İlk Durum Ödenek	Son Durum Ödenek	Gerçekleşme Tutar	
1-Temizlik	49.799	60.000	87.000	86.094	43
2-Koruma ve Güvenlik	115.363	130.000	188.150	183.246	41
3-Araç Kiralama	7.413	10.000	14.000	13.961	40
4-Tahmil Tahliye	25.117	30.000	67.850	67.711	126
5-Personel Taşıma	6.401	9.000	14.000	12.960	44
6-Taşıma Giderleri	234.157	303.264	441.494	412.964	36
7-Diğer Hizmet Alımları	1.368	1.000	6.000	2.424	142
Toplam	439.617	543.264	818.494	779.360	43

Taşıma ve Gümrükleme

Yurt içinden ve yurt dışından satın alınan ürünlerin stoklama ve ihtiyaç yerlerine taşınması “Ticaret İşleri İzahnamesi” esaslarına göre yürütülmekte olup taşımaların 2.231 bin tonu karayolu, 10 bin tonu demiryolu ile yapılmıştır.

2022 yılında kara yolu ile yaptırılan taşımalar 2021 yılı rakamları ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 31: Taşımalar (Bin Ton/ Bin TL)

Taşıma Türü	2021		2022		2021'e Göre Fark	
	Taşınan Miktar (Bin Ton)	Taşıma Ücreti (Bin TL)	Taşınan Miktar (Bin Ton)	Taşıma Ücreti (Bin TL)	Miktar (Bin Ton)	Tutar (Bin TL)
1 – Taşımalar	2.708	234.157	2.241	412.964	-467	178.807
Karayolu	2.708	233.781	2.231	409.760	-477	175.979
Havayolu		226	-	959	-	733
Demiryolu			10	1.928	10	1.928
Diğer		150		317		167
2- Yükleme-Boşaltma		25.117		67.711		42.594
Genel Toplam	2.708	259.274	2.241	480.675	-467	221.402

Karayoluyla taşınan emtia miktarı bir önceki yıla göre % 17 oranında azalarak 2.241 bin ton olarak gerçekleşmiş olup taşıma giderleri ise % 76 oranında artarak 412.964 bin TL olmuştur.

Yükleme ve boşaltma giderleri bir önceki yıla göre yaklaşık % 170 oranında artarak 67.711 bin TL olmuştur.

E) Üretim ve Maliyetler**1.Üretim****Afyon Alkaloidleri Fabrikası**

Afyon Alkaloidleri Fabrikası Üretim Şube Müdürlüğü Ekstraksiyon ve Derive olmak üzere iki ana fabrikadan oluşmaktadır. Ekstraksiyon servisi, çizilmemiş haşhaş kapsülünden morfin, Derive servisi ise kodein, kodein fosfat, dionin gibi türevlerinin üretildiği entegre bir tesistir. Gerek uygulama teknolojisi gerekse üretim kapasitesi yönünden Dünyanın belli başlı işletmelerindendir. Üretimde kullanılan çizilmemiş Haşhaş kapsülünün morfin, kodein, tebain, noskapin ve papaverin gibi tıbbi öneme sahip olan ana alkaloidlerin yanı sıra yaklaşık 30 değişik alkaloid ihtiva ettiği bilinmektedir. Bu nedenle ihtiva ettiği morfinin, basit usullerle kazanılması mümkün olmamaktadır.

Ekstraksiyon Servisi

Kapsülde % 0,5 oranında morfin bulunması varsayımına göre, fabrikanın % 90 verimle 25.000 ton/yıl kapasite ile yıllık 112,5 ton morfin (CPS-M) kapasitesi vardır. 2022 yılında kapsüldeki morfin oranı % 0,362 olarak tespit edilmiştir. 25.000 ton kapsülden %90 verimle %82,98'lik morfin (CPS-M)

üretim kapasitesi; $[(25.000.000 \times (0,362/100)) \times 0,90] / 0,8298 = 98,156$ kg morfin (CPS-M) olarak bulunmuştur.

2022 yılında işlenen 10.359 ton kapsülden 37.640 kg morfin (CPS-M) (31.250 kg AMA) üretilmiştir.

Fabrikanın programlanan 15 haftalık çalışma periyodunda işlenmesi gereken kapsül miktarı fiili çalışma saatine göre 13.045 ton ve çalışma kapasitesi % 79,4 oranında gerçekleşmiştir.

Fiili işlenmesi gereken kapsül = $7247,3 \text{ saat} \times 1,8 \text{ ton/saat} = 13.045 \text{ ton}$

2022 yılı çalışma saatine göre fiili işlenmesi gereken kapsülden morfin (CPS-M) miktarı: 47.400 kg'dır.

$(37.640 \text{ kg morfin (CPS-M)} / 10.359 \text{ ton kapsül}) \times 13.045 \text{ ton kapsül} = 47.400 \text{ kg}$

2022 yılında Ekstraksiyon Servisindeki (CPS-M) morfin üretimi 2021 yılına göre %34,0 oranında azalmıştır. İşlenen kapsülde de 2021 yılına göre % 31,6'lık bir azalma olmuştur. Kapsüldeki azalmanın nedeni, Ekstraksiyon Fabrikası'nın yıl boyunca tek hat üzerinden kapsül işlenmesinden dolayı 2022 yılında işlenen kapsül miktarı 2021 yılına göre daha az olmuştur. İşlenen kapsül miktarındaki azalma nedeniyle elde edilen (CPS-M) morfin üretiminde de 2021 yılına göre azalma meydana gelmiştir.

2022 yılında Kapasiteden Yararlanma Miktarları 2021 yılına göre kapsülde % 31,7 oranında azalma ve morfinde % 31,9 oranında azalma olmuştur.

Kapasite ve gerçekleşme değerleri karşılaştırmalı olarak aşağıdaki Tablo 34'de verilmiştir.

Tablo 32: Ekstraksiyon Ünitesi Program ve Gerçekleşme Değerleri

Üretimi Belirleyen Başlıca Etkenler	Ölçü	Kapsüldeki Morfin Oranına Göre Fabrika Kapasitesi	2021	2022		Gerçekleşme %	
			Gerçekleşen	Kapasiteye göre	Gerçekleşen	Kapasiteye göre	Geçen yıla göre
Üretim miktarı:							
Morfin (CPS-M)	Kg	98,156	57.023	47.400	37.640	79,4	66,0
Teknik metanol	Kg	-	0	0	0	0	0
Yıllık çalışma süresi:							
Makine	Saat	6.960	5.700	-	3.624	-	63,6
İşçi (20 işçiye göre)	Saat	139.200	114.000	-	72.480	-	63,6
Verimlilik:							
Makine	kg/saat	14,1	10,0	-	10,4	-	104,0
İşçi (20 işçiye göre)	kg/saat	0,71	0,50	-	0,52	-	104,0
İlk madde kapsül	ton	25.000	15.148	-	10.359	-	68,4
İlk madde morfin oranı	%	0,362	0,381	-	0,362	-	95,0
Kapasite yararlanma:							
(Kapsüle göre)	%	100,0	60,6	-	41,4	-	68,3
(Morfine göre)	%	100,0	56,2	-	38,3	-	68,1

2022 yılında 10.359 ton kapsül işlenerek 37.640 kg morfin (CPS-M) (31.250 kg AMA morfin) üretilmiştir. 1 ton kapsül başına üretilen morfin (CPS-M) miktarı 3,63 kg, AMA morfin miktarı 3,02 kg ve fabrika verimi de % 83,4 olarak gerçekleşmiştir. İşletmenin verimliliği % 0,1 azalmıştır.

Ekstraksiyon Servisinin 2022 yılı üretimi, geçen yıla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki Tablo 36'da gösterilmiştir.

Tablo 33: Ekstraksiyon Ünitesi Üretimi

Üretim etkenleri	Ölçü	Kapsül değerleri	
		2021	2022
İşlenen kapsül miktarı	Ton	15.148	10.359
Kapsüldeki morfin oranı	%	0,381	0,362
Kapsülle giren AMA morfin miktarı (kapsül miktarı morfin oranı)	kg	57.696	37.454
Kapsülden üretilen morfin hidrat miktarı (fiili durum)	kg	57.023	37.640
Morfin hidratın AMA oranı	%	84,53	82,98
Üretilen AMA morfin miktarı (kapsülden)	kg	48.204	31.250
1 Ton kapsül başına üretilen morfin hidrat miktarı	kg	3,76	3,63
1 Ton kapsül başına üretilen AMA morfin miktarı	kg	3,18	3,02
AMA verimi	%	83,5	83,4

2022 yılında 10.359 ton kapsülle işletmeye giren AMA morfin miktarı 37.454 kg'dır. Bu morfinin % 13,1'i 4.kademe preslerden küspe ile % 2,9'u su fazında ve % 0,9'u butanol-toluol fazında, toplam %17'si işletme kaybı olarak alınamamaktadır.

2022 yılında 1 ton kapsül tüketimi ile 1 kg AMA morfin üretimi için yapılan kimyasal madde ve enerji sarfiyatları 2021 yılı ile karşılaştırmalı olarak Tablo-36'da gösterilmiştir.

Tablo 34: 1 Ton Kapsül Tüketimi İle 1 Kg AMA Morfin Üretimi İçin Yapılan Kimyasal Madde ve Enerji Sarfiyatları

SARF EDİLEN MADDE	Ölçü	Norm Değerler		1 kg AMA Morfin Üretimi Başına Sarfiyat			1 Ton Kapsül Tüketimi Başına Sarfiyat		
		1kg AMA Morfin Üretimi Başına Sarfiyat	1Ton Kapsül Tüketimi Başına Sarfiyat	2021	2022	Artış Azalış %	2021	2022	Artış Azalış %
Kireç	kg	25,91	93,6	42,8	36,7	-14,25	136,8	161,6	18,13
Soda	kg	29,42	107,31	36	27,5	-23,61	115,1	121,3	5,39
Sülfürik Asit	kg	16,74	62,02	33,2	22,6	-31,93	105,9	99,6	-5,95
Asetik Asit	kg	10,91	40,59	10,8	9,4	-12,96	34,5	41,6	20,58
Butanol	kg	2,82	10,51	7,3	4,4	-39,73	23,4	19,2	-17,95
Toluol	kg	3,2	11,89	7,4	5,5	-25,68	23,7	24,2	2,11
Amonyak	kg	1,78	6,89	0,7	0,8	14,29	2,3	3,7	60,87
Kostik	kg	0,47	1,69	0,7	0,3	-57,14	2,2	1,3	-40,91
Buhar	ton	0,43	1,49	0,4	0,5	25,00	1,4	2,2	57,14
Elektrik	kWh	54,8	201,11	59,1	38,8	-34,35	188,7	171,1	-9,33

Tabloya bakıldığında 2021 yılına göre; 1 Ton Kapsül Tüketimi Başına Kireç sarfiyatının artış göstermesinin nedeni, son yıllardaki kuraklık sonucu kapsüllerdeki nem oranının düşmesi, buna bağlı olarak kapsülün kireci bünyesine almaması ve katı-sıvı ünitesi bekletme tanklarında pH aralığının 11,8 – 12,4 olması gerekirken, preslerde haşhaş küspesinin sıkışmalara neden olmasını önlemek için pH aralığı 12,0 – 12,6 olarak çalışılmış ve bu durum kireç sarfiyatının artmasına neden olmuştur. Asetik Asit sarfiyatındaki artışın sebebi 2021 yılında kostik prosesi ile kodeini düşük morfin üretimi yapılırken 2022 yılında bu çalışma yapılmamış olup üretim tamamen asetik asit ile gerçekleşmiştir. Kostik sarfiyatındaki azalışın nedeni, kodeini düşük morfin üretiminin 2022 yılında olmamasıdır. Amonyak sarfiyatının artışının nedeni, Mamul Madde Deposundan Raf Ömrü Yaklaşan Kuru Ham Morfinin Yeniden Değerlendirilmesinde çöktürme işlem esnasında amonyak sarfiyatı artmaktadır. Butanol ve Toluol sarfiyatlarındaki artış ve azalışın nedeni ise, kapsül yapısının değişkenlik göstermesi ile sıvı-sıvı ekstraksiyon ünitesinde kullanılmakta olan butanol-toluol çözeltisindeki zaman zaman butanol yüzdesinin zaman zamanda toluol yüzdesinin azalması nedeniyle butanol – toluol çözelti yüzdesinin (%50-50) yeniden ayarlanması için sisteme saf butanol ve toluol eklenmesiyle butanol ve toluol sarfiyatlarında artış ve azalış meydana gelmiştir.

Derive Servisi

Derive Servisinin kapasitesi 38 ton ham morfin olup yaklaşık 40 ton morfin türevleri üretebilmektedir. Üretilen morfin türevleri raf ömrü nedeniyle genelde üretim, müşteri taleplerine göre yapılmaktadır. Derive Servisinin 2022 yılı için mamul üretimlerine ait bilgiler geçen yılla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 35: Derive Ünitesine Ait Bilgiler

ÜRETİM TÜRÜ	Ölçü	2021	2022	FARK
Kodein Pür	Kg	0	1.050,359	1.050,359
Kodein Fosfat	Kg	2.986,649	6.704,827	3.718,178
Dionin	Kg	0	0	0
Dihidro Kodein Baz	Kg	0	293,796	293,796
Dihidro Kodein Bitartarat	Kg	0	123,698	123,698
Dihidro Kodein Tiyosiyanat	Kg	0	0	0
Morfin Sülfat	Kg	0	0	0
Morfin Hidroklorür	Kg	0	118,957	118,957
Beyaz Morfin	Kg	0	216,071	216,071
Teknik Morfin	Kg	0	0	0
Kodein Hidroklorür	Kg	0	0	0
Kodein Sülfat	Kg	0	0	0

Kodein Fosfat üretimleri için 2021-2022 yılı arasındaki farklılıklar müşterilerimizin taleplerinden kaynaklanmaktadır.

NOT: 2021-04 KF üretimi Aralık ayında üretimine başlanılmış olup 2022 yılında 2022-01 KF üretimi olarak tamamlanmıştır.

AR-GE Çalışmaları: AAF İşletme Müdürlüğünde 2022 yılında yapılan zirai, kimyasal ve teknolojik Ar-Ge çalışmaları için 8.815 bin TL harcama yapılmıştır.

F) Pazarlama ve Satışlar

Kuruluşumuzun pazarlama faaliyetleri Ticaret, Fındık İşleri ile Haşhaş ve Alkaloid İşleri Dairesi Başkanlıkları olmak üzere üç ayrı birimin sorumluluğunda, Genel Müdürlüğümüzce verilen talimatlar doğrultusunda Başmüdürlük/Şube Müdürlükleri ve Ajans Amirlikleri tarafından yürütülmektedir.

Kuruluşumuz, hububat piyasasında etkin bir yere sahip olup düzenleyici bir rol oynamaktadır. Hububatın satışı işyerleri vasıtasıyla gerçekleşmektedir.

Satışlar

2022 yılında alımı gerçekleştirilen Elektronik Ürün Senetlerinin (ELÜS) ilgili ticaret borsalarında satışına devam edilmiştir. Bu kapsamda gerçekleşen ELÜS satış miktarı 1.222.920 ton (1.135.150 ton buğday, 83.651 ton arpa, 111 ton çavdar, 149 ton yulaf, 66 ton mısır, 3.793 ton çeltikdir.)

Satış Fiyatları

2022 yılı hububat ve pirinç iç piyasa satış fiyatlarının yıl içindeki fiyat değişiklikleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 36: İç Satış Fiyatları

2022 TMO AYLIK İÇ SATIŞ FİYATLARI (KDV HARİÇ)														
ÜRÜN ADI	ÜRÜN KODU	01.01.2022	01.02.2022 ⁽¹⁾	01.03.2022 ⁽²⁾	25.03.2022	01.04.2022	01.05.2022	01.06.2022	01.07.2022	01.08.2022	01.09.2022	01.10.2022 ⁽³⁾	01.11.2022	
		TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	TL/TON	
Makarnalık Buğday NO:1	1121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.600	7.600	7.600
Makarnalık Buğday NO:2	1122	3.250	3.250	3.250	3.950	3.950	-	-	-	-	-	7.500	7.500	7.500
Makarnalık Buğday NO:3	1123	3.225	3.225	3.225	3.925	3.925	-	-	-	-	-	7.450	7.450	7.450
Düşük Vastırlı Makarnalık Buğday	1141	3.200	3.200	3.200	3.900	3.900	-	-	-	-	-	7.400	7.400	7.400
İthal Makarnalık Buğday	1518	3.250	3.250	3.250	3.950	3.950	-	-	-	-	-	7.500	7.500	7.500
Beyaz-Kırmızı Sert Buğday NO:1	1211-1221	2.675	2.675	2.675	3.325	3.325	3.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575
Beyaz-Kırmızı Sert Buğday NO:2	1212-1222	2.650	2.650	2.650	3.250	3.250	3.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Beyaz-Kırmızı Sert Buğday NO:3	1213-1223	2.640	2.640	2.640	3.225	3.225	3.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475
Diğer Beyaz - Kırmızı Buğday NO:1	1311-1321	2.650	2.650	2.650	3.250	3.250	3.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Diğer Beyaz - Kırmızı Buğday NO:2	1312-1322	2.640	2.640	2.640	3.225	3.225	3.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475
Diğer Beyaz - Kırmızı Buğday NO:3	1313-1323	2.630	2.630	2.630	3.215	3.215	3.465	4.465	4.465	4.465	4.465	4.465	4.465	4.465
Düşük Vastırlı Ekmeklik Buğdaylar	1611-1621	2.625	2.625	2.625	3.210	3.210	3.460	4.460	4.460	4.460	4.460	4.460	4.460	4.460
Standart Dışı Buğday	1691	-	-	-	-	-	-	-	-	4.455	4.455	4.455	4.455	4.455
İthal Ekmeklik Buğday	1522 (13,5 Protein)	-	-	-	3.325	3.325	3.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575
	1525 (13,5 Protein)	2.675	2.675	2.675	3.325	3.325	3.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575
	1543 (13,5 Protein)	2.675	2.675	2.675	3.325	3.325	3.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575	4.575
	1523 (12,5 Protein)	2.650	2.650	2.650	3.250	3.250	3.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
	1541 (12,5 Protein)	2.650	2.650	2.650	3.250	3.250	3.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
	1546 (12,5 Protein)	2.650	2.650	2.650	3.250	3.250	3.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
	1549 (12,0 Protein)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.500
	1547-1548 (11,5 Protein)	2.640	2.640	2.640	3.225	3.225	3.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475	4.475
	1563	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.460
Arpa NO:1	2111-2112	2.050	-	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	5.250	5.250	5.250
İthal arpa	2141-2142	2.050	-	2.500	-	2.500	-	-	-	-	-	5.250	5.250	5.250
Mısır	2411-2412	2.500	-	3.000	-	3.000	3.950	4.850	5.000	-	-	-	-	-
İthal Mısır	2443-2445	2.500	-	3.000	-	3.000	3.950	4.850	5.000	-	-	-	-	-
Çavdar	2211-2212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.250	5.250
Tritikale	2221-2222	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.250	5.250
Yulaf	2311-2312	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.250	5.250
Nohut	3418	-	-	-	-	9.000 ⁽⁴⁾	-	-	-	-	-	-	-	-
Kırmızı Mercimek	3291-3292-3293	11.000	-	11.500	-	12.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Cammeo-Özgür CL-Köprü-Rekor Çeltik	3560-3561-3584	6.500-6.000	-	-	-	7.625	-	-	-	-	-	-	-	-
Osmancık Çeltik	3550-3551	6.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Calrose Çeltik	3536	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ronaldo-Luna Çeltik	3555-3556	5.250-5.500	-	-	-	6.410-6.915	-	-	-	-	-	-	-	-
TİP A (Cammeo, Yerua, Fortuna, Perla, Baldo, Köprü)	3661-3681-3673-3692-3696-3682-3684-3694-3695	11,25	11,25	11,25	-	11,75	12,35	12,75	13,20	13,75	14,75	16,75	20,00	22,00
Osmancık	3690-3651	10,00	10,00	10,00	-	10,75	11,35	11,75	12,00	12,50	13,25	15,00	18,00	20,00
TİP C (Luna-Ronaldo)	3655-3656-3685-3689-3657-3658-3678-3686	8,75-9,25	8,75-9,25	8,75-9,25	-	9,25-9,75	9,75-10,30	10,00-10,75	10,25-11,00	10,75-11,50	11,50-12,25	13,25-14,00	17,00-16,00	18,00-19,00
Kısa Tane Groski	3622	5,50	5,50	5,50	-	7,25	7,65	8,00	8,50	9,00	9,50	11,25	14,00	15,00

(1) Buğday fiyatları; 18.02.2022 tarihinden itibaren geçerlidir.

(2) 04-24.03.2022 tarihleri arasında geçerli olan fiyattır.

(3) Arpa fiyatları; 17.10.2022 tarihinden itibaren geçerlidir.

(4)Çuvalı nohudun satış fiyatıdır.

Tablo 37: Perakende Pirinç Satışlarında Uygulanan Fiyatlar

CİNSİ	KOD NO	01.01.2022 - 31.12.2022											
		TL/Kg (KDV Dahil)											
PIRİNÇ*		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz	Tem	Ağus	Eyl	Ekim	Kas	Ara
TİP A (Cammeo, Yerua, Fortuna, Perla, Baldo, Özgür)	3681-3682-3684-3691-3692-3693-3694-3695-3696-3673-3661	12,25	11,50	11,50	12,75	13,50	14,00	14,50	15,50	16,75	18,75	22,00	24,00
TİP A (Yerua)	3677	12,25	11,50	11,50	12,75	13,50	14,00	14,50	15,50	16,75	18,75	22,00	24,00
Osmancık	3690-3651	11,00	10,30	10,30	11,50	12,00	12,25	12,50	13,25	14,25	16,00	20,00	22,00
TİP C (Luna-Ronaldo-Vasco)	3678-3679-3685-3686-3687-3688-3689-3698-3656-3655	9,50-10,00	8,90-9,40	8,90-9,40	10,00-10,50	10,50-11,00	11,25-10,75	11,00-11,50	11,75-12,25	12,25-13,25	14,50-15,00	18,00-19,00	20,00-21,00
Calrose Orta Tane	3636	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kısa Tane Groski	3622-3623	6,00	5,65	5,65	8,00	8,50	8,75	9,50	10,00	10,75	12,50	16,00	17,00

Tablo 38: Perakende Bakliyat Satışlarında Uygulanan Fiyatlar

CİNSİ	KOD NO	01.01.2022 - 31.12.2022											
		TL/Kg (KDV Dahil)											
BAKLIYAT		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz	Tem	Ağus	Eyl	Ekim	Kas	Ara
NOHUT ORTA TANE (5-8 MM)	3414	6,50	6,10	6,10	6,75	7,00	7,25	7,60	8,00	10,00	10,75	-	-
NOHUT İRİ TANE (8-9 MM)	3413	8,50	8,00	8,00	9,00	9,50	9,75	10,25	10,75	12,75	13,75	15,00	17,00
NOHUT ÇOK İRİ TANE (9 MM VE ÜZERİ)	3412	9,50	8,90	8,90	10,00	10,50	10,75	11,25	12,00	14,00	15,00	16,00	18,00
YEŞİL MERCİMEK	3367	7,00	6,60	6,60	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KIRMIZI MERCİMEK	3220-3221	12,75	12,00	12,00	13,75	14,50	14,75	15,00	16,00	17,50	19,00	20,00	22,00
KURU FASULYE	3860	13,00	12,20	12,20	13,50	14,00	14,50	14,75	15,75	16,75	17,75	19,00	21,00
	3861	12,00	11,20	11,20	12,50	13,00	13,50	13,75	14,75	15,75	16,75	18,00	20,00

Yurt Dışı Satışlar

Tablo 39: 2022 Yılı Ürün Bazında İhracat Tablosu (Hububat ve Bakliyat)

Ürün Adı	İhracat Miktarı (Ton)	Satış Hasılatı (Bin TL)	Satış Maliyeti (Bin TL)	Ort. Ürün Hasılatı (TL/Kg)	Ort. Ürün Maliyeti (TL/Kg)
Arpa	10.000	48.900	49.402	4.890	4.940

Haşhaş Tohumu ve Ürünleri Satışları

2022 yılında iç piyasaya yapılan haşhaş ürünleri satışları geçen yıl satışları ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 40: 2022 Yılında İç Piyasaya Yapılan Haşhaş Ürünleri Satışları

Ürün Adı	2021		2022	
	Miktar Kg	Tutar TL	Miktar Kg	Tutar TL
Kodein Pure	38,43	100.400,70	27,33	90.414,00
Kodein Fosfat	2.400,40	5.103.842,50	3.310,80	9.521.547,50
Dionin	18,09	68.737,50	12,13	83.025,00
Kokain HCL	0,065	975,00	0,080	1.200,00
Morfin HCL	13,50	41.850,00	65,25	206.262,50
Morfin Sülfat	37,00	106.350,00	18,50	81.950,00
Opium	-	-	0,512	307,20
Toplam	2.507,485	5.422.155,70	3.434,602	9.984.706,20

Haşhaş Ürünleri: 2022 yılında 42.752,963 kg morfin ve türevleri ihracatı gerçekleştirilerek 6.815.934,22 ABD \$ döviz girdisi elde edilmiştir. Ayrıca yurt içinde 3.434,602 kg morfin ve türev satışı yapılarak 9.984.706,20 TL gelir sağlanmıştır.

G- Stoklar**Stokların Muhafaza Şekli****Hububat Stokları**

Stoklardaki ürünler lisanslı depolar, çeşitli tipte yatay depo ve silolarda, kapalı depoların/lisanslı depoların yetersiz olduğu veya bulunmadığı yerlerde MAYDÜ tipi depolarda ve polietilen örtülü açık yığınlarda (mısır, çeltik, pirinç, bakliyat, çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı hariç) muhafaza edilmektedir.

2022 yılsonu itibariyle; 3.397.546 ton buğday, 1.227.990 ton arpa, 1.354.188 ton mısır, 5.016 ton çeltik, 6.408 ton pirinç, 41.924 ton kırmızı mercimek, 25.391 ton çavdar/tritikale, 60.923 ton yulaf ve 125.873 ton kuru üzüm olmak üzere toplam 6.245.259 ton fiili stokumuz bulunmaktadır.

Cari tarih itibariyle lisanslı depolarda Kurumumuza ait 810.000 ton makarnalık buğday (Tamamı yerli), 1.339.000 ton ekmeçlik buğday (1.312.704 tonu yerli, 26.296 tonu ithal), 455.000 ton arpa (444.000 tonu yerli, 11.000 tonu ithal), 1.178.000 ton mısır, 1.218 ton çeltik, 11 ton tritikale ve 2.912 ton fındık olmak üzere toplam 3.786.141 ton stok bulunmaktadır.

Tablo 41: Şubeler Depo Grupları ve Depolama Kapasiteleri (Ton)

İş Yeri	Çelik	Beton		Yatay Depolar	Maydüler	Toplam
		Liman Silo	Kara Silo			
Adana	59.000			166.000	20.000	245.000
Adıyaman	28.200			41.500		69.700
Afyon			5.000	40.000		45.000
Aksaray	82.000			52.500		134.500
Akşehir	30.000			58.500		88.500
Ankara	80.000		60.000	17.500	10.000	167.500
Balıkesir	24.500	20.000		45.500		90.000
Batman	16.800			30.000	5.000	51.800
Çorum	6.100			30.000		36.100
Denizli	20.000			29.500		49.500
Kocaeli		95.000		7.500		102.500
Diyarbakır	85.100		4.500	80.000		169.600
Edirne				110.500	80.000	190.500
Erzurum	54.400		4.000	41.400		99.800
Eskişehir	90.000			39.700		129.700
Gaziantep	66.600			36.000	3.000	105.600
Hatay	27.000	60.000		2.000	25.000	114.000
İzmir	62.000	60.000		51.000		173.000
Kayseri	103.400		4.500	24.000	2.500	134.400
Kırıkkale	50.100			22.000	20.000	92.100
Kırklareli	32.300			48.800	43.500	124.600
Kırşehir	71.300			30.000		101.300
Konya	152.800		65.600	60.000		278.400
Mersin		100.000		30.000		130.000
Muş	8.000			9.800		17.800
Polatlı	54.800					54.800
Samsun	64.900			11.500		76.400
Sivas	12.200		4.000	18.000		34.200
Şanlıurfa	74.800			70.000		144.800
Tekirdağ	4.100	70.000		131.000	65.000	270.100
Trabzon		29.000		1.000		30.000
Yozgat	171.900		10.000	20.000		201.900
TOPLAM	1.532.300	434.000	157.600	1.355.200	274.000	3.753.100

Mücadele İşleri

2022 yılında fümige edilen ürün miktarı toplam 1.835.267 ton olup toplam 22.588 kg fümigant kullanılmıştır (manipülasyona yapılarak fümige edilen 589.721 ton, manipülasyon olmadan fümige edilen ürün miktarı 1.245.546 ton). 2022 yılında toplam 15.378.571 ton ürün manipülasyona tabi tutulmuştur.

H) Sigorta İşleri

2022 yılında; silo ve depolama tesisleri, kagir depolar, lojman ve idari binaların bir kısmı, gemi yükleme boşaltma cihazları, mısır soğutma ve kurutucu cihazları, konveyör galerileri, fındık kırma makineleri, fındık transfer ünitesi, protein tayin cihazları ve ekipmanları, NIR cihazları, A.A.Fabrikası, A.A.Fabrikasına ait makineler ve cihazların bir kısmı, Ürün Teknolojisi Merkez Laboratuvarı, , Merkez Laboratuvarına ait makine ve cihazların bir kısmı, deniz ve havayolu ile yapılan taşımalar, karayolu ile yapılan fındık ve fındık mamulleri, Ayçiçek yağı, kuru üzüm, kuru incir, kayısı ve mamulleri, morfin ve morfin türevlerinin taşınması, araçlar, mobil vinç ve iş makinelerinin bir kısmı, açık yığın, silobag, MAYDÜ ve kapalı depolarda stoklanan emtia ile fındık ve fındık ürünleri, kuru üzüm, kuru kayısı, kuru incir, Ayçiçek yağı, morfin ve morfin türevleri ilk ateş esasına göre, ferdi kaza ve sorumluluk sigortaları dış sigorta yoluyla; bunların haricindeki tüm kıymetler ise iç sigorta yoluyla güvence altına alınmıştır.

2022 yılında sigorta şirketlerine toplam 18.090.096 TL prim ödenmiş ve 13.957.668 TL tazminat alınmıştır.

Tablo 42: Sigorta (Bin TL)

Sigorta Türü	Sigorta kıymeti	Ayrılan fon veya ödenen prim tutarı	Mahsup veya tahsil edilen prim tutarı	Fark	Birikmiş iç sigorta fonu
A- Geçen yıldan devreden iç sigorta fonu					212.826
B- Yıl içerisinde yaptırılan	40.061.299	24.603	13.958	10.646	16.406
1- İç Sigorta	19.035.105	16.406	-	16.406	16.406
2- Dış Sigorta	21.026.195	8.197	13.958	(5.761)	
Ray Sigorta			350	(350)	
Bereket Sigorta	21.026.195	8.197	13.608	(5.411)	
C-Gelecek yıla devreden iç sigorta fonu					229.232

D) İşletme Sonuçları

1. Satışların Kârlılığı

Satışların kârlılığını etkileyen unsurları detaylı bir şekilde incelemek üzere aşağıdaki tabloda göstergeler hazırlanmıştır.

Tablo 43: Göstergeler

Göstergeler	2021 Gerçekleşen %	2022	
		Program %	Gerçekleşen %
1- Maliyet giderleri göstergesi			
<u>Satışların maliyeti X 100</u>	93,6	93.5	94.1
Net satışlar			
2- Faaliyet giderleri göstergesi			
<u>Faaliyet giderleri X 100</u>	2,0	2.7	1.1
Net satışlar			
3- Satış göstergesi			
<u>Satış maliyetleri toplamı X 100</u>	95,6	96.3	95.2
Net satışlar			
4- Faaliyet sonucu göstergesi			
<u>Faaliyet karı X 100</u>	4,4	3.7	4.8
Net satışlar			

Çizelgeden görüleceği üzere maliyet giderleri göstergesi oranı 2021 yılında % 93,6 iken 2022 yılında program değeri % 93,5 olarak belirlenmiş, gerçekleşme oranı ise % 94,1 olmuştur.

Faaliyet giderleri göstergesi 2021 yılında % 2 iken 2022 yılında program değeri % 2,7 olarak belirlenmiş, gerçekleşme oranı ise % 1,1 olmuştur.

Satış göstergesi 2021 yılında % 95,6 iken 2022 yılında program değeri % 96,3 olarak belirlenmiş, gerçekleşme oranı ise % 95,2 olmuştur.

Diğer bir deyişle 100 TL'lik satış hasılatı elde etmek için 94,1 TL üretim maliyeti, 1,1 TL faaliyet gideri olmak üzere toplam 95,2 TL masraf yapılmıştır.

Böylece her 100 TL'lik satışa karşılık 2021 yılında 4,4 TL kâr elde edilirken, 2022 yılında elde edilen kâr 4,8 TL olarak gerçekleşmiştir.

2- Kullanılan Sermaye (Kaynaklar Toplamı) Değişmelerinin Kârlılığa Etkisi

Kullanılan sermayenin kârlılığa etkisini ölçmek için sadeleştirilmiş bilanço rakamlarından yararlanılarak aşağıdaki rasyolar hesaplanmıştır.

			2022	2021	
Safi Satış Has.	=	$\frac{48,560,021.29}{60,930,234.00}$	=	0.80	1,30
Kullanılan Kaynaklar					
Safi Satış Has.	=	$\frac{48,560,021.29}{14,783,886.00}$	=	3.32	3,98
Öz Kaynaklar					
Safi Satış Has.	=	$\frac{48,560,021.29}{59,887,979.00}$	=	0.81	1,39
Dönen Varlıklar					
Safi Satış Has.	=	$\frac{48,560,021.29}{1,042,255.00}$	=	46.59	19,06
Net Duran Varlıklar					
Safi Satış Has.	=	$\frac{48,560,021.29}{54,759,155.69}$	=	0.89	1,58
Mamul Ve Mahsul Stokları					
Safi Satış Has.	=	$\frac{48,560,021.29}{16,250,000.00}$	=	2.95	3,42

Alacaklar

16,459,654.21

Toplam Aktif ve Pasifin Yapısı

2022 yılı aktif toplamının 59.887.979.000 TL ile % 98.3'ü dönen varlıklar, 1.042.255.000 TL ile % 1,7'si duran varlıklar oluşturmaktadır.

2022 yılında pasif dağılımı içindeki öz sermaye payı 14.638.387.000 TL ile % 24 oranında gerçekleşmiştir. Yabancı kaynakların pasif içindeki payı 46.146.349.000 TL ile %76 oranındadır.

İ-Bağlı Ortaklıklar ve İştirakler

1.Bağlı Ortaklıklar: Kuruluşumuzun bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

2.İştirakler

Kuruluşumuzun 2022 yılı sonu itibariyle iki şirkette iştiraki bulunmaktadır.

TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş. : Şirket, lisanslı depoculuk alanında faaliyet göstermek üzere 26.02.2010 tarihinde Kuruluşumuz, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ordu İl Özel İdaresi, Umumi Mağazalar Türk A.Ş. ve Gümrük ve Turizm Ticaret İşletmeleri A.Ş. tarafından ortak olarak kurulmuştur. 51 milyon TL sermaye ile kurulan şirketin sermayesi 2018 yılında 102 milyon TL'ye yükseltilmiştir. 2021 yılsonu itibariyle şirketteki sermaye payları aşağıdaki şekildedir.

TMO	: 51.000.000 TL
TOBB	: 34.005.000 TL
Ticaret Borsaları	: 15.975.000 TL
UMAT A.Ş.	: 510.000 TL
Gümrük ve Turizm İşl. A.Ş.	: 510.000 TL

Şirketin sermayesi, Kuruluşumuzca taahhüt edilen ve ödenen sermaye ile ödeme oranı ve sermayedeki kamu payı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 44: TMO – TOBB Tar. Ür. Lis. Dep. A.Ş. (Bin TL)

İştirakin Adı	İştirakin		Toplam Kuruluş Payı		
	Nominal Sermayesi	Ödenen Sermayesi	Taahhüt Edilen	Ödenen	%
TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş.	102.000	102.000	51.000	51.000	100

İştirakin 2022 yılı faaliyetleri 5.982.010 TL dönem net kârı ile sonuçlanmış, Şirketin 2022 yılı bağımsız denetim raporu henüz alınmamıştır.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş: Ülkemizde emtia borsalarının geliştirilmesine katkı sağlamak üzere 2017/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kuruluşuna izin verilen Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketine Kuruluşumuz 23.05.2018 tarihli ve 2018/T-12 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı doğrultusunda %15 oranında 7.500.000 TL sermaye payı ile iştirak etmiştir. Sermaye payımızın tamamı ödenmiştir. Şirketten 2022 yılında 3.750.000 TL temettü tahsil edilmiştir.

2022 yılsonu itibariyle şirketteki sermaye payları aşağıdaki şekildedir.

TMO	: 7.500.000 TL
TOBB	: 7.500.000 TL
Ticaret Borsaları (53 borsa)	:18.000.000 TL
Borsa İstanbul	: 7.500.000 TL
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	: 2.500.000 TL
İst. Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	: 2.500.000 TL

Ziraat Bankası A.Ş. : 1.500.000 TL
Vakıflar Bankası T.A.O : 1.500.000 TL
T. Halk Bankası A.Ş. : 1.500.000 TL

İştirakin 2022 yılı faaliyetleri 161.085.176 TL dönem net kârı ile sonuçlanmış, Şirketin 2022 yılı bağımsız denetimi olumlu görüş ile neticelenmiştir.

Tablo 45: Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. (Bin TL)

İştirakin Adı	İştirakin		Toplam Kuruluş Payı		
	Nominal Sermayesi	Ödenen Sermayesi	Taahhüt Edilen	Ödenen TL	%
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	50.000	50.000	7.500	7.500	100

J- Yatırım Faaliyetleri**Kuruluşumuzun 2022 Yılı Yatırım Programında;**

Tarım sektöründe 2 adet devam eden ve 2 adet yeni proje olmak üzere toplam 4 adet proje yer almış olup 2022 yılında 51.155.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Salihli Kapalı Yatay Depo Yapımı, Mersin Şube Müdürlüğü Depo Yapımı ve Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı projeleri kapsamında yıl içerisinde gerçekleşen ödenek revizelerinden dolayı 2022 yılı ödeneği 59.330.000 TL olmuştur.

2022 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan projelere yılı içerisinde toplam 35.213.410,27 TL harcama yapılmıştır. Tarım sektörünün yılı ödeneğine göre gerçekleşme oranı %59,35 olmuştur.

İmalat-Kimya sektöründe 3 adet devam eden, 1 adet yeni proje ve 1 adet etüt proje ve olmak üzere toplam 5 adet proje yer almış olup 2022 yılında 25.645.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Muhtelif İşler projesi kapsamında yıl içerisinde gerçekleşen ödenek revizesinden dolayı 2022 yılı ödeneği 35.001.000 TL olmuştur. 2022 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan projelere yılı içerisinde toplam 18.883.574,20 TL harcama yapılmıştır. İmalat-Kimya sektörünün yılı ödeneğine göre gerçekleşme oranı % 53,95 olmuştur.

Yatırım Programında yer alan projelere ilişkin detay bilgiler aşağıda yer almaktadır.

A) Etüt Proje**1-İmalât - Kimya Sektörü****a) 2022 Yılında Bitenler****Muhtelif Etüdler (2022C11-187664)**

Projenin 2022 yılı proje tutarı ve ödeneği 500.000 TL'dir. Proje kapsamında; Çatı GES Kurulumu Etüdü alt projesi 70.000 TL ve Pres Sisteminin Yenilenmesi Etüdü alt projesi 195.000 TL olmak üzere toplam **265.000 TL** harcama yapılarak proje tamamlanmıştır.

- 2022C11-187664-187665 numaralı Çatı GES Kurulumu Etüdü alt projesinin ödeneği 250.000 TL olup 70.000 TL harcama yapılarak proje tamamlanmıştır.
- 2022C11-187664-187666 numaralı Pres Sisteminin Yenilenmesi Etüdü alt projesinin ödeneği 250.000 TL olup 195.000 TL harcama yapılarak proje tamamlanmıştır.

B) Devam Eden Projeler**1-Tarım Sektörü****a) 2022 yılında bitenler****Salihli Kapalı Yatay Depo Yapımı 2021-2022 (2021A02-172781)**

Projenin toplam proje tutarı 9.240.600 TL olup 2022 yılı ödeneği 2.750.000 TL'dir. 09.08.2022 tarihli ve 15062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile söz konusu projenin proje tutarı 9.665.600 TL 2022 yılı ödeneği ise 3.175.000 TL olarak revize edilmiştir.

Söz konusu proje kapsamında, 27.08.2021 tarihinde 8.449.000 TL bedel ile sözleşmesi imzalanmış olup işin yapımı sırasında ortaya çıkan 219.409,27 TL'lik iş artışı ile birlikte işin toplam bedeli 8.668.409,27 TL olmuştur.

Ayrıca, 22 Ocak 2022 tarihli ve 31727 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7351 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 11.inci maddesi ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa eklenen "Ek fiyat farkı ve/veya sözleşmelerin devri" başlıklı geçici 5. maddesine istinaden yüklenici firmaya 809.244,92 TL ek fiyat farkı ödemesi yapılmıştır.

Söz konusu proje, Kuruluşumuzca 2022 yılı içerisinde yapılan 2.982.955 TL'lik harcama ile birlikte toplam 9.477.654 TL bedel ile Nisan 2022 tarihinde tamamlanmıştır. Yapımı tamamlanan 3.000 m² kapalı yatay depo, 2022 yılı alım döneminde hizmete alınarak kasalı kuru üzüm deposu olarak aktif şekilde kullanılmıştır.

b) 2022 yılından sonraya kalanlar

Mersin Şube Müdürlüğü Depo Yapımı 2021-2023 (2021A02-162513)

Projenin 2021-2023 yıllarına ait toplam proje tutarı 25.000.000 TL olup 2022 yılı ödeneği 12.250.000 TL'dir. 2022 yılı içerisinde talebimize istinaden ilk olarak 09.08.2022 tarihli ve 15062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile söz konusu projenin proje tutarı 45.000.000 TL 2022 yılı ödeneği ise 15.000.000 TL olarak, ikinci kez ise 26.08.2022 tarih ve 15355 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje bedeli 70.000.00 TL olarak revize edilmiştir.

Söz konusu proje kapsamında; işin ihalesi öncesi uygulama projeleri, ihale dokümanları ve zemin etüdünün hazırlanması amacıyla 2021 yılı içerisinde danışmanlık hizmet alımı yapılarak 213.500 TL harcama yapılmıştır.

Projenin ihalesi ilk olarak 2021 yılında yapılmış olup 25.200.000 TL bedelle en avantajlı teklif sahibi firmanın sözleşme imzalamaya gelmemesi üzerine sözleşme imzalanamamış bu nedenle işin ihalesi iptal edilmiştir.

Söz konusu projenin ihalesi 23.06.2022 tarihinde tekrar gerçekleştirilmiş olup 19.09.2022 tarihinde 63.949.000 TL bedel ile sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme kapsamında işin yer teslimi 23.09.2022 tarihinde yapılmış olup proje 2023 yılı temmuz ayında tamamlanacaktır.

Proje kapsamında 2022 yılı içerisinde 14.982.085 TL harcama yapılmıştır.

2-İmalat-Kimya Sektörü

a) 2022 Yılında Bitenler

Su Arıtma Tesisi Yapımı 2015-2022 (2015C11-2250)

Projenin 2022 yılı ödeneği 1.150.000 TL olup proje kapsamında herhangi bir harcama yapılmamıştır. 2016 yılı sonu itibarıyla ihalesi gerçekleştirilerek 29.750.000 TL bedelle sözleşmesi imzalanmış olan projenin yapım süreci 2019 yılında tamamlanmıştır fakat tesisin test ve devreye alma işlemleri devam etmektedir.

Söz konusu projeye 2022 yılı içerisinde yüklenici firmanın tesisi test ve devreye alma çalışmalarına hazır hale getirememesi nedeniyle herhangi bir hakediş ödemesi yapılmamış, firma cezalı olarak çalıştırılmaya devam ettirilmiş ve ilgili projenin proje bitimi süresi 1 yıl uzatılarak yüklenici firma tarafından yapılan revizyonların tamamlanmasını teminen 2023 yılı yatırım programına alınması sağlanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında yüklenici firmadan 17.02.2020-07.07.2022 tarihlerini kapsayan dönem için 6.551.179,82 TL gecikme cezası tahsil edilmiştir.

2023 yılı ilk çeyreğinde proje kapsamında, test ve devreye alma sürecine geçilmesi planlanmaktadır.

Hammadde Takip Sistemi 2020-2022 (2020C11-146894)

Projenin toplam proje tutarı 3.295.915 TL olup 2022 yılı ödeneği 3.295.915 TL'dir.

Söz konusu proje kapsamında TMO iştigal alanındaki ürünlerin ekim alanlarının uydu görüntüleri aracılığıyla yazılımsal olarak ölçüm, kontrol ve verim tahmin çalışmaları için TÜRKSAT ile 07.12.2022 tarihinde 2.699.322 TL bedel ile sözleşme imzalanmış olup söz konusu sözleşme kapsamında 2022 yılı itibarıyla işin %60'lık kısmı tamamlanarak 1.619.593 TL harcama yapılmıştır. Projenin 2023 yılı temmuz ayında tamamlanması planlandığından projenin proje bitimi süresi 1 yıl uzatılmıştır.

b) 2022 yılından sonraya kalanlar**Güneş Enerji Santrali Kurulumu 2021-2023 (2021C11-162522)**

Projenin 2021-2023 yıllarına ait toplam proje tutarı 31.000.000 TL olup 2022 yılı ödeneği 9.004.085 TL'dir. Söz konusu proje kapsamında; işin ihalesi öncesi uygulama projelerinin TEDAŞ'a onaylatılması ve resmi harç bedelleri için 2021 yılında olmak üzere bugüne kadar 74.612 TL harcama yapılmıştır.

Proje kapsamında ilk olarak 05.10.2021 tarihinde 27.432.000 TL bedelle sözleşme imzalanmış olup söz konusu sözleşme 14.06.2022 tarihinde 4735 Sayılı Kanunun Geçici 6'ncı maddesi gereğince yüklenici firmanın talebi üzerine tasfiye edilmiştir.

Yeniden ihaleye çıkmak üzere başlatılan çalışmalarda ortaya çıkan proje maliyetindeki artış nedeniyle proje tutarının Kuruluşumuzca yapılan revize edilmesi talebi üzerine 16.09.2022 tarihli ve 15668 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje yılı 2021-2024 proje tutarı 82.084.222 TL olarak revize edilmiştir.

Proje tutarı revizesini müteakip projenin ihalesi 04.11.2022 tarihinde tekrar gerçekleştirilmiş olup ihaleye gelen 87.332.000 TL teklifin proje tutarının üzerinde olması sebebiyle proje tutarının yeniden revize edilmesi için tekrar talepte bulunulmuş ve söz konusu projenin tutarı 11.12.2022 tarih ve 18250 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile 95.000.000 TL olarak revize edilmiştir.

Yüklenici firma ile 05.01.2023 tarihinde 87.332.000 TL bedelle sözleşme imzalanmış ve 11.01.2023 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. Projenin 2023 eylül ayında tamamlanması planlanmaktadır.

C)Yeni Projeler**1-Tarım Sektörü****a) 2022 Yılında Bitenler****Muhtelif İşler Projesi (2022A02-185496)**

Projenin 2022 yılı proje tutarı ve ödeneği ise **21.155.000 TL**'dir.

2022A02-185496 numaralı projenin detay programında yer alan alt projelere ilişkin olarak;

- 2022A02-185496-185497 numaralı Alım Merkezi Tesisi ve Rehabilitasyonu alt projesi 2022 yılı proje tutarı ve ödeneği **3.000.000 TL**'dir. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2022 yılı içerisinde **1.547.527 TL** harcama yapılmıştır.

Söz konusu alt proje kapsamında 2022 yılı içerisinde;

- Batman Tek Katlı Ürün Satış Yeri Yapımı (2021 yılından devam eden)
- İstanbul Ürün Satış Yeri Yapımı,
- Elazığ Ürün Satış Yeri Yapımı,
- Malatya Ürün Satış Yeri Yapımı,
- Akyurt Vasıta Baskülü Yapımı,
- Şanlıurfa Ürün Satış Yeri Yapımı,

işleri tamamlanmıştır.

- Yine aynı alt proje kapsamında Sorgun İşyeri Çok Amaçlı Prefabrik Bina Yapımı işinin ihalesi 26.10.2022 tarihinde gerçekleştirilmiş ancak ihalede geçerli teklif olmaması nedeniyle ihale iptal edilmiş olup cari yıl içerisinde işin tamamlanması için yeterli süre kalmaması nedeniyle söz konusu işin 2023 yılı içerisinde yeniden ihale edilmesi planlanmaktadır.

- 2022A02-185496-185517 numaralı Silo Sistemleri Rehabilitasyonu alt projesinin 2022 yılı proje tutarı ve ödeneği 7.000.000 TL'dir. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2022 yılı içerisinde **6.913.199 TL** harcama yapılmıştır.

Söz konusu alt proje kapsamında 2022 yılı içerisinde;

2021 yılından devam eden,

- Derince Liman Silosu Götürücü Sistemleri Rehabilitasyonu,
- Samsun Liman Silosu Götürücü hatlarının Rehabilitasyonu,

2022 yılında yeni gerçekleştirilen,

- İskenderun Silo İçi ve Tremi Modernizasyonu,
- Tekirdağ Liman Acil Bırakma Kaplini ve Acil Bırakma Kancası Temini işleri tamamlanmıştır.

- 2022A02-185496-185521 numaralı Mevcut Binaların Depreme Dayanıklı Hale Dönüştürülmesi alt projesinin 2022 yılı proje tutarı ve ödeneği 5.000.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 3.000.000 TL olmuştur. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2022 yılı içerisinde 672.623 TL harcama yapılmıştır.

Söz konusu proje kapsamında 2021 yılından devam eden 2022 yılında Bandırma Şube Müdürlüğü Ek Bina Güçlendirme İşi tamamlanmıştır.

2022 yılında yine aynı proje kapsamında Derince Hizmet Binası Güçlendirme işi ile ilgili proje/etüd işleri gerçekleştirilmiş olup 2023 yılı içerisinde söz konusu güçlendirme işinin ihale edilerek yapılması planlanmaktadır.

- 2022A02-185496-185519 numaralı Bilgisayar Otomasyonu alt proje kapsamında 2022 yılı yatırım ödeneği 6.155.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 8.155.000 TL olmuştur. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2022 yılı içerisinde 8.115.021 TL harcama yapılmıştır.

Söz konusu alt proje kapsamında;

ELÜS Otomasyon Sisteminin sorunsuz ve etkin bir şekilde çalıştırılması için 12 aylık Yazılım, Bakım ve Onarım, Güncelleme Hizmet Alımı (2021 yılından devam eden), 75 Adet Taşınabilir (Dizüstü) Bilgisayar Alımı, Yedekleme Yazılım Alımı, Logsign Alımı, E-posta, E-posta Arşivleme Sistemi Güncelleme ve Bakım İş, 150 Adet İstemci Yönetim Sistemi İlave Lisans Alımı, KEP Hizmeti Alımı, PostgreSQL Veri Tabanı Destek Hizmet Alımı, 19 Adet SFP Cihaz Alımı, 142 Adet Masaüstü Mini Bilgisayar Alımı, Bilişim Güvenlik Ürünleri Alımı, Kenar Switch ve Merkez Omurga Cihazı Alımı, Uygulama Modülleri Teknik Destek ile Bakım/Onarım Hizmet Alımı, E-posta Yenileme Alımı, E-posta Güvenlik Sistemi, CBS için Yazılım Bakım Onarım ve TKM Tapu Lisans Alımı, Özel Entegrasyon Hizmet Alımı, HUBAS Hizmet Alımı, WEB Servis Yönetimi Aracı (API) Alımı, Teverruk Borsası Yazılımı Alımı, Varlık Envanteri Yazılımı Alımı

işleri 2022 yılında tamamlanmıştır.

a) 2022 yılından sonraya kalanlar

Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı 2022-2023 (2022A02-179789)

Projenin 2022-2023 yıllarına ait toplam proje tutarı 59.167.000 TL olup 2022 yılı ödeneği 15.000.000 TL'dir. 09.08.2022 tarihli ve 15062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile 2022 yılı ödeneği 20.0000.000 TL olarak revize edilmiştir.

Söz konusu projenin ihalesi ilk olarak 19.08.2022 tarihinde gerçekleştirilmiş ancak ihaleye teklif veren istekli çıkmaması nedeniyle ihale iptal edilmiştir.

Projenin ihalesine 11.10.2022 tarihinde tekrar çıkmış olup söz konusu ihale, bu kez de ihaleye verilen bütün tekliflerin belirlenen yaklaşık maliyetin çok üzerinde olması nedeniyle iptal edilmiştir.

Söz konusu proje kapsamında 2022 yılı içerisinde herhangi bir harcama yapılamamıştır.

2023 yılında proje bedeli ve yılı revizyonu sonrası söz konusu projenin tekrar ihalesine çıkılması planlanmaktadır.

2-İmalat-Kimya Sektörü

a) 2022 Yılında Bitenler

Muhtelif İşler (2022C11-179999)

Projenin 2022 yılı proje tutarı ve ödeneği 11.695.000 TL'dir. 27.04.2022 tarihli ve 12661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje tutarı ve ödeneği 21.051.000 TL olarak revize edilmiştir.

2022C11-179999 numaralı projenin detay programında yer alan alt projelere ilişkin olarak;

- 2022C11-179999-180000 numaralı Genleşme Tankı Yenilenmesi alt projesinin 2022 yılı ödeneği 3.350.000 TL'dir. 27.04.2022 tarihli ve 12661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje tutarı ve ödeneği 6.030.000 TL olarak revize edilmiştir. Yıl içinde ikinci kez ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde son proje ödeneği 3.555.000 TL olmuştur. 2022 yılı içerisinde 3.350.981 TL'lik harcama yapılarak söz konusu proje tamamlanmıştır.
- 2022C11-179999-180001 numaralı Sıcak Soğuk Su Hatlarının Yenilenmesi alt projesinin 2022 yılı ödeneği 6.735.000 TL'dir. 27.04.2022 tarihli ve 12661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje tutarı ve ödeneği 12.123.000 TL olarak revize edilmiştir. Yıl içinde ikinci kez ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde son proje ödeneği 11.447.000 TL olmuştur. 2022 yılı içerisinde 9.498.000 TL'lik harcama yapılarak söz konusu proje tamamlanmıştır.

2022C11-179999-180008 numaralı Otomasyon ile Ph Kontrolü alt projesinin 2022 yılı ödeneği 1.610.000 TL'dir. 27.04.2022 tarihli ve 12661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje tutarı ve ödeneği ilk olarak 2.898.000 TL olarak revize edilmiştir. Yıl içinde ikinci kez ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde son proje ödeneği 6.049.000 TL olmuştur. 2022 yılı içerisinde 4.150.000 TL'lik harcama yapılarak söz konusu proje tamamlanmıştır.

Tablo 46: 2022 Yılı Yatırım Gerçekleşmeleri (Bin TL)

PROJELER	PROJE NO	PROJENİN		BAŞLANGIÇTAN 2022		2022 YILI		2022 YILINDA		GERÇEKLEŞME			
				YILI SONUNA KADAR		ÖDENEĞİNİN				NAKDİ		FİZİKİ	
		YILLAR	SON	NAKDİ	FİZİKİ	İLK	SON	NAKDİ	FİZİKİ	TÜMÜNDE	2022	TÜMÜNDE	2022
		İTBARİYLE	TUTAR	ÖDEME	YATIRIM	DURUM	DURUM	ÖDEME	YATIRIM	%	YILINDA	%	YILINDA
		SÜRESİ	(BİN TL)	(BİN TL)	(BİN TL)	(BİN TL)	(BİN TL)	(BİN TL)	(BİN TL)		%		%
A) ETÜT PROJELER													
1-İMALAT-KİMYA SEKTÖRÜ													
a) 2022 Yılında Bitenler													
Muhtelif Etütler	2022C11-187664	2022-2022	500	265	265	500	500	265	265	53.00	53.00	53.00	53.00
TOPLAM (A)			500	265	265	500	500	265	265	53.00	53.00	53.00	53.00
B) DEVAM EDEN PROJELER													
1- TARIM SEKTÖRÜ													
a)2022 Yılında Biten													
Salihli Kapalı Yatay Depo Yapım	2021A02-172781	2021-2022	9,666	9,474	9,474	2,750	3,175	2,983	2,983	98.01	93.95	98.01	93.95
b) 2022 Yılından Sonraya Kalanlar													
Mersin Baş. Müd. DepoYap.ve Reh.	2021A02-162513	2021-2023	70,000	15,544	15,544	12,250	15,000	14,982	14,982	22.21	99.88	22.21	99.88
TOPLAM (1)			79,666	25,017	25,017	15,000	18,175	17,965	17,965	31.40	98.84	31.40	98.84
2-İMALAT-KİMYA SEKTÖRÜ													
a) 2022 Yılında Bitenler													
-Su Arıtma Tesisi Yapımı	2015C11-2250	2015-2022	67,368	66,218	66,218	1,150	1,150	-	-	98.29	0.00	98.29	0.00
-Hammadde Takip Sistemi	2020C11-146894	2020-2022	3,296	1,620	1,620	3,296	3,296	1,620	1,620	49.14	49.14	49.14	49.14
b) 2022 Yılından Sonraya Kalanlar													
Güneş Enerji Santrali Kurulumu	2021C11-162522	2021-2023	95,000	84	84	9,004	9,004	-	-	0.09	0.00	0.09	0.00
TOPLAM (2)			165,663	67,921	67,921	13,450	13,450	1,620	1,620	41.00	12.04	41.00	12.04
TOPLAM (B)			245,329	92,939	92,939	28,450	31,625	19,585	19,585	37.88	61.93	37.88	61.93
C) YENİ PROJELER													
1-TARIM SEKTÖRÜ													
a) 2022 Yılında Biten													
Muhtelif İşler	2022A02-185496	2022-2022	21,155	17,248	17,248	21,155	21,155	17,248	17,248	81.53	81.53	81.53	81.53
b) 2021 Yılından Sonraya Kalanlar													
Tekirdağ Gemi Boşaltma Cih. Yap	2022A02-179789	2022-2023	59,167	-	-	15,000	20,000	-	-	0.00	0.00	0.00	0.00
TOPLAM (1)			80,322	17,248	17,248	36,155	41,155	17,248	17,248	21.47	41.91	21.47	41.91
2- İMALAT-KİMYA SEKTÖRÜ													
a) 2022 Yılında Bitenler													
Muhtelif İşler	2022C11-179999	2022-2022	21,051	16,999	16,999	11,695	21,051	16,999	16,999	80.75	80.75	80.75	80.75
b) 2021 Yılından Sonraya Kalanlar													
TOPLAM (2)			21,051	16,999	16,999	11,695	21,051	16,999	16,999	80.75	80.75	80.75	80.75
TOPLAM (C)			101,373	34,247	34,247	47,850	62,206	34,247	34,247	33.78	55.05	33.78	55.05
TOPLAM (A+ B+C)			347,202	127,451	127,451	76,800	94,331	54,097	54,097	36.71	57.35	36.71	57.35

IV- BİLANÇOYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Kuruluşumuzun Tekdüzen Muhasebe Sistemine göre düzenlenen bilançosunda kısa ve uzun vadeli hesapların bütünlüğünün sağlanması ve bir önceki yıl rakamları ile karşılaştırılması aşağıdaki aktif ve pasif çizelgesinde gösterilmiştir.

A. Aktif

Aktif hesapların vadelerine göre durumları ve genel toplam içindeki payları bir önceki yıl ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Aktif	Önceki Dönem		Cari Dönem		Fark
I- Dönen Varlıklar	TL	%	TL	%	TL
A- Hazır Değerler	845.756.010,88	4,63	1.059.966.858,34	1,43	214.210.847,46
B- Menkul Kıymetler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C- Ticari Alacaklar	137.535.871,68	0,75	420.818.613,42	0,57	283.282.741,74
D- Diğer Alacaklar	4.949.416.591,81	27,08	16.035.871.956,01	21,62	11.086.256.252,72
E- Stoklar	10.996.775.278,68	60,17	54.759.155.686,01	73,84	43.762.380.407,33
F- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	20.197.274,63	0,11	42.123.672,47	0,06	21.926.397,84
H- Diğer Dönen Varlıklar	412.740.394,97	2,26	800.729.980,44	1,08	387.989.585,47
Toplam (I)	17.362.421.422,65	95,01	73.118.666.630,69	98,59	55.756.046.232,56
II- Duran varlıklar					0,00
A- Ticari Alacaklar	2.233.808,85	0,01	2.963.780,67	0,00	729.971,82
B- Diğer Alacaklar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C- Mali Duran Varlıklar	58.500.000,00	0,32	58.500.000,00	0,08	0,00
D- Maddi Duran Varlıklar	847.862.029,76	4,64	973.340.220,43	1,31	125.478.190,67
E- Maddi Olmayan Duran Varlıklar	3.215.103,52	0,02	6.735.491,13	0,01	3.520.387,61
F- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G- Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0,00	0,00	56.087,42	0,00	56.087,42
H- Diğer Duran Varlıklar	906.654,11	0,00	659.874,01	0,00	-246.780,10
Toplam (II)	912.717.596,24	4,99	1.042.255.453,66	1,41	129.537.857,42
Genel Toplam (I+II)	18.275.139.018,89	100,00	74.160.922.084,35	100,00	55.885.584.089,98
Nazım hesaplar	2.179.499.988,15		2.909.809.906,91		730.309.918,76

Kuruluşumuzun dönem sonu aktif toplamı bir önceki döneme göre % 306 oranında artarak 18.275.139.018,89 TL'den 74.160.922.084,35 TL'ye çıkmıştır. Toplam aktifin 73.118.666.630,69 TL'si (% 98,59) Dönen Varlıklar, 1.042.255.453,66 TL'si (% 1,41) Duran Varlıklardan meydana gelmiştir.

I. Dönen Varlıklar

Geçen yıla göre 55.756.046.232,56 TL artarak 73.118.666.630,69 TL olan Dönen Varlıkların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

I.A) Hazır Değerler

Hazır değerler mevcudu bir önceki yıla göre 214.210.847,46 TL artarak 1.059.966.858,34 TL olmuştur. Hazır değerlerimizin ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Hazır değerler	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
Kasa	154.906,58	386.166,84	231.260,26
Alınan çekler	0,00	0,00	0,00
Bankalar	827.720.340,19	1.029.517.841,61	201.797.501,42
Verilen çekler ve ödeme emirleri (-)	0,00	0,00	0,00
Bankalar net toplamı	827.720.340,19	1.029.517.841,61	201.797.501,42
Diğer hazır değerler	17.880.764,11	30.062.849,89	12.182.085,78
Toplam	845.756.010,88	1.059.966.858,34	214.210.847,46

Bankanın Unvanı	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
1-Yurtiçi Bankalar			
a) Kamu Bankaları	827.532.308,80	1.029.238.816,51	201.706.507,71
b) Özel Bankalar	188.031,39	279.025,10	90.993,71
Toplam (1)	827.720.340,19	1.029.517.841,61	201.797.501,42
2-Yurtdışı Bankalar			
Genel Toplam	827.720.340,19	1.029.517.841,61	201.797.501,42

Bankalardaki 1.029.517.841,61TL tutarındaki mevduatın 1.029.238.816,51 TL'si kamu bankalarında, 279.025,10 TL'si ise özel bankalardaki mevduat tutarlarından oluşmakta olup ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak yukarıdaki çizelgede gösterilmiştir.

I.B) Menkul Kıymetler

Menkul kıymetler mevcudu bulunmamaktadır

I.C) Ticari Alacaklar

Ticari alacaklarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Ticari Alacaklar		Önceki Dönem	Cari Dönem	TL
		TL	TL	Fark
C1)	Alıcılar	134.789.487,85	416.958.328,63	282.168.840,78
C2)	Alacak Senetleri	0	0	0,00
C3)	Alacak Senetleri Reeskontu	0	0	0,00
C4)	Verilen Depozito ve Teminatlar	2.644.310,66	3.795.589,05	1.151.278,39
C5)	Diğer Ticari Alacaklar	102.073,17	64.695,74	-37.377,43
C6)	Şüpheli Ticari Alacaklar	19.091.644,95	21.510.230,48	2.418.585,53
	Toplam	156.627.516,63	442.328.843,90	285.701.327,27
C7)	Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-19.091.644,95	-21.510.230,48	-2.418.585,53
	Alacaklar Net Toplamı	137.535.871,68	420.818.613,42	283.282.741,74

I.C.1) Alıcılar

Alıcılar hesabımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Alıcılar		Önceki Dönem	Cari Dönem	TL
		TL	TL	Fark
-	Resmi Dairelerden Alacaklar	1.495.368,41	2.298.268,23	802.899,82
-	Gerçek ve Tüzel Kişilerden Alacaklar	129.519.285,87	401.627.807,73	272.108.521,86
-	Tazmini Gerekli İthalat Fireleri	3.774.833,57	2.561.204,67	-1.213.628,90
-	Yurtdışından Alacaklar	0,00	10.471.048,00	10.471.048,00
	Toplam	134.789.487,85	416.958.328,63	282.168.840,78

Resmi Dairelerden Alacaklar

Bu hesapta yer alan 2.298.268,23 TL

377.746,39 TL A.O Ç'den alacak,
 5.521,97 TL Jandarma Genel Komutanlığı'ndan ürün bedeli bakiyesi,
 1.914.999,87 TL Milli Savunma Bakanlığı'na satılan ürün bedelidir.

Gerçek ve Tüzel Kişilerden Alacaklar

Bu hesapta yer alan 401.627.807,73 TL'nin;

401.484.384,76 TL Ürün satışları,
 59.104,69 TL Haşhaş tohumluğu satışları nedeniyle üreticilerden olan alacağımız,
 84.318,28 TL Hizmet satışlarından alacaklardır.

I.C.4) Verilen Depozito ve Teminatlar

Bu hesapta yer alan 3.795.589,05 TL'nin 490.000,00 TL'lik kısmı kitlelere, 32.391,38 TL'lik kısmı resmi dairelere, 3.273.197,67 TL'lik kısmı diğer tüzel kişilere verilen depozito ve teminatlardan oluşmaktadır.

I.C.5) Diğer Ticari Alacaklar

Diğer ticari alacaklarımızın tutarı 64.695,74 TL'dir.

I.C.6) Şüpheli Ticari Alacaklar

Bu hesapta yer alan 21.510.230,48 TL'nin. 13.558.762,44 TL'si dava safhasında olan, 7.924.650,52 TL'si ise icra safhasında olan şüpheli ticari alacaklarımızdır.

I.C.7) Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)

Şüpheli hale gelen ticari alacaklarımız için ayrılan karşılık tutarı 21.510.230,48 TL'dir.

I.D) Diğer Alacaklar

Diğer alacaklarımızın ayrıntısı, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Diğer Alacaklar		Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
		TL	TL	TL
D1)	Ortaklardan Alacaklar	4.908.988.867,29	15.994.054.387,52	11.085.065.520,23
D4)	Personelden Alacaklar	251.200,92	527.781,85	276.580,93
D5)	Diğer Çeşitli Alacaklar	40.176.523,60	41.289.786,64	1.113.263,04
D7)	Şüpheli Diğer Alacaklar	27.511.858,99	27.245.400,10	-266.458,89
	Toplam	4.976.928.450,80	16.063.117.356,11	11.086.188.905,31
D8)	Diğer Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	-27.511.858,99	-27.245.400,10	266.458,89
	Diğer Alacaklar Net Toplamı	4.949.416.591,81	16.035.871.956,01	11.086.455.364,20

I.D.1) Ortaklardan Alacaklar

Bu grupta yer alan 15.994.054.387,52 TL'nin ayrıntısı aşağıda gösterilmiştir.

17.657.217,16 TL 2005-2006 yılları ürün satışlarından doğan görevlendirme bedeli kapsamında olmasına rağmen ilgili firmalar hakkında süren hukuki takibatlar nedeniyle henüz kesinleştirilmeyen alacağımız,
 15.976.397.170,36 TL İncelemesi tamamlanmayan 2022 yılı görevlendirme bedeli alacağıdır.

I.D.4) Personelden Alacaklar

Bu grupta yer alan 527.781,85 TL personelimizden olan alacaklarımızdır.

I.D.5) Diğer Çeşitli Alacaklar

Bu hesapta yer alan 41.289.650,64 TL muhtelif alacaklarımızdır.

I.D.7) Şüpheli Diğer Alacaklar

Bu hesapta yer alan 27.245.400,10 TL şüpheli diğer alacaklarımızdır.

I.D.8) Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)

Şüpheli hale gelen diğer alacaklarımız için ayrılan karşılık tutarı 27.245.400,10 TL'dir.

I.E) Stoklar

Stoklarımızın ayrıntısı, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Stoklar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
1- İlk Madde ve Malzeme	395.657.474,69	442.744.561,33	47.087.086,64
2- Yarı Mamuller	35.193.487,17	123.050.321,07	87.856.833,90
3- Mamuller	709.247.824,98	1.917.449.577,27	1.208.201.752,29
4- Ticari Mallar	9.285.581.736,05	52.088.709.331,12	42.803.127.595,07
5- Diğer Stoklar	433.061.144,33	187.201.895,22	-245.859.249,11
6- Verilen Sipariş Avansları	138.033.611,46	0,00	-138.033.611,46
Toplam	10.996.775.278,68	54.759.155.686,01	43.762.380.407,33
7- Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00	0,00
Stoklar net toplamı	10.996.775.278,68	54.759.155.686,01	43.762.380.407,33

Stoklar hakkında detaylı bilgi raporun işletme çalışmaları bölümünde verilmiştir.

I.G) Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları

I.G.1) Gelecek Aylara Ait Giderler

Bu hesapta yer alan 42.123.672,47 TL'nin;

2.283.784,36 TL Peşin Ödenen Kira Giderleri

29.506.460,62 TL Peşin Ödenen Ücret Giderleri

1.212.544,18 TL Sigorta Risk Karşılıkları Hesapları

2.054.235,45 TL Peşin Ödenen Diğer Giderler

2.497.168,68 TL Haşhaş Ekim Ve Kontrol Giderleri

771.660,22 TL Sosyal Servisler Giderleri

3.441.859,47 TL Maliyetlere İntikal Ettirilecek Diğer İşyerleri Giderleridir.

I.G.2) Gelir Tahakkukları

Bu hesapta yer alan 355.959,49 TL, vadesi 2022 yılına sarkan vadeli mevduat ve repo işlemleri için tahakkuk ettirilen faiz gelirlerine ilişkindir.

I.H) Diğer Dönen Varlıklar

Diğer dönen varlıklarımızın ayrıntısı, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Diğer Dönen Varlıklar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
Sonraki döneme devreden KDV	395.889.877,44	768.647.542,09	372.757.664,65
İndirilecek KDV	992,52	0,00	-992,52
Peşin ödenen vergi ve fonlar	559.217,38	0,00	-559.217,38
İş avansları	3.465,29	16.084,22	12.618,93
Personel avansları	98.252,45	222.652,39	124.399,94
Sayım ve tesellüm noksanları	42.184.832,61	64.900.962,10	22.716.129,49
Toplam	438.736.637,69	833.787.240,80	395.050.603,11
Diğer dönen varlıklar karşılığı (-)	-25.996.242,72	-33.057.396,36	-7.061.153,64
Net toplam	412.740.394,97	800.729.844,44	387.989.449,47

I.H.1) Sonraki Döneme Devreden KDV

Bu hesapta yer alan 768.647.542,09 TL, sonraki döneme devreden KDV tutarından oluşmaktadır.

I.H.3) İş Avansları

Bu hesapta yer alan 16.084,22 TL, personele verilen iş avanslarından oluşmaktadır.

I.H.4) Personel Avansları

Bu hesapta yer alan 222.652,39 TL, personele verilen harcırah avanslarından oluşmaktadır.

I.H.5) Sayım ve Tesellüm Noksanları

Bu hesapta yer alan 64.900.962,10 TL'nin;

- 39.264.151,76 TL Emtia Sayım Noksanları
- 292.318,47 TL Ürün Senedi Depo Noksanlıkları
- 0,10 TL M.D.V. Sayım Noksanları
- 31,47 TL Malzeme Sayım Noksanları
- 101.337,16 TL Fire Ve Zaiyatlar
- 12.056.696,74 TL Karayolu Tesellüm Noksanları
- 330.161,08 TL Demiryolu Tesellüm Noksanları
- 12.856.077,96 TL Denizyolu Tesellüm Noksanları
- 187,36 TL Malzeme Tesellüm Noksanlıklarıdır.

I.H.6) Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı

Bu hesapta yer alan 33.057.396,36 TL stok sayım farkları karşılığıdır.

II. Duran Varlıklar

Geçen yıla göre 129.537.857,42 TL artarak 1.042.255.453,66 TL olan duran varlıkların gruplar bazında ayrıntısı aşağıdaki çizelgelerde gösterilmiştir.

II.A) Ticari Alacaklar

Ticari alacaklarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Ticari Alacaklar (Uzun Vadeli)		Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
		TL	TL	TL
A1)	Alicılar			
A2)	Alacak Senetleri			
A3)	Alacak Senetleri Reeskontu (-)			
A4)	Verilen Depozito ve Teminatlar	2.233.808,85	2.963.780,67	729.971,82
A5)	Şüpheli Ticari Alacaklar			0,00

	Toplam	2.233.808,85	2.963.780,67	729.971,82
A6)	Diğer şüpheli alacaklar karşılığı (-)			0,00
	Alacaklar Net toplamı	2.233.808,85	2.963.780,67	729.971,82

II.A.4) Verilen Depozito ve Teminatlar:

Bu grupta yer alan 2.963.780,67 TL;

9.124,13 TL KİT'lere verilen depozito ve teminatlar,

40,00 TL Gerçek kişilere verilen depozito ve teminatlar,

170.054,94 TL Resmi dairelere verilen depozito ve teminatlar,

2.784.561,60 TL Diğer tüzel kişilere verilen depozito ve teminatlardır.

II.C) Mali Duran Varlıklar

II.C.3) İştirakler

Bu hesapta yer alan 58.500.000,00 TL'nin 51.000.000,00 TL'si % 50 sermaye payı ile iştirakimiz olan TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. AŞ. deki payımızı, 7.500.000,00 TL'si % 15 sermaye payı ile iştirakimiz olan Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. deki payımızı ifade etmektedir.

II. D) Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar net değeri genel toplamı geçen yıla göre % 15 artarak 973.340.220,43 TL olmuştur.

Kuruluşumuzun maddi duran varlıklarının 2021'den devreden, 2022 yılında giren, çıkan ve 2023 yılına devreden edinme değerleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Maddi Duran Varlıklar Hareket Tablosu (TL)											
Maddi Duran Varlıklar	2021 Yılından Devir	2022 Yılında Girişler					2022 Yılında Çıkışlar				2023 Yılına Devir
		Yatırımdan Aktarım	Malzeme / Satınalma Büt. Edinme	Fazlalık Olarak Hesaba Alınan	Diğer Tashih ve Aktarmalar	Toplam Girişler	Satış Nedeniyle Çıkış	Iskat Edilen	Diğer Tashih ve Aktarmalar	Toplam Çıkışlar	
ARAZİ VE ARSALAR	214.207.453,31	0,00	0,00	0,00	48.471.642,59	48.471.642,59	80.110,10	111.459,07	5.505.262,43	5.696.831,60	256.982.264,30
YER AL VE YERÜS. DÜZ.	541.809.833,34	0,00	0,00	0,00	767.618,70	7.533.545,20	1.011.112,01	395.118,46	534.771,64	1.941.002,11	547.402.376,43
Yerüstü Düzenleri	536.171.498,96	0,00	0,00	0,00	761.159,34	6.085.151,90	1.001.641,79	384.276,50	534.771,64	1.920.689,93	540.335.960,93
Yeraltı Düzenleri	5.638.334,38	0,00	0,00	0,00	6.459,36	1.448.393,30	9.470,22	10.841,96	0,00	20.312,18	7.066.415,50
BİNALAR	1.607.472.646,40	16.419.051,38	0,00	0,00	114.103.008,42	143.623.679,91	6.874.086,23	5.718.246,66	53.052.638,98	65.644.971,87	1.685.451.354,44
a)ldare Binaları	137.382.934,47	573.830,46	0,00	0,00	5.089.288,97	11.272.477,05	129.765,47	365.278,96	3.411.434,09	3.906.478,52	144.748.933,00
b)İşletme Binaları	1.350.698.640,11	15.736.962,67	0,00	0,00	97.797.120,69	119.939.720,18	5.342.012,47	3.435.914,77	48.523.373,03	57.301.300,27	1.413.337.060,02
Beton Silolar	570.846.898,52	4.182.344,50	0,00	0,00	2.734.657,50	7.453.927,00	208.763,01	0,00	2.734.657,50	2.943.420,51	575.357.405,01
Çelik Silolar	436.287.825,45	1.350.854,52	0,00	0,00	14.427.032,51	19.051.784,74	2.827.456,31	593.961,24	10.584.255,58	14.005.673,13	441.333.937,06
Mısır Kurutma Ün.	20.926.307,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.158.812,56	0,00	1.158.812,56	19.767.494,71
Ambarlar	90.976.627,36	0,00	0,00	0,00	1.091.741,26	2.479.611,31	146.853,92	526.308,30	0,00	673.162,22	92.783.076,45
Hangarlar	82.964.451,19	0,00	0,00	0,00	4.536.839,62	4.536.839,62	0,00	392.330,73	0,00	392.330,73	87.108.960,08
Maydüler	9.992.641,89	0,00	0,00	0,00	24.303,99	24.303,99	0,00	676.128,19	0,00	676.128,19	9.340.817,69
Depolar	76.832.892,44	9.477.654,20	0,00	0,00	72.785.059,10	82.651.744,24	1.944.343,76	25,62	33.814.795,77	35.759.165,15	123.725.471,53
Diğer İşletme Bin.	61.870.995,99	726.109,45	0,00	0,00	2.197.486,71	3.741.509,28	214.595,47	88.348,13	1.389.664,18	1.692.607,78	63.919.897,49
c)Sosyal Binalar	119.391.071,82	108.258,25	0,00	0,00	11.216.598,76	12.411.482,68	1.402.308,29	1.917.052,93	1.117.831,86	4.437.193,08	127.365.361,42
Lojmanlar	91.693.374,98	108.258,25	0,00	0,00	11.193.858,00	12.388.741,92	1.376.979,98	1.917.052,93	1.117.831,86	4.411.864,77	99.670.252,13
Diğer Sosyal Binalar	27.697.696,84	0,00	0,00	0,00	22.740,76	22.740,76	25.328,31	0,00	0,00	25.328,31	27.695.109,29
TESİS MAKİNA VE CİH.	294.215.289,43	6.927.018,15	3.811.294,81	2.400,01	19.428.141,67	34.789.287,52	192.552,63	2.855.987,94	9.571.263,00	12.619.803,57	316.384.773,38
Tesisler	103.026.038,88	3.350.981,00	0,00	0,00	4.509.873,41	11.309.052,29	60.669,99	68.458,05	3.061.809,54	3.190.937,58	111.144.153,59
Makinalar	18.413.823,29	0,00	0,00	0,00	1.835.962,08	2.305.962,08	14.500,00	286.696,50	1.251.959,31	1.553.155,81	19.166.629,56
Cihazlar	140.883.423,39	3.576.037,15	3.682.794,81	2.400,01	11.759.569,48	19.723.036,45	117.382,64	1.988.374,78	4.904.858,19	7.010.615,61	153.595.844,23
Gereçler	31.892.003,87	0,00	128.500,00	0,00	1.322.736,70	1.451.236,70	0,00	512.458,61	352.635,96	865.094,57	32.478.146,00
TAŞITLAR	20.309.430,74	0,00	0,00	0,00	697.714,45	697.714,45	25.817,65	28.555,00	697.714,45	752.087,10	20.255.058,09
DÖŞEME VE DEM.	16.518.714,24	0,00	185.896,35	1.788,13	2.510.576,29	3.028.592,77	21.418,78	362.043,20	431.689,57	815.151,55	18.732.155,46
Ara Toplam	2.694.533.367,46	23.346.069,53	3.997.191,16	4.188,14	185.978.702,12	238.144.462,44	8.205.097,40	9.471.410,33	69.793.340,07	87.469.847,80	2.845.207.982,10
Yapılmakta Olan Yat.	75.196.267,82										99.159.074,85
Ara Toplam	75.196.267,82										99.159.074,85
Edinme Değeri	2.769.729.635,28										2.944.367.056,95
Birikmiş Amortisman	1.921.867.605,52										1.971.026.836,52
Net değer	847.862.029,76										973.340.220,43

Maddi duran varlıkların edinme değerine göre amorti edilme oranları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

2022 Yılı Amortisman Tablosu				
Maddi Duran Varlıklar	Edinme Değeri (TL)	Birikmiş Amortismanlar		Net Değer (TL)
		Tutar (TL)	Edinme değerine göre %	
ARAZİ VE ARSALAR	256.982.264	0	0,00	256.982.264
YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ	547.402.376	533.361.258	97,43	14.041.119
Yerüstü düzenleri	540.335.961	528.524.827	97,81	11.811.134
Yer altı düzenleri	7.066.416	4.836.431	68,44	2.229.984
BİNALAR	1.685.451.354	1.134.729.591	67,32	550.721.763
a) İdare Binaları	144.748.933	92.736.332	64,07	52.012.601
b) İşletme Binaları	1.413.337.060	973.516.308	68,88	439.820.752
Beton Silolar	575.357.405	451.105.267	78,40	124.252.138
Çelik Silolar	441.333.937	258.710.754	58,62	182.623.183
Mısır Kurutma Üniteleri	19.767.495	17.907.050	90,59	1.860.445
Ambarlar	92.783.076	62.680.884	67,56	30.102.193
Hangarlar	87.108.960	77.975.141	89,51	9.133.819
Maydüler	9.340.818	6.969.539	74,61	2.371.278
Depolar	123.725.472	59.391.730	48,00	64.333.742
Yardımcı İşletme Binaları	63.919.897	38.775.944	60,66	25.143.953
c) Sosyal Binalar	127.365.361	68.476.951	53,76	58.888.410
Lojmanlar	99.670.252	48.202.574	48,36	51.467.678
Diğer Sosyal Binalar	27.695.109	20.274.377	73,21	7.420.732
TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR	316.384.773	268.814.640	84,96	47.570.133
Tesisler	111.144.154	91.233.042	82,09	19.911.112
Makinalar	19.166.630	15.398.773	80,34	3.767.857
Cihazlar	153.595.844	132.779.039	86,45	20.816.806
Gereçler	32.478.146	29.403.786	90,53	3.074.360
TAŞITLAR	20.255.058	20.073.059	99,10	181.999
DÖŞEME VE DEMİRBAŞLAR	18.732.155	14.048.288	75,00	4.683.868
Ara Toplam	2.845.207.982	1.971.026.837	69,28	874.181.146
YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	99.159.075			99.159.075
Toplam 2022	2.944.367.057	1.971.026.837	66,94	973.340.220
Toplam 2021	2.769.729.635	1.921.867.606	69,39	847.862.030
Fark	174.637.422	49.159.231		125.478.191

Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanları

Maddi duran varlıklarla ilgili birikmiş amortismanların 2022 yılında hareketlerini gösteren çizelgeye aşağıda yer verilmiştir.

2022 Yılı Amortisman Tablosu				
Maddi Duran Varlıklar	2021 Yılından Devir	2022 Yılında		2023 Yılına Devir
		Giren	Çıkan	
ARAZİ VE ARSALAR				
YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ	532.654.517,14	2.077.740,68	-1.370.999,99	533.361.257,83
Yerüstü düzenleri	528.087.488,32	1.794.619,56	-1.357.281,35	528.524.826,53
Yer altı düzenleri	4.567.028,82	283.121,12	-13.718,64	4.836.431,30
BİNALAR	1.095.042.384,05	55.878.697,39	-16.191.490,02	1.134.729.591,42
a) İdare Binaları	89.726.526,07	4.180.439,41	-1.170.633,56	92.736.331,92
b) İşletme Binaları	937.218.296,32	49.032.376,39	-12.734.364,28	973.516.308,43
Beton Silolar	439.535.599,45	11.941.845,23	-372.177,83	451.105.266,85
Çelik Silolar	245.635.619,33	16.431.031,84	-3.355.897,52	258.710.753,65
Mısır Kurutma Üniteleri	18.899.864,42	165.998,22	-1.158.812,49	17.907.050,15
Ambarlar	61.269.347,26	1.867.303,12	-455.766,69	62.680.883,69
Hangarlar	77.369.021,92	998.449,45	-392.330,71	77.975.140,66
Maydüler	7.243.861,44	159.294,56	-433.616,73	6.969.539,27
Depolar	49.853.766,78	15.819.782,69	-6.281.819,68	59.391.729,79
Yardımcı İşletme Binaları	37.411.215,72	1.648.671,28	-283.942,63	38.775.944,37
c) Sosyal Binalar	68.097.561,66	2.665.881,59	-2.286.492,18	68.476.951,07
Lojmanlar	48.188.236,05	2.275.501,52	-2.261.163,88	48.202.573,69
Diğer Sosyal Binalar	19.909.325,61	390.380,07	-25.328,30	20.274.377,38
TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR	260.966.289,32	13.501.924,95	-5.653.574,34	268.814.639,93
Tesisler	88.868.212,44	2.778.442,61	-413.613,12	91.233.041,93
Makinalar	14.846.931,92	1.020.814,06	-468.973,17	15.398.772,81
Cihazlar	128.047.683,34	8.849.454,90	-4.118.099,51	132.779.038,73
Gereçler	29.203.461,62	853.213,38	-652.888,54	29.403.786,46
TAŞITLAR	19.958.259,70	866.886,62	-752.086,90	20.073.059,42
DÖŞEME VE DEMİRBAŞLAR	13.246.155,31	1.326.389,95	-524.257,34	14.048.287,92
TOPLAM	1.921.867.605,52	73.651.639,59	-24.492.408,59	1.971.026.836,52

II.E) Maddi Olmayan Duran Varlıklar

II.E.4) Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Bu hesapta yer alan 3.012.844,33 TL AAF'de yürütülen araştırma ve geliştirme gideridir.

II.E.6) Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Bu hesapta yer alan 26.238.488,38 TL bilgisayar yazılım ve otomasyon sistemleri lisans ücretlerinden oluşmaktadır.

II.E.7) Birikmiş Amortismanlar

Bu hesapta yer alan 22.515.841,58 TL maddi olmayan duran varlıkların birikmiş amortismanıdır.

Maddi olmayan duran varlıkların net değeri 6.735.491,13 TL'dir.

II.G) Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları

II.H) Diğer Duran Varlıklar

II.H.4) Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar

Bu hesapta yer alan 12.669.956,18 TL, çeşitli nedenlerle ıskat edilen ve satılacak maddi duran varlık bedellerine aittir.

II.H.8) Birikmiş Amortismanlar

Bu hesapta yer alan 12.010.082,17 TL, ıskat edilen maddi duran varlıkların birikmiş amortismanlarına aittir.

B. Pasif

Bilançonun pasifini oluşturan hesaplar, geçen yıl değerleriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

I. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Pasif	Önceki dönem		Cari dönem		Fark
	TL	%	TL	%	TL
I - Kısa vadeli yabancı kaynaklar					
A- Mali borçlar	5.534.570.768,68	30,28	39.690.104.619,14	53,41	34.155.533.850,46
B- Ticari borçlar	206.903.048,71	1,13	805.153.208,21	1,08	598.250.159,50
C- Diğer borçlar	4.049.580.187,54	22,16	12.142.431.320,38	16,34	8.092.851.132,84
D- Alınan avanslar	863.525.435,12	4,73	1.338.548.555,08	1,80	475.023.119,96
E- Yıllara yay.inş.ve onarım hak.	0	0,00	0	0,00	0,00
F- Ödenecek vergi ve diğer yüküml.	10.191.995,71	0,06	53.038.967,95	0,07	42.846.972,24
G- Borç ve gider karşılıkları		0,00	136.910.001,37	0,18	136.910.001,37
H- Gelecek aylara ait gelir ve gider tah.	10.955.583,53	0,06	55.586.049,17	0,07	44.630.465,64
I- Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar	16.188.589,89	0,09	31.843.595,74	0,04	15.655.005,85
Toplam (I)	10.691.915.609,18	58,51	54.253.616.317,04	73,01	43.561.700.707,86
II - Uzun vadeli yabancı kaynaklar					
A- Mali borçlar		0,00		0,00	0,00
B- Ticari borçlar		0,00		0,00	0
C- Diğer borçlar		0,00		0,00	0
D- Alınan avanslar		0,00		0,00	0
E- Borç ve gider karşılıkları	3.207.946.071,16	17,55	5.268.690.338,28	7,09	2.060.744.267,12
F- Gelecek aylara ait gelir ve gider tah.	104.171,94	0,00	228.894,54	0,00	124.722,6
G- Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar		0,00		0,00	0
Toplam (II)	3.208.050.243,10	17,55	5.268.919.232,82	7,09	2.060.868.989,72
Toplam (I+II)	13.899.965.852,28	76,06	59.522.535.551,86	80,10	45.622.569.697,58
III - Öz kaynaklar					
A- Ödenmiş sermaye	2.550.000.000,00	13,95	12.550.000.000,00	16,89	10.000.000.000,00
B- Sermaye düzeltme farkları	454.504.288,52	2,49	454.504.288,52	0,61	0
C- Sermaye yedekleri		0,00		0,00	0
D- Kar yedekleri	1.027.687.679,01	5,62	1.088.972.681,89	1,47	61.285.002,88
E- Geçmiş yıl karları	394.698.008,16	2,16	394.698.008,16	0,53	0
F- Geçmiş yıl zararları(-)	-153.777.142,99	-0,84	-88.458.529,29	-0,12	65.318.613,70
G- Dönem net karı	102.060.333,91	0,56	238.670.085,21	0,52	136.609.751,30
Toplam (III)	4.375.173.166,61	23,94	14.638.386.534,49	19,90	10.263.213.367,88
Genel toplam (I+II+III)	18.275.139.018,89	100,00	74.160.922.084,35	100,00	55.885.783.065,46
Nazım hesaplar	2.179.499.988,15		2.909.809.906,91		730.309.918,76

I.A) Mali Borçlar (Kısa Vadeli)

Bir önceki yıla göre 34.155.533.850,46 TL artarak 39.690.104.619,14 TL olan mali borçlarımızın ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Alınan Kredi ve Tahvillerin Taksitleri	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
A1) Banka Kredileri	5.534.570.768,68	39.690.104.619,14	34.155.533.850,46
A2) Hazineden Alınan Krediler			0
A3) Yurtdışı Kredileri			0
A4) Uzun Vadeli Kr. Anapara Tak. Faizleri			0,00
Toplam	5.534.570.768,68	39.690.104.619,14	34.155.533.850,46

I.A1) Banka Kredileri

Bu hesapta yer alan 39.690.104.619,14 TL'nin 31.046.563.691,38 TL'si resmi bankalardan, 8.643.540.927,76 TL'si özel bankalardan alımın finansmanı için kullanılan kredi 31.12.2022 tarihi itibarıyla tahakkuk eden faizini göstermektedir.

I.B) Ticari Borçlar

805.153.208,21 TL olarak bu grupta yer alan ticari borçlarımız, geçen yıla göre 598.250.159,50 TL artış göstermiştir.

Ticari borçlarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamları ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Ticari Borçlar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
B1) Satıcılar	164.572.631,28	621.428.502,27	456.855.870,99
B2) Borç Senetleri			0,00
B3) Borç Senetleri Reeskontu (-)			0,00
B4) Alınan Depozito ve Teminatlar	27.479.201,73	119.530.112,80	92.050.911,07
B5) Diğer Ticari Borçlar	14.851.215,70	64.194.593,14	49.343.377,44
Toplam	75.708.099,64	805.153.208,21	729.445.108,57

I.B1) Satıcılar

621.428.502,27 TL bakiye veren bu hesap, geçen yıl rakamları ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Satıcılar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar	164.225.980,48	436.875.651,31	272.649.670,83
Peşin Alım Borçları	346.650,80	184.523.255,75	184.176.604,95
Alım Fiyat Farkı Borçları		29.595,21	29.595,21
Toplam	164.572.631,28	621.428.502,27	456.855.870,99

Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar

Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar tutarı 436.875.651,31 TL'dir.

Peşin Alım Borçları

Bu hesapta yer alan 184.523.255,75 TL, 2022 yılı alım kampanyasına ilişkin üretici alacaklarıdır.

Alım Fiyat Farkı Borçları

Bu hesapta yer alan tutar 29.595,21 TL'dir.

I.B.4) Alınan Depozito ve Teminatlar

Bu hesapta yer alan 119.530.112,80 TL;

2.182.019,85 TL Alıcılardan alınan depozitolar, geçici ve kesin teminatlar,
97.421.586,16 TL Satıcılardan alınan geçici ve kesin teminatlar,
19.926.506,79 TL Müteahhitlerden tahsil edilen munzam teminatlardan oluşmaktadır.

I.B.5) Diğer Ticari Borçlar

Bu hesapta yer alan 64.194.593,14 TL;

1.929.959,49 TL İnşaat müteahhitlerine borçlar,
29.987.009,73 TL Taşıma müteahhitlerine borçlar,
7.827.322,37 TL Tahmil tahliye müteahhitlerine borçlar,

24.450.301,55 TL Diğer ticari borçlardır.

I.C) Diğer Borçlar

4.049.580.187,54 TL olarak bu grupta yer alan diğer borçlarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Diğer Borçlar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
C1) Ortaklara Borçlar	3.975.769.382,84	11.887.256.819,64	7.911.487.436,80
C2) İştiraklere Borçlar			0,00
C3) Bağlı Ortaklıklara Borçlar			0,00
C4) Personele Borçlar	172.841,63	424.386,96	251.545,33
C5) Diğer Çeşitli Borçlar	73.637.963,07	254.750.113,78	181.112.150,71
Toplam	4.049.580.187,54	12.142.431.320,38	8.092.851.132,84

I.C.1) Ortaklara Borçlar

11.887.256.819,64 TL, Hazine ve Maliye Bakanlığından görevlendirme bedeli alacaklarımız karşılığı nakden yapılan tahsilattan oluşmaktadır. İlgili görevlendirme bedelleri kesinleştiğinde kapatılacaktır.

I.C.4) Personele Borçlar

Bu hesapta yer alan 424.386,96 TL çeşitli sebeplerle personele doğan borçlardır.

I.C.5) Diğer Çeşitli Borçlar

Bu hesapta yer alan 254.750.113,78 TL;

- 32.923.092,33 TL Kuruluşumuz adına bloke edilen paralar
- 1.770.135,19 TL Üçüncü şahıslar adına bloke edilen paralar
- 187.402,49 TL TMO kefalet sandığına borçlar
- 60.065,34 TL Tabldot kesintilerinden borçlar
- 2.021,24 TL Alakart kesintilerinden borçlar
- 7.294,41 TL Dağıtılacak vekalet ücretleri
- 448.141,35 TL Müsadir ikramiyeleri
- 3,00 TL Belgesi gelmeyen mal ve hizmet borçları
- 910.284,08 TL Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne taşınmaz borçları
- 218.441.674,35 TL Diğer borçlardan oluşmaktadır.

I.D) Alınan Avanslar

I.D.1) Alınan Sipariş Avansları

Bu hesapta yer alan 1.338.548.555,08 TL;

- 196.171.878,16 TL Gerçek Kişilerden Alınan Avanslar
- 344.486.977,34 TL Resmi Dairelerden Alınan Avanslar
- 775.392.402,16 TL Diğer Tüzel Kişilerden Alınan Avanslar
- 1.156.138,75 TL Elüs Satışı Kapsamında Alınan Avanslar
- 2.014.748,18 TL Yurtdışı Alıcılarından Alınan Avanslardan oluşmaktadır

I.D.2) Alınan Diğer Avanslar

Bu hesapta yer alan 19.326.410,49 TL, üçüncü şahıs ve firmalardan depolama masrafları, tesis, bina satışları için alınan avanslardan oluşmaktadır.

I.F) Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler

Ödenecek vergi ve diğer yükümlülükler	TL	TL
İşletmenin tabi olduğu vergiler		9.824.459,15
Damga vergisi	1.031,86	
Sorumlu sıfatıyla ödenen KDV	9.823.427,29	
Personelin tabi olduğu vergiler		7.584.297,15
Gelir vergisi	7.321.557,43	
İstihkak Ödem. Kesilen Damga vergisi	260.076,67	
Avans Ödemelerinden Kesilen Damga Vergisi	2.663,05	
Üçüncü kişilerin tabi olduğu vergiler		26.616.501,66
Gelir stopajı	14.695,60	
Serbest meslek stopajı	24.387,13	
İnşaat ve onarım stopajı	202.589,50	
Kira stopajı	295.074,25	
Zirai ürün alımları stopajı	11.731.315,48	
Damga vergisi	14.321.620,58	
Diğer vergi stopajları	26.819,12	
İşletmece ödenen sosyal güvenlik kesintileri		1.091.348,99
SGK Emekli sandığı ve GSS kurum karşılığı	373.928,25	
SGK işveren payı	330.414,46	
SGK İşsizlik sigortası işveren payı	32.237,55	
Sosyal güvenlik kurumu işveren payı	354.768,73	
Personelden kesilen sosyal güvenlik kesintileri		691.237,12
SGK Emekli sandığı ve GSS şahıs payı	184.486,11	
SGK sosyal sigortalar kurumu işçi payı	225.589,53	
SGK işsizlik sigortası personel payı	16.185,09	
SGK personel payı	264.976,39	
İşletmenin tabi olduğu diğer yükümlülükler		972.384,98
Borsa Tescil Ücret Kesintisi	972.384,98	
Diğer Kesintiler		
Personelden kesilen diğer yükümlülükler		26.442,06
Kamu görevlileri sendikaları	9.800,10	
İcra kesintileri	1.442,86	
Bireysel Emeklilik Sistemi Katkı Payı	148,00	
Personel diğer kesintileri	15.051,10	
Üçüncü kişilerden kesilen diğer yükümlülükler		6.232.296,84
Borsa tescil ücreti kesintisi	3.122.735,21	
Bağkur primi kesintisi	2.094.339,71	
Borsa adına kesilen simsariye ücreti	306.782,28	
Geri Kazanım Katılım Payı	703.027,82	
Diğer kesintiler	5.411,82	
Toplam		53.038.967,95

I.H) Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları**I.H.1) Gelecek Aylara Ait Gelirler**

Bu hesapta görülen 62.535,52 TL'nin tamamı peşin tahsil edilen kira bedelleridir.

I.H.2) Gider Tahakkukları

Bu hesapta yer alan 55.523.513,65 TL;

- 943.388,51 TL İşçi ücret ve gider tahakkuku,
- 11.047,75 TL Memur sözleşmeli personel ücreti giderleri karşılığı,
- 744.402,06 TL Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler gider karşılığı,
- 721.578,63 TL Çeşitli giderler karşılığı,
- 738.220,60 TL Vergi, resim harç giderleri tahakkuku
- 48.598.659,10 TL Lisanslı depo kira tahakkukları (Faturası henüz alınmayan),
- 3.766.217,00 TL Diğer gider tahakkuklarıdır.

I.I Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar:

I.I.4) Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları; Bu hesapta yer alan 31.843.595,74 TL; emtia, malzeme, maddi duran varlık sayım ve tesellüm fazlalıklarına aittir.

II. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

II.A) Mali Borçlar ; 2022 sonu itibariyle uzun vadeli mali borcumuz bulunmamaktadır.

II.E) Borç ve Gider Karşılıkları**II.E.2) Diğer Borç ve Gider Karşılıkları**

Bu hesapta yer alan 5.268.690.338,28 TL'nin;

- 52.625.484,23 TL Taşınır ve taşınmaz varlıklar yangın ve doğal afet sigorta fonu,
- 133.996.846,12 TL Yangın sigorta fonu,
- 40.977,65 TL Ferdi kaza sigorta fonu,
- 715.608,85 TL Taşıt araçları sigorta fonu,
- 1.571.794,19 TL İşveren mali sorumluluk sigorta fonu,
- 395.983,96 TL Maddi duran varlık dahili sigorta fonu,
- 2.539.695,69 TL Emtia yangın sigortaları dahili fonu,
- 81,70 TL Denizyolu nakliye sigortası
- 37.405.944,66 TL Kara ve Demiryolu nakliye sigorta fonu
- 5.021.640.598,01 TL Stoklarımızda muhafaza edilip kayıtlarda bulunan Hazine'ye ait OHAL buğday stoklarından doğan borç yükümlülüğüdür.
- Stoklarımızda muhafaza edilip kayıtlarda bulunan Hazine'ye ait OHAL pirinç stoklarından doğan borç yükümlülüğüdür.
- 17.757.323,22 TL

II.F) Gelecek Yıllara Ait Gelirler

Bu hesapta yer alan 228.894,54 TL gelecek yıllara ait gelirlerdir.

III. Öz Kaynaklar**III.A) Ödenmiş sermaye**

III.A.1) Sermaye : Kuruluşumuzun 12.550.000.000,00 TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

III.A.2) Ödenmemiş Sermaye : Kuruluşumuz ödenmemiş sermayesi bulunmamaktadır.

III.B) Sermaye Düzeltme Farkları**III.B.3) Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları**

30.12.2003 tarihli, 25332 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu’nda değişiklik yapan 17.12.2003 tarihli 5024 sayılı Kanun gereğince uygulanan enflasyon muhasebesi sonucu, ödenmiş sermayede oluşan olumlu sermaye farkları, 4.578.604.879,20 TL ile aynı kanun uyarınca geçmiş yıllar zararlarından oluşan 4.124.100.590,68 TL’nin 2009 yılında mahsup edilmesi neticesinde 454.504.288,52 TL olmuştur.

III.D) Kâr Yedekleri

III.D.1) Yasal Yedekler

Bu hesapta yer alan 877.059.641,39 TL’nin; 615.329.756,74 TL’si birinci tertip yedek akçe, 261.729.884,65 TL’si ikinci tertip yedek akçedir.

III.D.5) Özel Fonlar

Bu hesapta yer alan 211.913.040,50 TL, 21.06.2006 tarihli ve 26205 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun istisnalar başlıklı 5. maddesinin e fıkrasına istinaden MDV satışlarından elde edilen kârın % 50’lik kısmından oluşmaktadır.

III.E) Geçmiş Yıllar Kârları

Bu hesapta yer alan 394.698.008,16 TL, geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan dağıtılmamış bulunan kârlardan ilgili yedek hesaplarına alınmayan tutarların izlendiği kısımdır.

III.G) Dönem Net Kârı (Zararı)

2022 faaliyet dönemi 238.670.085,21 TL dönem kârı ile kapanmıştır.

Nazım Hesaplar

Bilançoda yeralan 2.909.809.906,91 TL nazım hesapların ayrıntısı aşağıda gösterilmiştir.

1.661.669.018,41	TL	Teminat mektupları
19.988.659,25	TL	İpotek senetleri
209.505.607,20	TL	Temliknameler
76.151.077,71	TL	Diğer itibari kıymetli evraklar
175.691.611,44	TL	Teşekkülümüzce dava edilenler
3.874.152,85	TL	Aciz vesikasına bağlanan borçlular
7,36	TL	Satış sözleşmeleri
28,88	TL	İnşaat, imalat ve taahhüt sözleşmeleri
21,31	TL	Personelimize hizmet sözleşmeleri
6,39	TL	Kira sözleşmeleri
10,30	TL	Sigorta poliçeleri
14,82	TL	Kitap ve mevzuat
2.988.100,41	TL	Depozito makbuzları
9,15	TL	Tapu senetleri
0,15	TL	Temsil ve vekâlet belgeleri
11,70	TL	Kasa anahtarları
45,39	TL	Silah mermileri
0,41	TL	Teşekkülümüze verilen armağanlar
765,62	TL	Makbuz senetleri
3227,09	TL	Sarfı süreli tabi malzemeler
855.564,26	TL	TÜBİTAK destekli proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırılar
549,25	TL	Faturalar
277,77	TL	Alındı belgesi (vezne makbuzu)
152,55	TL	Gider pusulası
19,21	TL	Diğer muhtelif kıymetli evraklar
12.284.949,08	TL	Teminat mektupları alanlar
0,04	TL	Temlikname alanlar
0,03	TL	Diğer itibari kıymetli evraklar alanlar
0,56	TL	Kira sözleşmeleri alanlar
0,00	TL	Diğer muhtelif kıymetli evrak alanlar

22.302.109,78	TL	Teşekkülümüz aleyhine açılan davalar
66.737.172,26	TL	İleri tarihli peşin kapsamında satış emtia avansları
23.289,48	TL	Gelir vergisinden mah.ed.özel gider indirimi
101.935,60	TL	Matrahtan indirilecek şahıs sigorta primleri
6.097.023,83	TL	Personel icraları
126.719.722,13	TL	Tahsilinden vazgeçilen yurtdışı alacakların takip kaydı.
315.673.347,14	TL	Kurumlar vergisi matrahına ilaveler
2.552.289,69	TL	Binek Otomobil Kanunen Kabul Edilmeyen Gider
206.589.127,49	TL	Terkin edilen gelir vergisinden alacaklar hesabı
0,92	TL	TMO özel müzesi kültür varlıklarıdır.

V- GELİR TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Gelir Tablosu

	2021	2022	Fark
A - Brüt satışlar	17.397.426.870,81	48.560.031.368,59	31.162.604.497,78
B - Satış indirimleri (-)	-73.261,18	-10.083,26	63.177,92
C - Net satışlar	17.397.353.609,63	48.560.021.285,33	31.162.667.675,70
D - Satışların maliyeti (-)	-16.278.767.158,24	-45.699.219.513,69	-29.420.452.355,45
Brüt satış karı veya zararı	1.118.586.451,39	2.860.801.771,64	1.742.215.320,25
E - Faaliyet giderleri (-)	-351.100.397,55	-551.260.406,24	-200.160.008,69
Faaliyet karı veya zararı	767.486.053,84	2.309.541.365,40	1.542.055.311,56
F - Diğer faal. ol. gelir ve karlar	88.902.222,16	213.460.706,07	124.558.483,91
G - Diğer faal. ol. gider ve zararlar (-)	-39.125.329,41	-28.217.285,89	10.908.043,52
H - Finansman giderleri (-)	0,00	0,00	0,00
Olağan kar veya zarar	817.262.946,59	2.494.784.785,58	1.677.521.838,99
I - Olağandışı gelir ve karlar	147.858.187,54	239.107.905,56	91.249.718,02
J - Olağandışı gider ve zararlar (-)	-863.060.800,22	-2.349.723.342,83	-1.486.662.542,61
Dönem karı veya zararı	102.060.333,91	384.169.348,31	282.109.014,40
Net parasal pozisyon karı veya zararı			
Dönem karı veya zararı	102.060.333,91	384.169.348,31	282.109.014,40
K - Dönem karı vergi ve diğer yasal	0,00		
Yükümlülük karşılıkları (-)		-145.499.263,10	-145.499.263,10
Dönem net karı veya zararı	102.060.333,91	238.670.085,21	136.609.751,30

Kuruluşumuz 2022 yılı faaliyet döneminde vergi öncesi 384.169.348,31 TL dönem kârı elde etmiştir.

Dönem sonu itibarıyla Kuruluşumuzun gelir tablosunda, brüt satışlar 48.560.031.368,59 TL olmuş 10.083,26 TL tutarındaki satış indirimlerinin düşülmesi neticesinde, net satışlar 48.560.021.285,33 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutardan 45.699.219.513,69 TL tutarında satışların maliyeti ile 551.260.406,24 TL tutarında faaliyet giderlerinin düşülmesi neticesinde 2.309.541.365,40 TL tutarında işletme faaliyet kârı meydana gelmiştir.

Bu kâra 213.460.706,07 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar ile 239.107.905,56 TL olağandışı gelir ve kârların ilave edilmesi; 28.217.285,89 TL tutarında diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar, 2.349.723.342,83 TL olağandışı gider ve zararlar ile dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıklarının tenzilinden sonra, dönem sonucu 238.670.085,21 TL net kârla kapanmıştır.

A. Brüt satışlar

Brüt satış hasılatı geçen yıla göre % 179,12 oranında 31.162.604.497,78 TL artarak 48.560.031.368,59 TL olmuştur.

B. Satış İndirimleri (-)

Satış indirimleri 10.083,26 TL olarak gerçekleşmiştir.

Net Satışlar

Brüt satış hasılatı 48.560.031.368,59 TL'den, hasılattan indirimler tutarı 10.083,26 TL düşülmesiyle 48.560.021.285,33 TL net satış hasılatı gerçekleşmiştir.

C. Satışların Maliyeti (-)

Kuruluşumuzca 2022 yılında satılan hububat, diğer emtia ve hizmet satış maliyeti 45.699.219.513,69 TL olarak gerçekleşmiştir.

Brüt Satış Kârı

2022 yılında sağlanan 48.560.021.285,33 TL net satış hâsılatına karşılık, mal ve hizmet satış maliyetinin 45.699.219.513,69 TL olarak gerçekleşmesi sonucu brüt satış kârı 2.860.801.771,64 TL olmuştur.

D. Faaliyet Giderleri

Faaliyet giderleri geçen yıla göre % 57,01 oranında 200.160.008,69 TL artarak 551.260.406,24 TL olmuştur. Bu tutarın; 8.815.347,57 TL'si Araştırma ve Geliştirme Giderlerine, 335.649.339,57 TL'si Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderlerine, 206.795.719,10 TL'si Genel Yönetim Giderlerine aittir.

Faaliyet Kârı

2022 yılında, satışlardan elde edilen 2.860.801.771,64 TL brüt satış kârından 551.260.406,24 TL faaliyet giderlerinin düşülmesi sonucunda 2.309.541.365,40 TL faaliyet kârı elde edilmiştir.

E. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar

Geçen yıla göre 124.558.483,91 TL artarak 213.460.706,07 TL olan diğer faaliyetlerden olağan hasılat ve kârlar;

3.750.000,00 TL	TÜRİB'den temettü gelirleri
37.349.799,05 TL	Faiz gelirleri,
406.180,46 TL	Konusu kalmayan karşılıklar,
14.011.748,12 TL	Kambiyo kârları,
157.942.978,44 TL	Diğer olağan gelir ve kârlardan oluşmaktadır.

1) Faiz Gelirleri

Faiz geliri olan 37.349.799,05 TL'nin ayrıntısı şu şekildedir;

35.753.173,45 TL	Türk Lirası mevduat faizi gelirleri,
2.136,73 TL	Döviz tevdiat faiz gelirleri,
1.594.488,87 TL	Diğer faiz gelirleridir.

2) Konusu Kalmayan Karşılıklar

Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının 2022 yılsonu bakiyesi 406.180,46 TL olup şüpheli ticari alacaklar (16.145,59 TL) ve şüpheli diğer alacaklar (390.034,87 TL) karşılığında kullanılmayan kısımdan oluşmaktadır

3) Kambiyo Kârları

Kambiyo Kârları hesabının 2022 yılsonu bakiyesi 14.011.748,12 TL'nin;

13.913.588,28 TL	USD lehte kur farkı gelirleri,
61.183,12 TL	Euro lehte kur farkı gelirleri,
36.976,72 TL	Diğer yabancı paralar lehte kur farkı gelirleridir.

4) Faaliyetlerle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Kârlar

Bu hesabın 2022 yılsonu bakiyesi 157.942.978,44 TL;

5.200.829,81 TL	Lojman kira gelirleri,
1.628,98 TL	Tartı ücreti gelirleri
308.854,70 TL	Şartname satış gelirleri,
47.893.378,27 TL	İthalatta dispeç gelirleri,
1.679.623,68 TL	Boşaltma gelirleri,
76.480.617,25 TL	Fındık alım hizmet gelirleri,
24.294.831,82 TL	Hububat ve Bakliyat hizmet bedeli gelirleri,
110,88 TL	Haşhaş tohumluk satışı maliyet farkı gelirleri
2.083.103,05 TL	Diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

G. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar

Geçen yıla göre 10.908.043,52 TL azalarak 28.217.285,89 TL olan diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır:

605,28 TL	Komisyon giderleri,
26.550.995,76 TL	Karşılık giderleri,
1.665.684,85 TL	Kambiyo zararlarıdır.

1) Komisyon Giderleri:

Bu hesapta yer alan 605,28 TL;

605,28 TL Komisyon giderlerinden oluşmaktadır.

2) Karşılık Giderleri:

Bu hesapta yer alan 26.550.995,76 TL;

1.844.735,09 TL	Şüpheli ticari alacaklar karşılık gideri,
1.178.311,48 TL	Şüpheli diğer alacaklar karşılık gideri,
7.061.153,64 TL	Stok değer düşüklüğü karşılık gideri,
16.466.795,55 TL	Dahili sigorta fon karşılıklarından oluşmaktadır.

3) Kambiyo Zararları

Bu hesapta yer alan 1.665.684,85 TL;

1.427.022,10 TL	USD kur farkı zararları,
195.455,01 TL	Euro kur farkı zararları,
43.207,74 TL	Diğer yabancı paralar kur farkı zararlarından oluşmaktadır.

I. Olağandışı Gelir ve Kârlar**I 1) Önceki Dönem Gelir ve Kârları**

Bu hesapta yer alan 1.892.485,18 TL bakiye, önceki dönemleri ilgilendiren ancak tahsilatı hata, unutma ya da belgelerin geç gelmesi gibi nedenlerle cari yılda gerçekleştirilen kâr kalemlerinden oluşmaktadır.

I 2) Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar

Bu hesapta yer alan 237.215.420,38 TL'nin ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

7.316.673,99 TL	Kazanılan davalardan tahsil edilen gelirler,
590.209,39 TL	Yüklenicilerden kesilen hazine desteği gelirleri,
601.433,13 TL	Sigorta şirketlerinden alınan hasar bedeli,
175.016,97 TL	İmal ve inşaat işleri nefaset gelirleri,
1.983.002,17 TL	Hurda satış karları,
31.967.256,00 TL	Maddi duran varlık satış karları,
1.401.462,35 TL	Taşıma işlerinden tahsil edilen gelirler,
6.710.268,52 TL	Yapım işlerinden tahsil edilen gelirler,
67.806.924,77 TL	Alım satım işlerinden tahsil edilen gelirler,
299,69 TL	Kasa sayım fazlaları,
99.968.728,60 TL	Emtia sayım fazlaları,
50.164,82 TL	Malzeme sayım fazlaları,
3.483,14 TL	MDV sayım fazlaları,
475.533,25 TL	Ürün senedi noksanlık bedeli lehte farkı,
2.906.633,76 TL	Karayolu tesellüm fazlaları,
59.181,37 TL	Demiryolu tesellüm fazlaları,
1.601.494,19 TL	Denizyolu tesellüm fazlaları,

5.707,73 TL	Malzeme tesellüm fazlaları,
28.576,73 TL	Çuval dara fazlaları,
31.240,87 TL	Lokal hizmetleri satış hasılatı,
682.716,33 TL	Alakart hizmetleri satış hasılatı,
500.346,44 TL	Çay ocağı hizmetleri satış hasılatı,
76.217,69 TL	Berberhane/Kuaför hizmetleri satış hasılatı,
33.945,00 TL	Terzihane hizmetleri satış hasılatı,
2.078.509,06 TL	Misafirhane hizmetleri satış hasılatı,
13.572,04 TL	Spor tesisi hizmetleri satış hasılatı,
464.709,40 TL	Kurum dışına verilen eğitim hizmeti hasılatı,
9.682.112,98 TL	Diğer arızı gelirlerden oluşmaktadır.

J. Olağan Dışı Gider ve Zararlar

J 1) Çalışmayan Kısım Giderleri

Bu hesapta yer alan 23.012.147,40 TL olup AAF İşletme Müdürlüğü'nün çalışmayan kısım gideridir.

J 2) Önceki Dönem Gider ve Zararları

Bu hesapta yer alan 35.032.089,18 TL'nin;

1.984.540,55 TL	Önceki dönem gider ve zararları,
3.386.582,51 TL	Emekli sandığı makam tazminatları,
890.040,56 TL	Emekli personel ölüm yardımları,
28.770.925,56 TL	Emekli personel ikramiyeleri ve kıdem tazminatlarından oluşmaktadır.

J 3) Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar

Bu hesapta yer alan 2.291.679.106,25 TL'nin;

576.200,11 TL	Hurda satış zararları,
1.146.456,30 TL	MDV satış zararları,
734,00 TL	Vergi cezaları,
10.465,51 TL	Sosyal güvenlik kuruluşları cezaları
56.055,27 TL	Diğer işlemler nedeniyle ödenen ceza ve tazminatlar
91.193.148,90 TL	Emtia sayım noksanlıkları,
1.751,98 TL	Malzeme sayım noksanlıkları,
422.578,37 TL	Fire ve zayıatlar,
361,96 TL	Ürün senedi noksanlık bedeli aleyhte farkı,
6.299.305,08 TL	Karayolu tesellüm noksanlıkları,
247.100,95 TL	Demiryolu tesellüm noksanları,
1.962.112,00 TL	Denizyolu tesellüm noksanlıkları,
182,79 TL	Malzeme tesellüm noksanları,
25.942,12 TL	Lokal hizmetleri satış maliyetleri,
564.549,01 TL	Alakart hizmetleri satış maliyetleri
377.080,01 TL	Çay Ocağı hizmetleri satış maliyetleri,
296,64 TL	Berberhane / Kuaför hizmetleri satış maliyetleri,
764.253,79 TL	Misafirhane hizmetleri satış maliyetleri,
64.847,98 TL	Kurum dışına verilen eğitim hizmeti maliyetleri,
2.044.277.471,57 TL	Stoklarımızda kayıtlı olan ancak Hazineye ait olan OHAL stoku (buğday, pirinç) için Hazine'ye karşı oluşan borç yükümlüğümüzün artışı için yapılan gider kaydı,
73.556.681,80 TL	2021 yılı görevlendirme bedeli incelemesinde iptal edilen tutarı,

59.858.405,20 TL	2019 ve 2020 yılları görevlendirme bedeli incelemesinde iade edilen tutarı,
6.802.000,00 TL	Gaziemir’de satışı yapılan 3 adet lojmanın mdv zarar bedeli,
1.762.516,48 TL	Elüs depo kira desteği bedeli,
1.365.420,69 TL	Diğer olağandışı gider ve zararlar,
343.187,74 TL	Binek otomobil kanunen kabul edilmeyen gider kdv’sinden oluşmaktadır.

Dönem Kârı veya Zararı

2022 faaliyet dönemi vergi öncesi 384.169.348,31 TL dönem kârı ile kapanmıştır.

K. Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları

2022 faaliyet döneminde dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları 145.499.263,10 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem Net Kârı veya Zararı

2022 faaliyet döneminde, dönem kârı/zararı üzerinden dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıklarının düşülmesi sonucunda 238.670.085,21 TL’lik net kâr elde edilmiştir.

VI MALİ ORANLAR**A) Mali Durum**

Teşekkülümüz mali bünyesinin incelenmesine esas olmak üzere 2021 yılı sadeleştirilmiş bilançosu, 2022 yılının sadeleştirilmiş bilançosu ile karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

Mali Durum

Mali Durum	2021		2022		Fark
	(Bin TL)	%	(Bin TL)	%	
Varlıklar (Aktif)	13.422.629	100	60.921.645	100	47.499.016
1. Dönen varlıklar	12.509.912	93	59.879.390	98	47.369.478
a. Hazır Değerler	845.756	6	1.059.967	2	214.211
b. Kısa Sürede Paraya Çevrilebilir Değerler	11.664.156	87	58.819.423	96	47.155.267
2. Duran varlıklar	912.718	7	1.042.255	2	129.538
a. Uzun Sürede Paraya Çevrilebilir Değerler	60.734	0	61.464	0	730
b. Bağlı Değerler	851.984	7	980.792	2	128.808
Kaynaklar (Pasif)	13.422.629	100	60.921.645	100	47.499.016
1. Yabancı Kaynaklar	9.047.456	68	46.283.259	76	37.235.802
a. Kısa Süreli	5.839.406	44	41.014.339	67	35.174.933
b. Uzun Süreli	3.208.050	24	5.268.919	9	2.060.869
2. Özkaynaklar	4.375.173	32	14.638.387	24	10.263.213

Teşekkülümüz bilançosunun sadeleştirilmesi ile ilgili olarak;

Pasifte yer alan sipariş avanslarında bulunan 1.319.222 bin TL, aktifteki ticari mal stokundan,

Pasifte diğer borçlar hesabında bulunan 11.887.257 bin TL Hazineye olan borçlar, aktifteki 15.994.054 bin TL Hazineden olan alacaklar hesabından mahsup edilerek aktifte Hazineden olan alacaklar 4.106.798 bin TL,

Pasifteki personel ve işçi gider tahakkukları hesabında bulunan 954 bin TL aktifteki peşin ödenen ücret giderleri hesabından mahsup edilerek aktifte diğer paraya çevrilebilir değerler 810.055 bin TL,

Pasifte diğer kısa vadeli borçlar hesabında yer alan 31.844 bin TL'lik sayım ve tesellüm fazlalıkları, aktifteki diğer dönen varlıklar içerisindeki sayım ve tesellüm noksanlıklarından mahsup edilmek suretiyle toplam 13.239.277 bin TL sadeleştirme yapılmış ve varlık - kaynaklar 60.921.645 bin TL olarak oluşmuştur.

Kaynak ve varlıklarımız 2021 yılına göre % 354 oranında 47.499.016 bin TL artarak 60.921.645 bin TL olmuştur.

2022 yılı bilançosunda % 24 oranında öz kaynakların, % 76 oranında yabancı kaynakların oluşturduğu 60.921.645 bin TL toplam kaynakların, % 2 oranındaki 1.042.255 bin TL'si duran varlıklara, % 98 oranındaki 59.879.390 bin TL'si dönen varlıklara tahsis edilmiştir.

Kuruluşumuz 2021 yılında 4.375.173 bin TL öz kaynağa sahip iken, bu kalem 2022 yılında 14.638.387 bin TL'ye yükselmiştir. Öz kaynakların;

12.550.000	Bin TL'si ödenmiş sermaye,
1.088.973	Bin TL'si devir alınan yedekler,
88.459	Bin TL'si geçmiş dönem zararı,
394.698	Bin TL'si (geçmiş dönem kârları)
238.670	Bin TL'si dönem kârının özkaynaklarda kalacak kısmı,
454.504	Bin TL'si sermaye enflasyon düzeltmesi olumlu farkıdır.

Kuruluşumuzun bilanço değerlerine göre mali durum incelemesi aşağıda yapılmıştır.

B) Mali Oran Analizi

2022 yılı mali tabloları üzerinden hesaplanan oranlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Mali Oranlar Tablosu

RASYOLAR	2021 (%)	2022 (%)	Artış-Azalış (%)
1. Mali Kaldıraç = Yabancı Kaynaklar x 100 / Varlıklar Toplamı	76,10	75,97	(0,13)
2. Mali Yeterlilik = Öz Kaynaklar x 100 / Yabancı Kaynaklar	31,50	31,63	0,13
3. Cari Oran = Dönen Varlıklar x 100 / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	162,40	146,00	(16,40)
4. Likidite Oranı = (Dönen Varlıklar - Stoklar) x 100 / Kısa Vadeli Yab. Kaynaklar	59,50	15,70	(43,80)
5. Mali Kârlılık = Dönem Net Kârı x 100 / Öz Kaynaklar	2,33	1,63	(0,70)
6. Faaliyet Kârlılığı = Faaliyet Kârı x 100 / Öz Kaynaklar	17,50	15,78	(1,72)
7. Zararlılık = Dönem Net Zararı x 100 / Öz Kaynaklar	0,00	0,00	0,00
8. Maddi Duran Varlıklar x 100 / Varlıklar Toplamı	4,60	1,60	(3,00)
9. Alacak Devir Hızı = Net Satışlar / Ortalama Ticari Alacaklar	162,90	142,71	(20,19)
10. Dönen Varlık Devir Hızı = Net Satışlar / Dönen Varlıklar	1,00	0,81	(0,19)
11. Net Ödenmiş Sermaye Devir Hızı = Net Satışlar / Net Ödenmiş Sermaye	6,80	3,87	(2,93)
12. Öz Kaynak Devir Hızı = Net Satışlar / Öz Kaynaklar	4,00	3,32	(0,68)

Kuruluşun 2021 ve 2022 yılı mali tablolarında aynı mahiyette ve aynı kişilerden olan alacak ve borçların karşılıklı sadeleştirilmesi yapıldıktan sonra oluşan bilanço rakamları üzerinden hesaplanan mali oranlar yukarıda gösterilmiştir.

2022 yılı mali tabloları incelendiğinde kuruluşun toplam yabancı kaynaklarının toplam varlıklara oranını gösteren mali kaldıraç rasyosunda mali borçlardaki artışa bağlı olarak 0,13 puanlık azalış meydana gelmiştir. Mali kaldıraç oranı varlıkların % 75,97'ünün yabancı kaynaklarla, kalan % 24,03'ünün ise öz kaynaklarla finanse edildiğini göstermektedir.

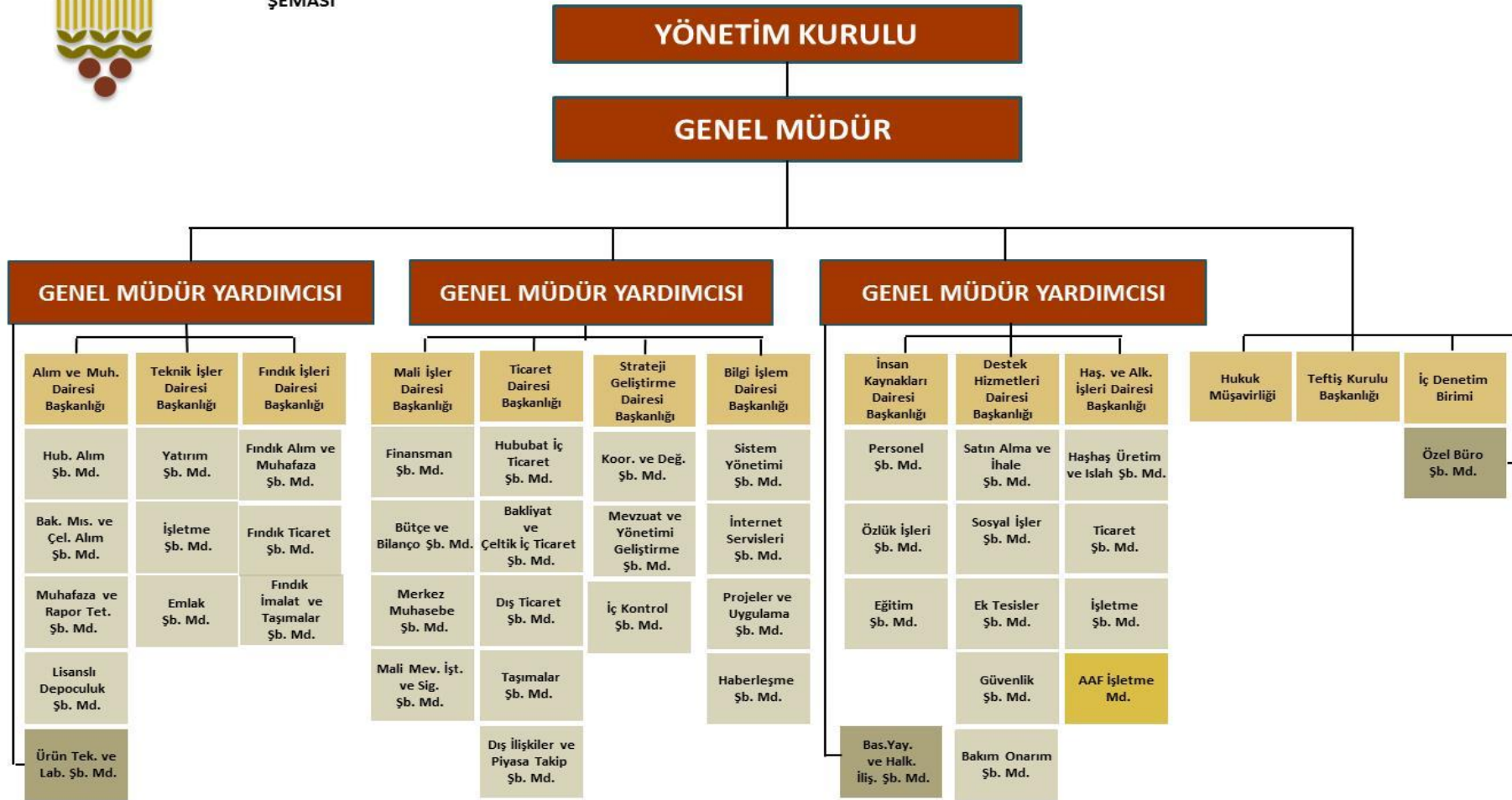
Kısa vadeli borçlar ile kısa vadeli diğer borç kalemlerindeki artışın etkisiyle mali yeterlilik haricinde (öz kaynaklar kaleminde sermaye artırımına gidildiği için artmıştır) cari oran ve likidite oranlarında azalış gözlenmiştir. Net satışlardaki artışa rağmen faaliyet kârlılığı oranı bir önceki döneme göre 1,72 puan azalırken (öz kaynaklar kaleminde sermaye artırımına gidildiği için) olağandışı gelir ve kârlarda geçen yıla göre artış olmasına rağmen sermaye artırımının etkisiyle mali kârlılık da 0,70 puan azalmıştır. Net satışlarda bir önceki yıla göre artış olmasına rağmen net ödenmiş sermaye devir hızının ve öz kaynak devir hızının azaldığı (öz kaynaklar kaleminde sermaye artırımına gidildiği için) görülmektedir.

VII- EKLER

- 1- TMO Teşkilat Şeması
- 2- Personelin Teşkilat İçindeki Dağılımı
- 3- Memur ve Sözleşmeli Personelin Hareketini Gösterir Çizelgeler
- 4- İşçi Hareketini Gösterir Çizelgeler
- 5- İşçilerin İşyerlerine Dağılımı
- 6- Fon Akım Tablosu
- 7- Vergiler
- 8- Bilanço
- 8/1- Bilanço Dipnotları
- 9- Gelir Tablosu
- 9/1- Gelir Tablosu Dipnotları
- 10- Kâr Dağıtım Tablosu
- 11-İştirakler Mali Raporları

**MERKEZ TEŞKİLATI
ŞEMASI**

TMO TAŞRA TEŞKİLATI ŞEMASI

MARMARA	EGE	İÇ ANADOLU			KARADENİZ	AKDENİZ	DOĞU ANADOLU	GÜNEYDOĞU ANADOLU
BALIKESİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Karacabey 1-Balıkesir 2-Biga 3-Çanakkale KOCAELİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Adapazarı EDİRNE BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Havsa 2-Lalapaşa 1-İpsala 2-Uzunköprü KIRKLARELİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Pınarhisar 1-Babaeski 2-Lüleburgaz 1-Ahmetbey 3-Saray TEKİRDAĞ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Çorlu 2-Hayrabolu 3-Malkara 1-Evreşe 2-Şarköy 4-Muratlı 5-Silivri İSTANBUL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	AFYONKARAHİSAR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-İhsaniye 2-Sinanpaşa 3-Şuhut 1-Çay 2-Dinar 3-Emirdağ 4-Sandıklı 5-Uşak İZMİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Aydın 1-Çine 2-Söke 2-Manisa 1-Salihli DENİZLİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Çardak 1-Acıpayam 2-Burdur 1-Korkuteli 2-Tefenni 3-Yeşilova 3-Çivril 1-Çal	ANKARA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kahramankazan 2-Malıköy 1-Bala 2-Beyazır 1-Ayaş 3-Haymana 1-Oyaca 2-Bumsuz KIRIKKALE BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Balışeyh 2-Çerikli 3-Keskin ESKİŞEHİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kütanya 2-Sivrihisar 1-Biçer POLATLI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 1-Beylikköprü 2-Yağcıoğlu	KONYA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Cihanbeyli 2-Pınarbaşı 1-Çumra 2-Karaman 1-Ayrancı 3-Sarayönü 1-Meydan AKŞEHİR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 1-Doğanhisar 2-Sülüklü 3-Şarkikaraağaç 1-Beyşehir 2-İlgin AKSARAY BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Ereğli 2-Niğde 1-Ulukışla	KAYSERİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Tomarza 2-Yeşilhisar 1-Boğazlıyan 2-Pınarbaşı 3-Sarıoğlu 4-Yenifakılı 1-Kanlıca KIRŞEHİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Boztepe 2-Akpınar 1-Hacıbektaş 1-Topaklı 2-Kaman 3-Mucur SİVAS BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Artova 2-Kangal 3-Yıldızeli 1-Şarkışla YOZGAT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Saray 2-Sarıkent 3-Sekili 4-Şefaattli 1-Sorgun 1-Doğankent 2-Yozgat	ÇORUM BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Çankırı 2-Sungurlu 1-Alaca 3-Osmancık GİRESUN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ ORDU BAŞMÜDÜRLÜĞÜ SAMSUN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Amasya 1-Zile 2-Bafra 3-Çarşamba 4-Havza 1-Merzifon TRABZON BAŞMÜDÜRLÜĞÜ	ADANA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Ceyhan 2-Doğankent 3-İmamoğlu 4-Kozan 5-Sağkaya 6-Yakapınar 7-Yenice 1-Osmaniye 1-Kadirli 2-Mustafabeyli HATAY BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Antakya 2-Kırıkhan 3-Reyhanlı MERSİN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ	ERZURUM BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Ağrı 2-Erzincan 1-Mercan 3-Horasan 4-Iğdır 5-Kars 1-Akyaka MUŞ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Bulanık 1-Ahlat 2-Van	ADIYAMAN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Elazığ 2-Kahta 3-Malatya DIYARBAKIR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Bağlar 1-Ergani 2-Bismil 1-Tepe 3-Çınar 4-Mardin 1-Derik 2-Nusaybin 3-Şenyurt ŞANLIURFA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Akçakale 1-Bozova 2-Ceylanpınar 3-Viranşehir GAZİANTEP BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Elbistan 2-Kahramanmaraş BATMAN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kurtalan

BAŞMÜDÜRLÜK : 5	BAŞMÜDÜRLÜK : 3	BAŞMÜDÜRLÜK : 9	BAŞMÜDÜRLÜK : 5	BAŞMÜDÜRLÜK : 3	BAŞMÜDÜRLÜK : 2	BAŞMÜDÜRLÜK : 5
ŞUBE : 1	ŞUBE : 0	ŞUBE : 2	ŞUBE : 0	ŞUBE : 0	ŞUBE : 0	ŞUBE : 0
AJANS : 14	AJANS : 10	AJANS : 25	AJANS : 7	AJANS : 4	AJANS : 7	AJANS : 13
T.EKİP : 7	T.EKİP : 11	T.EKİP : 30	T.EKİP : 3	T.EKİP : 9	T.EKİP : 3	T.EKİP : 6

AAF :	1
BAŞMÜDÜRLÜK :	32
ŞUBE :	3
AJANS :	80
T.EKİP :	69
TOPLAM :	185

Personelin Teşkilat İçinde Dağılımı								Ek:2
Üniteler	2021 Çalışan Kişi				2022 Çalışan Kişi			
	Memur	Sözleşmeli	İşçi	Toplam	Memur	Sözleşmeli	İşçi	Toplam
A- Merkez Teşkilatı:	118	451	25	594	124	438	24	585
1- Genel Müdürlük	19			19	17			17
2- Özel Büro Şb. Müdürlüğü	2	7		9	2	8	2	12
3- Teftiş Kurulu Başkanlığı	26	5		31	26	6		32
4- Hukuk Müşavirliği	4	13	1	18	3	11	1	15
5- İnsan Kaynakları D.Bşk.	6	32	1	39	6	30	1	37
6- Alım ve Muh.Dai.Bşk.	6	30	1	37	7	29		36
7-Mali İşler Daire Bşk.	8	44	2	54	8	40	2	50
8-Teknik İşler Daire Bşk.	6	31	2	39	8	29	2	39
9-Haşhaş ve Alk. İşl.D.Bşk.	5	27		32	7	28		35
10-Bilgi İşlem D. Bşk.	6	46	4	56	6	44	4	54
11- Strateji Geliştirme D.Bşk.	6	23	2	31	4	22	2	28
12-Ticaret Daire Bşk.	9	49		58	10	45		55
13-Basın Yayın Şube Md.	1	11	1	13	1	9	1	11
14-Ürün Tekn.Şube Md.	1	37		38	1	38		39
15-Fındık İşl.Dai.Bşk.	7	18		25	9	19		28
16-Destek Hizmetleri Daire Bşk.	6	78	11	95	6	79	9	94
17-İç Denetim Daire Bşk.					3	1		4
B- Taşra Teşkilatı :	133	2309	89	2531	161	2325	82	2567
Ankara	7	64	6	77	6	61	5	72
İstanbul	1	4		5	1	6		7
Edirne	3	49		52	4	43		47
Kırklareli	3	50		53	4	53		57
Tekirdağ	4	76	3	83	4	84	3	91
Derince-Kocaeli	8	79	2	89	8	79	2	89
Bandırma-Balıkesir	3	76	1	80	5	82	3	90
İzmir	8	87	4	99	5	88	3	96
Afyonkarahisar	4	71	1	76	4	68	1	73
Eskişehir	5	61	1	67	6	56		62
Denizli	2	52	1	55	4	58	1	63
Kırıkkale	4	53	1	58	6	48	1	55
Polatlı	1	14	1	16		18	1	19
Aksaray	1	42		43	3	37		40
Akşehir	3	43	2	48	3	36	2	41
Konya	6	99	5	110	5	94	5	104
Adana	4	72	4	80	5	77	4	86
İskenderun-Hatay	6	88	4	98	6	90	3	99
Mersin	7	87	4	98	7	88	3	98
Gaziantep	4	61	9	74	7	60	9	76
Samsun	5	82	3	90	5	88	3	96
Trabzon	3	35	3	41	4	46	2	52
Giresun	3	24		27	3	25		28
Ordu	2	25		27	4	30		34
Çorum	2	49	1	52	2	46		48
Erzurum	2	70	8	80	3	72	8	83
Muş	2	35		37	5	44		49
Diyarbakır	5	102	2	109	5	103	2	110
Şanlıurfa	3	60	7	70	4	60	6	70
Adıyaman	2	56	2	60	3	62	1	66
Batman	1	45		46	3	46		49
Kayseri	4	84		88	4	87		91
Kırşehir	4	50	1	55	5	49	1	55
Yerköy-Yozgat	2	48	3	54	4	47	3	56
Sivas	2	40	4	46	4	37	4	45
A.A.Fab.İşl.Md.	7	275	6	288	10	257	6	273
Genel Toplam (A + B)	251	2760	114	3125	285	2763	106	3154

Memur ve Sözleşmeli Personelin Hareketini Gösterir Çizelgeler				Ek: 3
	Memurlar		Sözleşmeli Personel	
Giriş ve çıkışlar	2021	2022	2021	2022
Yılbaşı mevcudu	208	251	2827	2760
Yıl içinde giren	51	44	115	201
Yıl içinde çıkan (-)	8	10	182	198
Yıl Sonu Mevcudu	251	285	2760	2763
	Memurlar		Sözleşmeli Personel	
Giriş şekli	2021	2022	2021	2022
* Açıkta atama			91	180
* Naklen tayin		1	18	4
* Müşterek Kararname				
* Göreve iade				
* Askerlik dönüşü				
* Memuriyetten Sözleşmeli statüye geçiş			5	
* Sözleşmeden memuriyete geçiş	51	43		
* Milletvekili seçimleri nedeniyle				
* 7075 say OHAL Komisyonu Kararı ile göreve iade				1
* Başkaca nedenler				
- Çocuk Esirgeme Kontenjanı			1	1
- Terörle Mücadele Yasası				
- Özelleştirme Kanunu Gereğince				15
Toplam	51	44	115	201
	Memurlar		Sözleşmeli Personel	
Ayrılış Nedenleri	2021	2022	2021	2022
* Emeklilik	2	10	103	57
* Başka Kuruluşa Nakil	1			
* Bağlı Ortaklıklara geçiş				
* Memuriyetten Sözleşmeli statüye geçiş	5			
* Sözleşmeden memuriyete Geçiş			51	43
* Askerlik				
* İşten Çıkarma				
* Sözleşme Feshi (Disiplin)				2
* İstifa			16	93
* Ölüm			5	3
* Başkaca nedenler			7	
* Milletvekili Seç.Nedeniyle istifa				
* 7145 s.K. Gereği göreve son verilme				
* Mahkeme Kararı ile atama iptali				
* Başka bir göreve atanmak üzere nakil				
Toplam	8	10	182	198

İşçi Hareketini Gösterir Çizelgeler		Ek:4
Giriş ve Çıkışlar	2021	2022
Yılbaşı Mevcudu	125	114
Yıl İçinde Giren		
Yıl İçinde Çıkan (-)	11	8
Yıl Sonu Mevcudu	114	106
Giriş Şekli	2021	2022
Askerlik Dönüşü		
Açıktan		
Özürlü Kontenjanından		
Geçici İşçilikten Daimi İşçiliğe		
7075 s.K gereği Göreve İade		
Toplam		
Ayrılış Nedenleri	2021	2022
Emeklilik	11	7
Vefat		
İstifa		
İş Söz. Fesh		
İş Söz. Fesh (Disiplin)		1
Askerlik Nedeniyle		
Kurum Dışı Nakil		
*679 Sayılı KHK ile Kamu Görevinden Çıkarılanlar		
Toplam	11	8

İşçilerin işyerlerine Dağılımı				Ek:5
İşyerleri	2021		2022	
	Prog. Kadr.	Yıl Sonu Kişi	Prog. Kadr.	Yıl Sonu Kişi
A.Merkez Birimleri			2	2
Özel Büro Şb.Md.				
Teftiş Kurulu Başkanlığı				
Hukuk Müşavirliği	1	1	1	1
Alım Muhafaza Daire Bşk.	1	1		
İnsan Kaynakları D.Bşk.	1	1	1	1
Mali İşler Daire Başkanlığı	2	2	2	2
Teknik İşler Dairesi Bşk.	2	2	2	2
Haşhaş ve Alk.iş.Dai.Bşk.				
Bilgi İşlem Daire Bşk.	4	4	4	4
Strateji Geliştirme D.Bşk.	2	2	2	2
Basın Yayın Şb.Md.	1	1	1	1
Fındık İşl.Dai.Md.				
Destek Hizmetleri Daire Bşk.	11	11	9	9
Toplam (A)	25	25	24	24
B- Şube ve Başmüdürlükleri				
Tekirdağ	3	3	3	3
Kocaeli	2	2	2	2
Balıkesir	1	1	3	3
İzmir	4	4	3	3
Afyonkarahisar	1	1	1	1
Eskişehir	1	1		
Denizli	1	1	1	1
Kırıkkale	1	1	1	1
Ankara	6	6	5	5
Polatlı	1	1	1	1
Aksaray				
Akşehir	2	2	2	2
Konya	5	5	5	5
Adana	4	4	4	4
Hatay	4	4	3	3
Mersin	4	4	3	3
G.Antep	9	9	9	9
Samsun	3	3	3	3
Trabzon	3	3	2	2
Çorum	1	1		
Erzurum	8	8	8	8
Muş				
D.Bakır	2	2	2	2
Ş.Urfa	7	7	6	6
Adıyaman	2	2	1	1
Batman				
Kayseri				
Kırşehir	1	1	1	1
Sivas	4	4	4	4
Yozgat	3	3	3	3
Toplam (B)				
C -İşletme Müdürlükleri				
AAF İşletme Müdürlüğü	6	6	6	6
Toplam (C)	89	89	82	82
Genel Toplam (A+B+C)	114	114	106	106

Fon Akım Tablosu

Ek-6

Fon Kaynak ve Kullanımları		Cari dönem Bin TL
A	Fon Kaynakları:	58.029.850
1	Faaliyetlerden sağlanan kaynaklar	4.604.688
	a) Olağan kar	2.494.785
	b) Amortismanlar (+)	49.159
	c) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	2.060.744
	d) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	
2	Olağandışı faaliyetlerden sağlanan kaynaklar:	-
	a) Olağan dışı kar	
	b) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	
	c) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	
3	Dönen varlıklar tutarındaki azalışlar	
4	Duran varlıklar tutarındaki azalışlar	247
5	Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artışlar (Borç ve gider karşılıklarını kapsamaz)	43.424.791
6	Uzun vadeli yabancı kaynaklardaki artışlar (Borç ve gider karşılıklarını kapsamaz)	6.125
7	Sermaye arttırımı (Nakit karşılığı veya Dışarıdan getirilen diğer varlıklar)	10.000.000
8	Hisse senedi İhraç Primleri	
B	Fon Kullanımları:	58.029.850
1	Faaliyetlerle ilgili kullanımlar:	-
	a) Olağan zarar	
	b) Amortismanlar (+)	
	c) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	
	d) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	
2	Olağandışı faaliyetlerle ilgili kullanımlar:	2.086.072
	a) Olağan dışı zarar	2.110.615
	b) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	
	c) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	(24.543)
3	Ödenen vergi ve benzerleri (Bir önceki dönem karından ödenen)	
4	Ödenen temettüleri :	-
	a) Bir önceki dönem karından ödenen	
	b) Yedeklerden dağıtılan	
5	Dönen varlıklar tutarındaki artışlar	55.756.245
6	Duran varlıklar tutarındaki artışlar (Yeniden değerlemeyi kapsamaz)	178.944
7	Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar	8.589
8	Uzun vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar	
9	Sermayedeki azalışlar	

		Geçen Yıldan Devir	Tahakkuk	Ödenen Veya Mahsup edilen	Yıl Sonu Kalıntısı
A-	Kuruluşun yükümlü olduğu vergi, resim, harç ve fonlar	-	391,909	391,909	-
1-	Gelirlerden alınan	-	-	-	-
	- Kurumlar Vergisi	-	-		-
	- Diğer	-	-	-	-
2-	Servetten Alınan	-	11,182	11,182	-
	- Motorlu Taşıtlar Vergisi	-	656	656	-
	- Emlak Vergisi (Belediyelere ödenen)	-	10,526	10,526	-
3-	Mal ve Hizmetten alınan (dolaylı vergiler)	-	380,728	380,728	-
	- KDV	-	372,758	372,758	-
	- Damga Vergisi	-	2,490	2,490	-
	- Harçlar	-	4,934	4,934	-
	- Belediyelere öd.vergi, resim ve harçlar (Emlak Ver. hariç)	-	429	429	-
	- Özel iletişim vergisi	-	117	117	-
B-	Kuruluşun sorumlu olduğu vergi,resim,harç ve fonlar :	8,044	871,524	835,542	44,025
	- Personelden stope edilen gelir ve damga vergisi	5,023	69,329	66,767	7,585
	- Yüklenici, üretici ve ort. stope edilen gelir , kurumlar ve damga ver.	3,020	647,925	624,328	26,617
	- Tevkif edilen KDV	1	154,270	144,447	9,823
	Genel Toplam (A+B)	8,044	1,263,433	1,227,452	44,025

Aktif (Varlıklar)	Önceki Dönem 31.12.2021		Cari Dönem 31.12.2022	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
I-Dönen Varlıklar				
A-Hazır Değerler		845.756.010,88		1.059.966.858,34
1-Kasa	154.906,58		386.166,84	
2-Alınan Çekler	-		-	
3-Bankalar	827.720.340,19		1.029.517.841,61	
4-Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	-		-	
5-Diğer Hazır Değerler	17.880.764,11		30.062.849,89	
B-Menkul Kıymetler		-		-
1-Hisse Senetleri	-		-	
2-Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları	-		-	
3-Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları				
4-Diğer Menkul Kıymetler	-		-	
5-Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-		-	
C-Ticari Alacaklar		137.535.871,68		420.818.613,42
1-Alıcılar	134.789.487,85		416.958.328,63	
2-Alacak Senetleri				
3-Alacak Senetleri Reeskontu (-)				
4-Verilen Depozito ve Teminatlar	2.644.310,66		3.795.589,05	
5-Diğer Ticari Alacaklar	102.073,17		64.695,74	
6-Şüpheli Ticari Alacaklar	19.091.644,95		21.510.230,48	
7-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	(19.091.644,95)		(21.510.230,48)	
D-Diğer Alacaklar		4.949.416.591,81		16.035.871.956,01
1-Ortaklardan Alacaklar	4.908.988.867,29		15.994.054.387,52	
2-İştiraklerden Alacaklar				
3-Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar				
4-Personelden Alacaklar	251.200,92		527.781,85	
5-Diğer Çeşitli Alacaklar	40.176.523,60		41.289.786,64	
6-Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)				
7-Şüpheli Diğer Alacaklar	27.511.858,99		27.245.400,10	
8-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	(27.511.858,99)		(27.245.400,10)	
E-Stoklar		10.996.775.278,68		54.759.155.686,01
1-İlk Madde Malzeme	395.657.474,69		442.744.561,33	
2-Yarı Mamuller	35.193.487,17		123.050.321,07	
3-Mamuller	709.247.824,98		1.917.449.577,27	
4-Ticari Mallar	9.285.581.736,05		52.088.709.331,12	
5-Yolda ve Konsinyatörlerdeki Stoklar				
6-Satın Alınan Emtia				
7-Diğer Stoklar	433.061.144,33		187.201.895,22	
8-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-		-	
9-Verilen Sipariş Avansları	138.033.611,46			
F-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		-		-
G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		20.197.274,63		42.123.672,47
1-Gelecek Aylara Ait Giderler	19.847.578,74		41.767.712,98	
2-Gelir Tahakkukları	349.695,89		355.959,49	
H-Diğer Dönen Varlıklar		412.740.394,97		800.729.844,44
1-Devreden Katma Değer Vergisi	395.890.869,96		768.647.542,09	
2-İndirilecek KDV	-		-	
3-Diğer KDV				
4-Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	559.217,38		-	
5-Geçmiş Döneme Ait İndirilecek ATİK KDV.				
6-İş Avansları	3.465,29		16.084,22	
7-Personel Avansları	98.252,45		222.652,39	
8-Sayım ve Tesellüm Noksanları	42.184.832,61		64.900.962,10	
9-Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar				
10-Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	(25.996.242,72)		(33.057.396,36)	
Dönen Varlıklar Toplamı		17.362.421.422,65		73.118.666.630,69

Aktif (Varlıklar)	Önceki Dönem 31.12.2021		Cari Dönem 31.12.2022	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
II-Duran varlıklar				
A-Ticari Alacaklar		2.233.808,85		2.963.780,67
1-Alıcılar				
2-Alacak Senetleri				
3-Alacak Senetleri Reeskontu (-)				
4-Verilen Depozito Ve Teminatlar	2.233.808,85		2.963.780,67	
5-Şüpheli Ticari Alacaklar				
6-Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)				
B-Diğer Alacaklar		-		-
1-Ortaklardan Alacaklar				
2-İştiraklerden Alacaklar				
3-Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar				
4-Personelden Alacaklar				
5-Diğer Çeşitli Alacaklar				
6-Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)				
7-Şüpheli Diğer Alacaklar				
8-Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)				
C-Mali Duran Varlıklar		58.500.000,00		58.500.000,00
1-Bağlı Menkul Kıymetler				
2-Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)				
3-İştirakler	58.500.000,00		58.500.000,00	
4-İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)				
5-İştirakler Sermaye Payları Değer Düş.Kar.(-)				
6-Bağlı Ortaklıklar				
7-Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri (-)				
8-Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değ. Düş. Karşılığı (-)				
9-Diğer Mali Duran Varlıklar				
10-Diğer Mali Duran Varlıklar Değ. Düş. Karşılığı (-)				
D-Maddi Duran Varlıklar		847.862.029,76		973.340.220,43
1-Arazi ve Arsalar	214.207.453,31		256.982.264,30	
2-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	541.809.833,34		547.402.376,43	
3-Binalar	1.607.472.646,40		1.685.451.354,44	
4-Tesis, Makina ve Cihazlar	294.215.289,43		316.384.773,38	
5-Taşıtlar	20.309.430,74		20.255.058,09	
6-Demirbaşlar	16.518.714,24		18.732.155,46	
7-Diğer Maddi Duran Varlıklar				
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	-1.921.867.605,52		(1.971.026.836,52)	
9-Yapılmakta Olan Yatırımlar	75.196.267,82		99.159.074,85	
10-Verilen Avanslar				
E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar		3.215.103,52		6.735.491,13
1-Haklar				
2-Şerefiye				
3-Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri				
4-Araştırma ve Geliştirme Giderleri	1.357.357,62		3.012.844,33	
5-Özel Maliyetler				
6-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	20.119.993,40		26.238.488,38	
7-Birikmiş Amortismanlar (-)	-18.262.247,50		-22.515.841,58	
8-Verilen Avanslar				
F-Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar		-		-
1-Arama Giderleri				
2-Hazırlık ve Geliştirme Giderleri				
3-Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar				
4-Birikmiş Tükenme Payları (-)				
5-Verilen Avanslar				
G-Gelecek Yıllara Ait Gid. ve Gel. Tahakk.		-		56.087,42
1-Gelecek Yıllara Ait Giderler	,00		56.087,42	
2-Gelir Tahakkukları				
H-Diğer Duran Varlıklar		906.654,11		659.874,01
1-Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV				
2-Diğer KDV				
3-Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar				
4-Elden Çıkarılacak Stok ve M.D.V.	13.682.625,85		12.669.956,18	
5-Pesin Ödenen Vergiler ve Fonlar				
6-Diğer Çeşitli Duran Varlıklar				
7-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı				
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	-12.775.971,74		-12.010.082,17	
Duran Varlıklar Toplamı		912.717.596,24		1.042.255.453,66
Aktif (Varlıklar) Toplamı		18.275.139.018,89		74.160.922.084,35
Nazım Kayıtlar		2.179.499.988,15		2.909.809.906,91

Pasif (Kaynaklar)	Önceki Dönem 31.12.2021		Cari Dönem 31.12.2022	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
I-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar				
A-Mali Borçlar		5.534.570.768,68		39.690.104.619,14
1-Banka Kredileri	5.534.570.768,68		39.690.104.619,14	
2-Hazine Kredileri				
3-Yurt Dışı Kredileri				
4-Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri				
5-Tahvil, Anapara ve Borç, Taksit ve Faizleri				
6-Çıkarılmış Bonolar ve Senetler				
7-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler				
8-Menkul Kıymetler ihraç Farkı (-)				
9-Diğer Mali Borçlar				
B-Ticari Borçlar		206.903.048,71		805.153.208,21
1-Satıcılar	164.572.631,28		621.428.502,27	
2-Borç Senetleri				
3-Borç Senetleri Reeskontu (-)				
4-Alınan Depozito ve Teminatlar	27.479.201,73		119.530.112,80	
5-Diğer Ticari Borçlar	14.851.215,70		64.194.593,14	
C-Diğer Borçlar		4.049.580.187,54		12.142.431.320,38
1-Ortaklara Borçlar	3.975.769.382,84		11.887.256.819,64	
2-İştiraklere Borçlar				
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar				
4-Personele Borçlar	172.841,63		424.386,96	
5-Diğer Çeşitli Borçlar	73.637.963,07		254.750.113,78	
6-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)				
D-Alınan Avanslar		863.525.435,12		1.338.548.555,08
1-Alınan Sipariş Avansları	860.009.132,18		1.319.222.144,59	
2-Alınan Diğer Avanslar	3.516.302,94		19.326.410,49	
E-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		-		-
F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler		10.191.995,71		53.038.967,95
1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	8.043.824,26		44.025.257,96	
2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	337.073,87		1.782.586,11	
3-Vadesi Geçmiş Ertelemiş veya Taksitli Vergi ve Diğ. Yüküm.			,00	
4-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	1.811.097,58		7.231.123,88	
G-Borç ve Gider Karşılıkları		-		136.910.001,37
1-Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları			145.499.263,10	
2-Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler (-)			(8.589.261,73)	
3-Kıdem Tazminatı Karşılığı				
4-Maliyet Giderleri Karşılığı				
5-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları				
H-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		10.955.583,53		55.586.049,17
1-Gelecek Aylara Ait Gelirler	73.658,86		62.535,52	
2-Gider Tahakkukları	10.881.924,67		55.523.513,65	
I-Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		16.188.589,89		31.843.595,74
1-Hesaplanan KDV				
2-Diğer KDV				
3-Merkez ve Şubeler Cari Hesabı				
4-Sayım Ve Tesellüm Fazlaları	16.188.589,89		31.843.595,74	
5-Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar				
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı		10.691.915.609,18		54.253.616.317,04

Pasif (Kaynaklar)	Önceki Dönem 31.12.2021		Cari Dönem 31.12.2022	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
II-Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar				
A-Mali Borçlar		-		
1-Banka Kredileri				
2-Hazine Kredileri				
3-Yurt Dışı Kredileri				
4-Çıkarılmış Tahviller				
5-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler				
6-Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)				
7-Diğer Mali Borçlar				
B-Ticari Borçlar		-		
1-Satıcılar				
2-Borç Senetleri				
3-Borç Senetleri Reeskontu (-)				
4-Alınan Depozito ve Teminatlar				
5-Diğer Ticari Borçlar				
C-Diğer Borçlar		-		
1-Ortaklara Borçlar				
2-İştiraklere Borçlar				
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar				
4-Diğer Çeşitli Borçlar				
5-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)				
6-Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş Borçlar				
D-Alınan Avanslar		-		
1-Alınan Sipariş Avansları				
2-Alınan Diğer Avanslar				
E-Borç ve Gider Karşılıkları		3.207.946.071,16		5.268.690.338,28
1-Kıdem Tazminatı Karşılıkları				
2-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	3.207.946.071,16		5.268.690.338,28	
F-Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		104.171,94		228.894,54
1-Gelecek Yıllara Ait Gelirler	104.171,94		228.894,54	
2-Gider Tahakkukları				
G-Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		-		-
1-Gelecek Yıllara Ertelenen Veya Terkin Edilen KDV				
2-Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar				
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı		3.208.050.243,10		5.268.919.232,82
III-Öz Kaynaklar				
A-Ödenmiş Sermaye		2.550.000.000,00		12.550.000.000,00
1-Sermaye	2.550.000.000,00		12.550.000.000,00	
2-Ödenmemiş Sermaye (-)				
B-Sermaye Düzeltme Farkları		454.504.288,52		454.504.288,52
3-Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	454.504.288,52		454.504.288,52	
4-Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları				
C-Sermaye Yedekleri		-		-
1-Hisse Senedi İhraç Primleri				
2-Hisse Senedi İptal Karları				
3-M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları				
4-İştirakler Yeniden Değerleme Artışları				
5-Maliyet Artışları Fonu				
D-Kar Yedekleri		1.027.687.679,01		1.088.972.681,89
1-Yasal Yedekler	840.317.921,18		877.059.641,39	
2-Statü Yedekleri				
3-Olağanüstü Yedekler				
4-Diğer Kar Yedekleri				
5-Özel Fonlar	187.369.757,83		211.913.040,50	
E-Geçmiş Yıllar Karları		394.698.008,16		394.698.008,16
1-Geçmiş Yıllar Karları	394.698.008,16		394.698.008,16	
F-Geçmiş Yıllar Zararları (-)		-(153.777.142,99)		(88.458.529,29)
1-Geçmiş Yıllar Zararları	-153.777.142,99		(88.458.529,29)	
G-Dönem Net Karı (Zararı)				
1 - Dönem Net Karı	102.060.333,91	102.060.333,91	238.670.085,21	238.670.085,21
Öz Kaynaklar Toplamı		4.375.173.166,61		14.638.386.534,49
Pasif (Kaynaklar) Toplamı		18.275.139.018,89		74.160.922.084,35
Nazım Kayıtlar		2.179.499.988,15		2.909.809.906,91

1-	Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan ortaklıklarda kayıtlı sermaye tavanı	:	---
2-	Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile genel müdür. genel koordinatör. genel müdür yardımcılarını ve genel sekreter gibi üst yöneticilere		
	a) Cari dönemde verilen her çeşit avans ve borcun toplam tutarı	:	0,00 TL
	b) Cari dönem sonundaki avans veya borcun bakiyesi	:	-
3-	Aktif değerlerin toplam sigorta tutarı	:	40.061.299.477,14 TL
4-	Alacaklar için alınmış ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı	:	1.781.199.131,21 TL
5-	Yabancı kaynaklar için verilmiş ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı	:	19.044.318,87 TL
6-	Pasifte yer alamayan taahhütlerin toplam tutarı	:	---
7-	Kasa ve bankalardaki döviz mevcutları <u>Döviz Cinsi</u> <u>Miktarı</u> <u>TL. Kuru</u> USD 6.355.327,30 18,6966	:	118.823.012,43 TL
8-	Yurt dışından alacaklar (avanslar dahil) <u>Döviz Cinsi</u> <u>Miktarı</u> <u>TL. Kuru</u> USD 697.038,64 18,6966	:	13.032.252,67 TL
9-	Yurt dışına borçlar (avanslar dahil) <u>Döviz Cinsi</u> <u>Miktarı</u> <u>TL. Kuru</u> USD 107.760,14 18,6966	:	2.014.748,18 TL
10-	Tedavüldeki tahvil ve finansman bonolarından banka garantili olanların tutarı	:	---
11-	Cari ve gelecek dönemlerde yararlanılacak yatırım indiriminin toplam tutarı	:	---
12-	Tedavüldeki tahvillerden hisse senedine dönüştürülebilir niteliktekilerin tutarı	:	---
13-	Sermayeyi temsil eden hisse senetlerinin dökümü <u>Türü</u> <u>Tertibi</u> <u>Adedi</u> <u>Üsleri</u> --- --- --- ---	:	<u>Toplam Tutar</u> ---
14-	Cari dönemde ihraç edilmiş hisse senedi tutarı	:	---
15-	İşletme sahibinin veya sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip ortakların <u>Adı</u> <u>Pay Oranı</u> Hazine %100		<u>Pay Tutarı</u> 12.550.000.000,00 TL
16-	Sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip olunan iştirakler ile müessese ve bağlı ortaklıkların <u>Adı</u> <u>Pay Oranı</u> <u>Top. Sermayesi</u> TMO-TOBB Tarım %50 102.000.000.00 TL Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş.	:	5.982.010.17 TL karla sonuçlanmıştır.
	Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	:	161.085.176.45 TL karla sonuçlanmıştır.
17-	Stok değerlendirme yöntemi a) Cari dönemde uygulanan yöntem b) Önceki dönemde uygulanan yöntem c) Varsa. cari dönemdeki yöntem değişikliğinin stoklarda meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-) tutarı	:	Hareketli Ortalama Hareketli Ortalama ---

	Cari dönemdeki maddi duran varlık hareketleri		
18-	a) Satın alınan. imal veya inşa edilen maddi duran varlıkların maliyeti	:	27.343.260,69 TL
	b) Elden çıkarılan veya hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların maliyeti	:	17.676.507,73 TL
	c) Cari dönemde ortaya çıkan yeniden değerlendirme artışları	:	---
	- Varlık maliyetlerinde (+)	:	---
	- Birikmiş amortismanlarda (-)	:	---
	Ana kuruluş. bağlı ortaklık ve iştiraklerin ticari alacak ve ticari borçları içindeki payları		
	<u>Ticari Alacak</u> <u>Ticari Borç</u>	:	
19-	1- Ana Kuruluş --- ---	:	---
	2- Bağlı Ortaklık --- ---	:	---
	3- İştirakler --- ---	:	---
20-	Cari dönemdeki ortalama personel sayısı	:	3.142
21-	Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve açıklamayı gerektiren hususlara ilişkin bilgi	:	---
22-	Belli bir öneme sahip olan. ancak tutarları tahmin edilemeyen şarta bağlı zararlar ile her türlü şarta bağlı kazançlara ilişkin bilgi (İşletmeyi borç altına sokacak ve dönem sonucunu etkileyebilecek ihtilafların mahiyetleri bu bölümde açıklanır.)	:	---
23-	İşletmenin gayri safi kâr oranları üzerinde önemli ölçüde etkide bulunan muhasebe tahminlerinde değişikliklere ilişkin bilgi ve bunların parasal etkileri	:	---
24-	Bankalardaki mevduatın bloke olanına ilişkin tutarları	:	---
25-	Menkul kıymetler ve bağlı menkul kıymetler grubu içinde yer alıp işletmenin ortakları. iştirakleri ve bağlı ortaklıklar tarafından çıkarılmış bulunan menkul kıymet tutarları ve bunları çıkaran ortaklıklar	:	---
26-	İştirakler ve bağlı ortaklıklarda içsel kaynaklardan yapılan sermaye artırımını nedeniyle elde edilen bedelsiz hisse senedi tutarları	:	---
27-	Kısa ve uzun vadeli kredilerle ilgili olarak alınan kredilerin ve çıkarılmış menkul kıymetlerin (katılma intifa senedi dahil) kredi menkul kıymet türleri itibarıyla tahakkuk etmemiş gelecek döneme ilişkin faiz borçları tutarları	:	---
28-	Ortaklar. iştirakler ve bağlı ortaklıklar lehine verilen garanti. taahhüt. kefalet. aval. ciro gibi yükümlülüklerin tutarı	:	---
29-	Mali tabloları önemli ölçüde etkileyen ya da mali tabloların açık. yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli olan diğer hususlar	:	---
30-	Bilançonun onaylanarak kesinleştiği tarih	:	MART/2023

Gelir ve Giderler		Önceki Dönem 31.12.2021		Cari Dönem 31.12.2022	
		Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
A -	BRÜT SATIŞLAR		17.397.426.870,81		48.560.031.368,59
	1 - Yurtiçi Satışlar	14.318.105.835,72		32.902.240.693,94	
	2 - Yurtdışı Satışlar	105.835.004,90		165.027.830,68	
	3 - Diğer Gelirler	2.973.486.030,19		15.492.762.843,97	
B -	SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		(73.261,18)		(10.083,26)
	1- Satıştan İadeler (-)	(73.261,18)		(10.083,26)	
	2 - Satış İskontoları (-)				
	3 - Diğer İndirimler (-)				
C -	NET SATIŞLAR		17.397.353.609,63		48.560.021.285,33
D -	SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		(16.278.767.158,24)		(45.699.219.513,69)
	1 - Satılan Mamüller Maliyeti (-)	(309.086.554,31)		(2.054.956.428,23)	
	2 - Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	(15.959.693.143,15)		(43.607.567.322,28)	
	3 - Satılan Hizmet Maliyeti (-)	(433.489,90)		(327.797,26)	
	4 - Diğer Satışların Maliyeti (-)	(9.553.970,88)		(36.367.965,92)	
	BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		1.118.586.451,39		2.860.801.771,64
E -	FAALİYET GİDERLERİ (-)		(351.100.397,55)		(551.260.406,24)
	1 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	(2.718.955,29)		(8.815.347,57)	
	2 - Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	225.205.570,96)		(335.649.339,57)	
	3 - Genel Yönetim Giderleri (-)	(123.175.871,30)		(206.795.719,10)	
	FAALİYET KARI VEYA ZARARI		767.486.053,84		2.309.541.365,40
F -	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR		88.902.222,16		213.460.706,07
	1 - İştiraklerden Temettü Gelirleri	2.250.000,00		3.750.000,00	
	2 - Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri				
	3 - Faiz Gelirleri	13.151.341,48		37.349.799,05	
	4 - Komisyon Gelirleri				
	5 - Konusu Kalmayan Karşılıklar	2.000.981,24		406.180,46	
	6 - Kambiyo Karları	9.567.479,18		14.011.748,12	
	7 - Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	61.932.420,26		157.942.978,44	
G -	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)		(39.125.329,41)		(28.217.285,89)
	1 - Reeskont Faiz Giderleri (-)				
	2 - Komisyon Giderleri (-)			(605,28)	
	3 - Karşılık Giderleri (-)	(34.693.192,61)		(26.550.995,76)	
	4- Kambiyo Zararları(-)	(4.432.136,80)		(1.665.684,85)	
	5 - Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)				
H -	FINANSMAN GİDERLERİ (-)		-		-
	1 - Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
	2 - Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
	OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		817.262.946,59		2.494.784.785,58
I -	OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		147.858.187,54		239.107.905,56
	1 - Önceki Dönem Gelir ve Karları	1.144.368,52		1.892.485,18	
	2 - Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	146.713.819,02		237.215.420,38	
J -	OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)		(863.060.800,22)		(2.349.723.342,83)
	1 - Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	(7.744.711,97)		(23.012.147,40)	
	2 - Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	(45.155.022,19)		(35.032.089,18)	
	3 - Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	(810.161.066,06)		(2.291.679.106,25)	
	DÖNEM KARI VEYA ZARARI		102.060.333,91		384.169.348,31
K -	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASALYÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)			(145.499.263,10)	
	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI		102.060.333,91		238.670.085,21

	Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları	:	67.141.253,37 TL 67.141.253,37 TL
1-	a) Amortisman giderleri	:	67.141.253,37 TL
	aa) Normal amortisman giderleri	:	---
	bb) Yeniden değerlemeden doğan amortisman giderleri	:	---
	b) İtfa ve tükenme payları	:	---
2-	Dönem Karşılık giderleri	:	26.550.995,76 TL
3-	Dönemin tüm finansman giderleri	:	3.232.319.335,02 TL
	a) Üretim maliyetine verilenler	:	3.232.319.335,02 TL
	b) Sabit varlıklar maliyetine eklenenler	:	3.232.319.335,02 TL
	c) Doğrudan gider yazılanlar	:	
4-	Dönemin finansman giderlerinden ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmın tutarı (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.)	:	---
5-	Ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklere yapılan satışlar (Toplam tutar içindeki %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.)	:	5.053.382,41TL
6-	Ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.) (Kira bedeli)	:	35.745.626,38 TL
7-	Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleriyle Genel Müdür, Genel Koordinatör, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı	:	2.655.264,30 TL
8-	Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya (-) azalış	:	Normal Amortisman
9-	Maliyet hesaplama sistemleri (safha veya sipariş) ve stok değerlendirme yöntemleri (ağırlıklı ortalama maliyet, ilk giren ilk çıkar, hareketli ortalama maliyet vs. gibi)	:	Hareketli Ortalama Maliyet Yöntemi
10-	Varsa, tamamen veya kısmen fiili stok sayımı yapılmamasının gerekçeleri	:	Stok Sayımı Yapılmıştır,
11-	Yurt içi ve yurt dışı satışlar hesap kalemi içinde yer alan yan ürün, hurda, döküntü gibi maddelerin satışları ile hizmet satışlarının ayrı ayrı toplamalarının brüt satışların yüzde yirmisini aşması halinde bu madde ve hizmetlere ilişkin tutarları	:	Oran Aşılmamıştır,
12-	Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarlarını ve kaynaklarını gösteren açıklayıcı not		
	ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLARI	:	1,892,485.18 TL
	ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI	:	35,032,089.18 TL
	- Önceki Dönem Gider ve Zararı	:	1,984,540.55 TL
	- Emekli Sandığı Makam Tazminatı	:	3,386,582.51 TL
	- Sosyal Güvenlik Kuruluşları	:	0.00 TL
	- Emekli Personel Ölüm Yardımı Giderleri	:	890,040.56 TL
13-	- Emekli Personel İkramiye ve Kıdem Tazminatı	:	28,770,925.56 TL
	Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları	:	---

Kar Dağıtım Tablosu	
A- DÖNEM KARININ DAĞITIMI	
1- DÖNEM KARI	384,169,348.31
2- ÖDENECEK VERGİ VE YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER (-)	145,499,263.10
- Kurumlar vergisi	145,499,263.10
- Gelir Vergisi Kesintisi	0.00
- Diğer Vergi ve Yasal Yükümlülükler	0.00
NET DÖNEM KARI	238,670,085.21
3- GEÇMİŞ DÖNEMLER ZARARI (-)	88,458,529.29
4- I.TERTİP YASAL YEDEK AKÇE (-)	59,142,163.80
5- İŞLETMEDE BIRAKILMASI VE TASARRUFU ZORUNLU YASAL FONLAR (-)	0.00
DAĞITILABİLİR NET DÖNEM KARI	91,069,392.12
6- ORTAKLARA BİRİNCİ TEMETTÜ (-)	0.00
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine	
7- PERSONELE TEMETTÜ (-)	
8- YÖNETİM KURULUNA TEMETTÜ (-)	
9- ORTAKLARA İKİNCİ TEMETTÜ (-)	0.00
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine	
10- İKİNCİ TERTİP YASAL YEDEK AKÇE (-)	18,213,878.42
11- STATÜ YEDEKLERİ (-)	
12- OLAĞANDIŞI YEDEKLER (DAĞITILMAMIŞ KARLAR)	72,855,513.70
13- DİĞER YEDEKLER	
14- ÖZEL FONLAR	
B- YEDEKLERDEN DAĞITIM	
1- DAĞITILAN YEDEKLER	
2- II. TERTİP YASAL YEDEKLER (-)	
3- ORTAKLARA PAY (-)	
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine	
4- PERSONELE PAY (-)	
5- YÖNETİM KURULUNA PAY (-)	
C- HİSSE BAŞINA KAR	
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
D- HİSSE BAŞINA TEMETTÜ	
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
E- HAZİNEYE DEVREDİLECEK KAR	
- Hazineye Devredilecek Net Kar	
- Gelir Vergisi Stopajı	

TMO-TOBB TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK SAN. TİC. AŞ. BİLANÇOSU (Bin TL)				
AKTİF (VARLIKLAR)			2021	2022
I -	DÖNENVARLIKLAR			
	A-	HazırDeğerler	29,771	1,765
	B-	MenkulKıymetler	-	
	C-	TicariAlacaklar	11,166	33,600
	D-	DiğerAlacaklar	3,149	310
	E-	Stoklar	177	561
	F-	YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri	-	
	G-	GelecekAylaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	803	1,670
	H-	DiğerDönenVarlıklar	7,897	1,852
		DÖNENVARLIKLARTOPLAMI	52,963	39,756
II -	DURANVARLIKLAR			
	A-	TicariAlacaklar	47	267
	B-	DiğerAlacaklar	-	
	C-	MaliDuranVarlıklar	-	
	D-	MaddiDuranVarlıklar	174,710	178,693
	E-	MaddiOlmayanDuranVarlıklar	231	85
	F-	ÖzelTükenmeyeTabiVarlıklar	-	
	G-	GelecekYıllaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	140	108
	H-	DiğerDuranVarlıklar	-	
		DURANVARLIKLARTOPLAMI	175,128	179,152
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI			228,091	218,908
PASİF (KAYNAKLAR)				
I -	KISAVADELİYABANCİKAYNAKLAR			
	A-	MaliBorçlar	19,612	29,973
	B-	TicariBorçlar	7,386	1,653
	C-	DiğerBorçlar	40	66
	D-	AlınanAvanslar	-	
	E-	YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri	1,340	
	F-	ÖdenecekVergiveDiğerYükümlülükler		988
	G-	BorçveGiderKarşılıkları	-	
	H-	GelecekAylaraAitGelirlerveGiderTahakkukları	-	
	I-	DiğerKısaVadeliYabancıKaynaklar		
		KISAVADELİYABANCİKAYNAKLARTOPLAMI	28,378	32,680
II -	UZUNVADELİYABANCİKAYNAKLAR			
	A-	MaliBorçlar	72,969	53,489
	B-	TicariBorçlar	-	-
	C-	DiğerBorçlar	-	-
	D-	AlınanAvanslar	-	-
	E-	BorçveGiderKarşılıkları	-	-
	F-	GelecekAylaraAitGelirlerveGiderTahakkukları	-	-
	G-	DiğerUzunVadeliYabancıKaynaklar	-	-
		UZUNVADELİYABANCİKAYNAKLARTOPLAMI	72,969	53,489
III -	ÖZKAYNAKLAR			
	A-	ÖdenmişSermaye	102,000	102,000
	B-	SermayeYedekleri(EnflasyonDüzeltilmeFarkları)	-	
	C-	KarYedekleri	8,353	28,510
	D-	GeçmişYıllarKarları	56	13
	E-	GeçmişYıllarZararları(-)	(3,766)	(3,766)
	F-	DönemNetKariveyaZararı	20,101	5,982
		ÖZKAYNAKLARTOPLAMI	126,744	132,739
PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI			228,091	218,908

Ek: 11.b

TMO-TOBB TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK SAN. TİC. AŞ. GELİR TABLOSU - 31.12.2022 (Bin TL)		
GELİR VE GİDERLER	2021	2022
A- Brüt Satışlar	23,758	47,725
B- Satış İndirimleri (-)		(105)
C- Net Satışlar	23,758	47,620
D- Satışların Maliyeti (-)	(21,804)	(40,229)
Brüt Satış Karı	1,954	7,391
E- Faaliyet Giderleri (-)	(4,111)	(5,747)
Faaliyet Karı	(2,157)	1,644
F- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	3,737	4,322
G- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	-	-
H- Finansman Giderleri (-)	-	-
Olağan Kar	1,580	5,966
I- Olağandışı Gelir ve Karlar	19,484	354
J- Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	(694)	(191)
Dönem Karı veya Zararı	20,370	6,129
Net parasal Pozisyon Karı veya Zararı		
K- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yük.Karşılıkları (-)	(269)	(147)
Dönem Net Karı veya Zararı	20,101	5,982

TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI A.Ş. BİLANÇO - 31.12.2022 (Bin TL)				
AKTİF (VARLIKLAR)			2021	2022
I -	DÖNEN VARLIKLAR			
	A -	HazırDeğerler	89,311	216,591
	B -	MenkulKıymetler	-	89
	C -	TicariAlacaklar	-	
	D -	DiğerAlacaklar	492	23,797
	E -	Stoklar	2,889	4,006
	F -	YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri		
	G -	GelecekAylaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	322	2,804
	H -	DiğerDönenVarlıklar	0	0
		DÖNENVARLIKLARTOPLAMI	93,015	247,288
II -	DURAN VARLIKLAR			
	A -	TicariAlacaklar	15	
	B -	DiğerAlacaklar	-	
	C -	MaliDuranVarlıklar	-	
	D -	MaddiDuranVarlıklar	7,108	6,419
	E -	MaddiOlmayanDuranVarlıklar	21,207	37,991
	F -	ÖzelTükenmeyeTabiVarlıklar		
	G -	GelecekYıllaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	558	1,802
	H -	DiğerDuranVarlıklar		
		DURANVARLIKLARTOPLAMI	28,888	46,212
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI			121,904	293,500
PASİF (KAYNAKLAR)				
I -	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			
	A -	MaliBorçlar	23	64
	B -	TicariBorçlar	3,522	796
	C -	DiğerBorçlar	0	3
	D -	AlınanAvanslar	-	
	E -	YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri	-	
	F -	ÖdenecekVergiveDiğerYükümlülükler	7,572	20,866
	G -	BorçveGiderKarşılıkları	859	
	H -	GelecekAylaraAitGelirlerveGiderTahakkukları	8,195	33,954
	I -	DiğerKısaVadeliYabancıKaynaklar	0	0
		KISAVADELİYABANCIKAYNAKLARTOPLAMI	20,172	55,683
II -	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			
	A -	MaliBorçlar	-	-
	B -	TicariBorçlar	-	-
	C -	DiğerBorçlar	-	-
	D -	AlınanAvanslar	-	-
	E -	BorçveGiderKarşılıkları	-	-
	F -	GelecekAylaraAitGelirlerveGiderTahakkukları	-	-
	G -	DiğerUzunVadeliYabancıKaynaklar	-	-
		UZUNVADELİYABANCIKAYNAKLARTOPLAMI	0	0
III -	ÖZ KAYNAKLAR			
	A -	ÖdenmişSermaye	50,000	50,000
	B -	SermayeYedekleri(EnflasyonDüzeltilmeFarkları)		
	C -	KarYedekleri	2,655	7,045
	D -	GeçmişYıllarKarları	8,068	19,687
	E -	GeçmişYıllarZararları(-)	-	
	F -	DönemNetKarıveyaZararı	41,009	161,085
		ÖZKAYNAKLARTOPLAMI	101,732	237,817
PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI			121,904	293,500

TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI A.Ş. GELİR TABLOSU - 31.12.2022 (Bin TL)		
GELİR VE GİDERLER	2021	2022
A- Brüt Satışlar	61,336	224,589
B- Satış İndirimleri (-)	(2)	(3)
C- Net Satışlar	61,334	224,587
D- Satışların Maliyeti (-)	(18,362)	(47,425)
Brüt Satış Karı	42,972	177,162
E- Faaliyet Giderleri (-)	(7,977)	(13,251)
Faaliyet Karı	34,995	163,911
F- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	17,696	44,636
G- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	(144)	(121)
H- Finansman Giderleri (-)	(23)	(168)
Olağan Kar	52,523	208,258
I- Olağandışı Gelir ve Karlar	77	
J- Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	(2)	
Dönem Karı veya Zararı	52,598	208,258
Net parasal Pozisyon Karı veya Zararı		
K- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yük.Karşılıkları (-)	(11,589)	(47,173)
Dönem Net Karı veya Zararı	41,009	161,085

TOPRAK MAHSÜLLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 ARALIK 2022

TARİHİ İTİBARIYLA

FİNANSAL TABLOLAR VE

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

TOPRAK MAHSÜLLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yönetim Kurulu'na

Görüş

TOPRAK MAHSÜLLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 'nın ("Şirket") 31 Aralık 2022 tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, *Şirket* 'in 31.12.2022 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI (TFRS'lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili olarak [denetimin yapıldığı ülkedeki] etik hükümler uyarınca Şirketten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Söz konusu hükümler uyarınca etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu
Hasılat
Hasılat, işlem bedeli üzerinden finansal tablolara yansıtılır. İşlem bedeli, işletmenin üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarlar hariç, taahhüt ettiği malı müşteriye devretmesi karşılığında hak etmeyi beklediği bedeldir. Şirket, ürünlerin üzerindeki kontrolünü müşterilerine devrettiğinde ilgili tutarı hasılat olarak finansal tablolarına yansıtır.
Buna göre, hasılatın finansal tabloların bütünü içerisindeki önemliliği de göz önünde bulundurulduğunda hasılatın doğru tutarda finansal tablolara alınması kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.

Kilit Denetim Konusunun Nasıl Ele Alındığı
Denetim sırasında hasılatın kaydedilmesine ilişkin olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:
Hasılatın muhasebeleştirilmesine yönelik Şirket tarafından uygulanan muhasebe politikalarının TFRS'lere uygunluğu değerlendirilmiştir.
Döneme ilişkin hasılat tutarı, müşteri bilgileri, satış miktarları, satış fiyatları dönemle karşılaştırılarak analitik inceleme yapılmıştır.
Örnekleme yöntemi uygulanarak satış faturaları kontrol edilmiş ve muhasebe kayıtları ile eşleştirilmiştir.
Satış gelirlerinin dönemsellik ilkesi uyarınca doğru döneme kaydedilmesi incelenmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Şirket'in sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Şirket'i tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirket'in finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Finansal tabloların bağımsız denetimine ilişkin sorumluluklarımıza yönelik ilâve açıklamalar Çözüm Ünlüer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş.'nin internet sitesinde [www.cozumdenetim.com.tr] yer almaktadır. Bu açıklamalar, raporumuzun bir parçasını oluşturur.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Orhan Ünlüeroğlu'dur.

30/03/2023
Orhan Ünlüeroğlu

Sorumlu Denetçi

ÇÖZÜM ÜNLÜER BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Alsancak, İzmir

İÇİNDEKİLER

FİNANSAL DURUM TABLOSU.....	2-3
KAPSAMLI GELİR TABLOSU.....	4
ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU.....	5
NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	6
1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU.....	7
2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	8
3. ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARI.....	11
4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	23
5. FİNANSAL YATIRIMLAR.....	23
6. FİNANSAL BORÇLAR.....	23
7. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR.....	24
8. DİĞER ALACAK VE BORÇLAR.....	25
9. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA KISA VADELİ BORÇLAR.....	26
10. STOKLAR.....	26
11. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER.....	27
12. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR.....	27
13. MADDİ DURAN VARLIKLAR.....	28
14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....	29
15. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR.....	29
16. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	30
17. ÖZKAYNAKLAR.....	31
18. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	31
19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR.....	32
20. SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN DURAN VARLIKLAR.....	33
21. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	33
22. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ.....	34
23. FAALİYET GİDERLERİ.....	35
24. DİĞER FAALİYET GELİR VE GİDERLERİ.....	36
25. FİNANSAL GELİR VE GİDERLER.....	36
26. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR.....	37
27. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI.....	38
28. FİNANSAL RİSK.....	39
29. BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARINDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER.....	45
30. RAPORLAMA TARİHİ SONRASI OLAYLAR.....	46

Varlıklar	Dipnot	31.12.2022	31.12.2021
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	1.030.259.968	827.875.247
Finansal Yatırımlar	5	30.062.850	17.880.764
Ticari alacaklar	7	417.023.025	131.490.694
- İlişkili taraflardan		-	-
- İlişkili olmayan taraflardan		417.023.025	131.490.694
Diğer alacaklar	8	4.145.408.008	976.393.026
- İlişkili taraflardan		4.106.797.568	933.320.990
- İlişkili olmayan taraflardan		38.610.440	43.072.036
Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar	12	8.589.398	559.217
Stoklar	10	52.589.089.850	10.597.524.863
Peşin ödenmiş giderler	11	42.006.449	157.881.190
Diğer dönen varlıklar	16	-	102.710
Ara toplam		58.262.439.548	12.709.707.711
Satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar	20	-	-
Toplam dönen varlıklar		58.262.439.548	12.709.707.711
Duran varlıklar			
Diğer alacaklar	8	2.963.781	2.233.809
- İlişkili taraflardan		-	-
- İlişkili olmayan taraflardan		2.963.781	2.233.809
Finansal yatırımlar	5	7.500.000	7.500.000
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	15	66.369.717	58.022.621
Maddi duran varlıklar	13	885.175.329	842.247.154
Maddi olmayan duran varlıklar	14	8.835.367	2.544.729
-Diğer maddi olmayan duran varlıklar		8.835.367	2.544.729
Ertelenmiş vergi varlığı	18	592.097.276	116.803.477
Peşin ödenmiş giderler	11	56.087	-
Diğer duran varlıklar	16	768.647.542	395.889.877
Toplam duran varlıklar		2.331.645.099	1.425.241.667
Toplam Varlıklar		60.594.084.647	14.134.949.378

Ekli dipnotlar bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

01 Ocak - 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Bağımsız Denetimden Geçmiş Kapsamlı Gelir Tablosu
(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

Kaynaklar		31.12.2022	31.12.2021
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	39.690.104.619	5.534.570.769
Ticari borçlar	7	737.987.971	185.550.925
- İlişkili taraflara ticari borçlar		6.535.236	1.415.459
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		731.452.735	184.135.466
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	9	5.365.611	3.611.022
Diğer borçlar	8	425.536.609	102.770.906
- İlişkili taraflara diğer borçlar		18.257.101	4.311.546
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		407.279.508	98.459.360
Ertelenmiş gelirler	11	1.338.611.121	863.599.094
Dönem karı vergi yükümlülüğü		145.499.263	-
Kısa vadeli karşılıklar		49.391.050	195.949.882
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	19	2.376.815	150.398.893
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	21	47.014.235	45.550.989
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	16	-	9.854.922
Ara toplam		42.392.496.244	6.895.907.520
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin yükümlülükler		-	-
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		42.392.496.244	6.895.907.520
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli karşılıklar		5.357.517.402	3.061.931.435
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	19	294.014.295	59.172.595
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	21	5.063.503.107	3.002.758.840
Ertelenmiş gelirler	11	228.895	104.172
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		5.357.746.297	3.062.035.607
Toplam yükümlülükler		47.750.242.541	9.957.943.127
Özkaynaklar		31.12.2022	31.12.2021
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	17	12.550.000.000	2.550.000.000
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi		454.504.289	454.504.289
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		(73.702.352)	(37.944.196)
- Tanımlanmış fayda planları		(73.702.352)	(37.897.643)
- Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirlerinden kar yada zararda sınıflandırılmayacak paylar		-	(46.553)
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler		877.059.641	840.317.921
Geçmiş yıllar karları/(zararları)		333.386.517	444.285.256
Dönem net kârı/(zararı)		(1.297.405.989)	(74.157.016)
Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı		12.843.842.106	4.177.006.251
Toplam özkaynaklar		12.843.842.106	4.177.006.251
Toplam Özkaynak ve Yükümlülükler		60.594.084.647	14.134.949.381

Ekli dipnotlar bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

01 Ocak - 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Bağımsız Denetimden Geçmiş Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

	Dipnot	31.12.2022	31.12.2021
Hasılat	22	48.517.682.302	14.713.216.586
Satışların Maliyeti (-)	22	(44.776.355.823)	(13.540.260.442)
BRÜT KAR (ZARAR) (+/-)		3.741.326.479	1.172.956.144
Genel Yönetim Giderleri (-)	23	(206.795.719)	(123.546.513)
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	23	(335.649.340)	(223.351.721)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	23	(8.815.348)	(2.670.892)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	24	445.833.479	75.371.114
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	24	(2.345.424.816)	(872.580.693)
ESAS FAALİYET KARI (ZARARI) (+/-)		1.290.474.735	26.177.439
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	26	35.717.256	57.940.551
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler	26	(1.722.656)	-
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından (Zararlarından) Paylar (+/-)	15	8.347.096	9.077.898
FİNANSMAN GİDERİ (GELİRİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI (ZARARI) (+/-)		1.332.816.431	93.195.888
Finansman Gelirleri	25	51.361.547	22.718.820
Finansman Giderleri (-)	25	(3.003.363.963)	(249.025.435)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI) (+/-)		(1.619.185.985)	(133.110.727)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri/Geliri (+/-)		321.779.996	58.953.711
Dönem Vergi Gideri/Geliri (+/-)		(145.499.263)	-
Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri (+/-)	18	467.279.259	58.953.711
DÖNEM NET KARI (ZARARI) (+/-)		(1.297.405.989)	(74.157.016)
DİĞER KAPSAMLI GELİR			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Paylar, Vergi Öncesi (+/-)		-	(33.323)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları) Vergi Öncesi (+/-)		(43.772.696)	(44.955.596)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kazançlar (Kayıplar), Vergi Öncesi (+/-)		-	10.347.451
Ertelenmiş Vergi Gideri		8.014.540	10.339.787
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Diğer Kapsamlı Gelirinden Kar veya Zararda Sınıflandırılmayacak Paylar, Vergi Etkisi		-	7.664
Diğer Kapsamlı Gelir		(35.758.156)	(34.461.468)
Toplam Kapsamlı Gelir/Gider		(1.333.164.145)	(108.798.484)

Ekli dipnotlar bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

01 Ocak - 31 Aralık 2022 Dönemine Ait Bağımsız Denetimden Gc

Özkaynak Değişim Tablosu

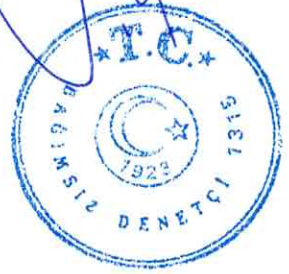
(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltmesi Farkları	Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları/Zararları	Net Dönem Karı Zararı	Özkaynak Toplamı
CARİ DÖNEM							
01.01.2022 tarihi itibarıyla bakiyeler (dönem başı)	2.550.000.000	454.504.289	(37.944.196)	840.317.921	444.285.253	(74.157.016)	4.177.006.251
Transferler	-	-	-	36.741.720	(110.898.736)	74.157.016	-
Tenettü Ödemesi	-	-	-	-	-	-	-
Toplam Kapsamlı Gelir (Gider)	-	-	(35.758.156)	-	-	(1.297.405.989)	(1.333.164.145)
Sermaye Avansı İptali (-)	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-	-
Sermaye Artırımı	10.000.000.000	-	-	-	-	-	10.000.000.000
31.12.2022 itibarıyla bakiyeler (dönem sonu)	12.550.000.000	454.504.289	(73.702.352)	877.059.641	333.386.517	(1.297.405.989)	12.843.842.106

ÖNCEKİ DÖNEM

01.01.2021 tarihi itibarıyla bakiyeler (dönem başı)	2.550.000.000	454.504.289	(3.302.728)	815.941.693	398.302.687	70.358.794	4.285.804.735
Transferler	-	-	-	24.376.228	-	(70.358.794)	-
Tenettü Ödemesi	-	-	-	-	45.982.566	-	-
Toplam Kapsamlı Gelir (Gider)	-	-	(34.641.468)	-	-	(74.157.016)	649.035
Sermaye Avansı İptali (-)	-	-	-	-	-	-	-
Sermaye Artırımı	-	-	-	-	-	-	-
31.12.2021	2.550.000.000	454.504.289	(37.944.196)	840.317.921	444.285.253	(74.157.016)	4.177.006.251

Ekli dipnotlar bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

	Dipnot	2022	2021
A. İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları		(40.505.870.502)	(2.892.217.054)
Dönem Kârı/Zararı		(1.297.405.989)	(74.157.013)
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler	19	2.173.262.939	37.750.903
Şüpheli alacak karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	7	2.561.205	21.284.285
Dava karşılığı ile ilgili düzeltmeler	21	1.463.246	24.077.377
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler		137.655.597	37.762.962
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar ile ilgili düzeltmeler	15	(8.347.096)	(9.077.898)
Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		1.398.372	758.601.522
Vergi gideri/geliri ile ilgili düzeltmeler	18	(475.293.799)	(58.953.711)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış azalış		1.754.589	2.061.289
Peşin ödenmiş giderlere ilişkin düzeltmeler		115.874.741	108.215.578
Stoklardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(41.992.963.359)	(4.205.214.691)
Ticari alacaklardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(288.093.536)	(85.688.242)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(15.038.447.125)	(465.513.202)
Ticari borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		552.437.047	96.967.998
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		12.199.437.628	46.061.677
Diğer dönen - duran varlıklardaki artış/ azalış ile ilgili düzeltmeler		(372.654.955)	(95.735.890)
Ertelenmiş gelirlerdeki artış/azalış ile ilgili düzeltmeler		475.136.750	730.524.745
Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	25	3.192.991.567	249.025.435
Nakit dışı kalemlere ilişkin düzeltmeler		(35.758.156)	-
Toplam Düzeltmeler		(39.357.584.345)	(2.882.006.876)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		(40.654.990.334)	(10.210.178)
Alınan faiz	25	37.349.799	13.151.341
Ödenen kıdem tazminatları	19	(25.699.049)	(23.361.519)
Vergi iadeleri/ ödemeleri		137.469.082	-
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		(186.874.411)	(22.263.239)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	13,14	87.469.848	142.023.719
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	13,14	(274.344.259)	(154.661.171)
C. Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		40.925.192.484	3.370.951.916
Özkaynak araçlarının ihracından veya sermaye artırımından nakit girişleri		10.000.000.000	-
Ödenen faiz		(3.230.341.366)	(118.231.150)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		60.508.765.729	6.691.000.000
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(26.353.231.879)	(3.201.816.934)
Yabancı Para Çevirim Farklarının Etkisinden Önce Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış (Azalış) (A+B+C)		232.447.571	456.471.624
D. Yabancı Para Çevirim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		-	-
Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış (Azalış) (A+B+C+D)		232.447.571	456.471.624
E. Dönem Başı Nakit ve Nakit Benzerleri	4	827.875.247	371.403.624
F. Bloke mevduattaki değişim		-	-
Dönem Sonu Nakit ve Nakit Benzerleri (A+B+C+D+E+F)		1.060.322.818	827.875.248

Ekli dipnotlar bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

24 Haziran 1938 tarihli ve 3491 sayılı Kanun ile İktisadi Devlet Teşekkülü niteliğinde "Toprak Mahsulleri Ofisi" ("TMO") kurulmuştur.

TMO, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ("KHK") hükümlerine tabi, sermayesinin tamamı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ait, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk, sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür. TMO, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur.

TMO'nun hukuki bünyesi, amaç ve faaliyet konuları, organları ve teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkiler ve ilgili diğer hususlar, 11/12/1984 tarihli ve 18602 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren TMO Ana Statüsü ile belirlenmiştir. TMO, yönetim ve denetim bakımından; 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında KHK, 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair KHK ve bunların ek ve değişiklikleri ile 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların TBMM tarafından Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 6085 sayılı Sayıştay Kanun'una tabidir.

TMO'nun görevleri ana statüsünün 4 üncü ve 23 üncü maddelerine göre yurtdışı hububat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini ve tüketici halk aleyhine anormal derecede yükselmesini önlemek, bu ürünlerin piyasasını düzenleyici tedbirler almak ve gerektiğinde Bakanlar Kurulu Kararı ile hububat dışındaki diğer tarım ürünleri ile ilgili verilecek görevi yürütmek, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekeli işlemleri, sivil halk ve Silahlı Kuvvetler için olağanüstü hâl stoğu bulundurmaktır.

TMO iki adet iştirake sahip olup bağlı ortaklığı bulunmamaktadır. İlk iştiraki, TMO ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ("TOBB") tarafından 2010 yılında kurulan 'TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'dir. Şirketin 51.000.000 TL olan sermayesi 2018 yılında 102.000.000 TL'ye çıkarılmıştır. Şirket'te 2022 yılı sonu itibarıyla TMO hisse oranı %50'dir. Şirket 2022 yılında Edirne, Kırşehir, Yozgat, Kırklareli, Kırıkkale, Malatya ve Çorum ve Tekirdağ'da bulunan depolarında hububat lisanslı depoculuk faaliyetlerini sürdürmüştür.

TMO'nun diğer iştiraki Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketi'dir. Emtia borsalarının geliştirilmesine katkı sağlamak üzere 2017/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kuruluşuna izin verilen Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketine TMO 23.05.2018 tarihli ve 2018/T-12 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı doğrultusunda %15 oranında iştirak etmiştir.

TMO'nun teşkilat yapısı; Ankara'da Genel Müdürlük Merkezi, taşra teşkilatında Başmüdürlük/Şube müdürlükleri, ajans amirlikleri ile tesisli ekip şeflikleri ve Afyonkarahisar İli Bolvadin İlçesinde bulunan Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğünden oluşmaktadır.

TMO'nun en üst seviyede yetkili ve sorumlu karar organı altı üyeden oluşan Yönetim Kuruludur. Yönetim Kurulunun Başkanı Genel Müdürdür. Kurul üyelerinden ikisi Tarım ve Orman Bakanlığı, birisi T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı temsilcisi olup ikisi ise Genel Müdür Yardımcılarından oluşmaktadır.

TMO Genel Müdürlüğünün önemli faaliyet alanları; işgal alanına giren ürünlerin alım ve satımı, depolama ve muhafaza, ithalat ve ihracat, mamul madde üretimi, haşhaş ıslah ve tohumculuk çalışmaları, yasal uyuşturucu madde üretim ve pazarlama, umumi mağazacılık, olağanüstü hâl stoku tesisi, piyasa araştırması, enformasyon hizmetleri, eğitim, araştırma-geliştirme faaliyetleri olarak sıralanabilir.

TMO'nun bünyesinde istihdam edilen ortalama personel sayısı 3.154 kişidir (2021: 3.125). TMO'nun ticaret siciline kayıtlı genel müdürlük adresi Milli Müdafaa Caddesi No:18 06420 Bakanlıklar-Çankaya/Ankara'dır.

TMO'nun finansal tabloları onaylanmak ve yayınlanmak üzere 31.03.2023 tarihinde Genel Müdürlük aracılığıyla Yönetim Kurulu'na sunulması planlanmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1. Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"lere) Uygunluk Beyanı

Şirket'in finansal tabloları, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KKGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlarına uygun olarak hazırlanmıştır. TMS'ler; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları içermektedir. Finansal tablolar ve notlar KKGK tarafından 20 Mayıs 2013 tarihli ilke kararı ile açıklanan "Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi"ne uygun olarak sunulmuştur.

Şirket muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal yatırımlar dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış, kanuni kayıtlara TMS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.2. Ölçüm Esasları

Aşağıda belirtilen finansal durum tablosundaki kalemler tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır.

2.3. Geçerli para birimi ve raporlama para birimi

Bu finansal tablolar, Şirket'in geçerli para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden sunulmuştur. TL olarak sunulan bütün finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak gösterilmiştir.

2.4. İşletmenin Sürekliliği

Firmanın finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.5. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

a) 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:

TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu

1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1, "Finansal tabloların sunumu" standardında yapılan bu dar kapsamlı değişiklikler, raporlama dönemi sonunda mevcut olan haklara bağlı olarak yükümlülüklerin cari veya cari olmayan olarak sınıflandırıldığını açıklamaktadır. Sınıflandırma, raporlama tarihinden sonraki olaylar veya işletmenin beklentilerinden etkilenmemektedir (örneğin, bir imtiyazın alınması veya sözleşmenin ihlali). Değişiklik ayrıca, TMS 1'in bir yükümlülüğün "ödenmesinin ne anlama geldiğini açıklığa kavuşturmaktadır.

TMS 16'ya İlişkin Değişiklikler - Maddi Duran Varlıklar - Amaçlanan Kullanım Öncesi Kazançlar

TMS 16'da yapılan değişiklik, ilgili maddi duran varlığın yönetim tarafından amaçlanan koşullarda çalışabilmesi için gerekli yer ve duruma getirilirken üretilen kalemlerin satışından elde edilen gelirlerin ilgili varlığın maliyetinden düşülmesine izin vermemekte ve bu tür satış gelirleri ve ilgili maliyetlerin kâr veya zarara yansıtılmasını gerektirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır.

TFRS 3'teki değişiklikler – Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflara ilişkin değişiklik

TFRS 3'te yapılan değişiklikle, TFRS 3'ün, işletmelerin varlık ve yükümlülüklerin nelerden oluştuğu hususunda Kavramsal Çerçeve'yi referans almalarını gerektiren hükmüne istisna getirilmiştir. Söz konusu istisna uyarınca, bazı yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülükler için işletmenin, TMS 37'yi esas alması gerekmektedir. Bu değişiklik, edinim tarihi, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan ilk yıllık hesap döneminin başlangıç tarihi veya sonrasındaki bir tarih olan işletme birleşmelerine uygulanır.

TMS 37'deki değişiklikler - Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler - Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri

TMS 37'de yapılan değişiklikle, sözleşmenin ekonomik açıdan dezavantajlı bir sözleşme olup olmadığının belirlenmesi amacıyla tahmin edilen sözleşmeyi yerine getirme maliyetlerinin hem sözleşmeyi yerine getirmek için katlanılan değişken maliyetlerden hem de sözleşmeyi yerine getirmeyle doğrudan ilgili olan diğer maliyetlerden dağıtılan tutarlardan oluştuğu hüküm altına alınmıştır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2022'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş standartlar:

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 17, Sigorta Sözleşmeleri

Bu standart ile TFRS 4 standardı yürürlükten kalkmaktadır. Sigorta sözleşmeleri isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işlemlerin muhasebesini temelden değiştirecektir. 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır.

TMS 12 'deki değişiklik - Tek bir işlemten kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergi,

Şirketler tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmelerini gerektirmektedir. 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır.

2018-2020 yıllık iyileştirmeler

- TFRS 1- Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması – TFRS 1'de yapılan değişiklikle, standardın D16(a) paragrafında yer alan ana ortaklığından daha sonraki bir tarihte TFRS'leri uygulamaya başlayan bağlı ortaklığa, varlık ve yükümlülüklerinin ölçümüne ilişkin tanınan muafiyetin kapsamına birikimli çevrim farkları da dâhil edilerek, TFRS'leri ilk kez uygulamaya başlayanların uygulama maliyetleri azaltılmıştır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır.
- TFRS 9 Finansal Araçlar - TFRS 9'da yapılan değişiklikle, yeni veya değiştirilmiş finansal yükümlülüğün şartlarının başlangıçtaki finansal yükümlülüğün şartlarından önemli ölçüde farklı olup olmadığının değerlendirilmesinde dikkate alınan ücretlere ilişkin açıklık kazandırılmıştır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır.

- TMS 41 Tarımsal Faaliyetler – TMS 41’de yapılan değişiklikle, gerçeğe uygun değer belirlenmesinde vergilendirmeden kaynaklı nakit akışlarının hesaplama dâhil edilmemesini gerektiren hüküm çıkarılmıştır. Değişiklik TMS 41’in gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin hükümlerini, diğer standartların gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin hükümleriyle uyumlu hale getirmiştir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2022 veya sonrasında başlayan ilk yıllık hesap döneminin başındaki veya sonrasındaki gerçeğe uygun değer ölçümlerine uygulanır.

Söz konusu değişikliklerin uygulanmasının Şirket’in finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

2.6. Muhasebe Tahmin Ve Varsayımlarının Kullanımı

Yönetim finansal tabloları hazırlarken Şirket’in muhasebe politikalarını uygulanmasını ve raporlanan varlıkların, yükümlülüklerin, gelir ve giderlerin miktarlarını etkileyen muhakeme, tahmin ve varsayımlarda bulunmuştur. Gerçek miktarlar tahmini miktarlardan değişiklik gösterebilir.

Tahminler ve ilgili varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Tahminlere yapılan değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Varsayımlar

Finansal tablolarda kayıtlara alınan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan muhasebe politikalarının uygulanan mesleki kanaatlere ilişkin bilgileri aşağıda belirtilen dipnotlarda açıklanmıştır:

- Dipnot 3.4.4 – Maddi duran varlıkların faydalı ömrü
- Dipnot 3.5.3 – Maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömrü

Varsayımlar ve tahminlere bağlı belirsizlikler

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, ilerideki hesap döneminde varlık ve yükümlülüklerin defter değerleri üzerinde önemli bir düzeltme yapılması riskini içeren tahminler ve varsayımlarla ilgili belirsizliklere ait bilgiler aşağıdaki dipnotlarda açıklanmıştır:

- Dipnot 18 Ertelenmiş vergi varlığı
- Dipnot 7 Ticari alacaklar/Şüpheli Ticari Alacaklar
- Dipnot 9 Çalışanlara sağlanan faydalar

Gerçeğe uygun değerlerin ölçümü

Şirket’un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir.

Şirket gerçeğe uygun değerlerin ölçümüne dair bir kontrol çerçevesine sahiptir. Şirket yönetimi, düzenli olarak gözlemlenemeyen verileri ve değerlendirme düzeltmelerini gözden geçirmektedir. Şayet üçüncü taraf bilgileri, örneğin aracı kote edilmiş fiyatları veya fiyatlandırma servisleri, gerçeğe uygun değeri ölçmek için kullanılıyorsa değerlendirme takımı üçüncü taraflardan elde edilen bilgiyi değerlendirme sonuçlarının TFRS’nin gerekliliklerine, gerçeğe uygun değerlemelerin gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisinde hangi seviyede sınıflandırılması gerektiği de dahil olmak üzere, uyumu sonucunu desteklemek için gözden geçirir.

Bir varlığın veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerini ölçerken Şirket olabildiğince pazarda gözlemlenebilir bilgileri kullanır. Gerçeğe uygun değerlemeler aşağıda belirtilen değerlendirme tekniklerinde kullanılan bilgilere dayanarak belirlenen gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisindeki değişik seviyelere sınıflanmaktadır.

- Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

- Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler; ve
- Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

Şayet bir varlığın veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerini ölçmek için kullanılan bilgiler gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisinin farklı bir seviyesine sınıflandırılabilirse bu gerçeğe uygun değerlendirme bütün ölçüm için önemli olan en küçük bilginin dahil olduğu gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisinin aynı seviyesine sınıflandırılır. Şirket gerçeğe uygun değerlendirme hiyerarşisindeki seviyeler arasındaki transferleri değişikliğin meydana geldiği raporlama döneminin sonunda muhasebeleştirmektedir.

3. ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARI

Aşağıdaki belirtilen muhasebe politikaları ilişikteki finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde, tüm TMO tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmıştır.

3.1. İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

3.2. Yabancı Para

3.2.1. Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler

Yabancı para biriminden yapılan işlemler, TMO'nun geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmiştir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama dönemi sonundaki kurlardan geçerli para birimine çevrilmiştir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevrim farkı kar veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden tutarının etkin faiz ve dönem içerisindeki ödemelerin etkisi düzeltilerek itfa edilmiş maliyeti ile dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş maliyetinin dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı arasındaki farkı ifade eder.

Gerçeğe uygun değeriyle ölçülen yabancı para, parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerin yabancı para cinsinden tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetleriyle ölçülen parasal olmayan kalemler işlem tarihindeki kurlar kullanılarak geçerli para birimine çevrilir.

Yeniden çevrimle oluşan yabancı para kur farkları genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Ancak, aşağıdaki kalemlerin yeniden çevrimiyle oluşan yabancı para kur farkları diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir:

- Özkaynak altında kayıtlara alınan satılmaya hazır hisse senedine dayalı menkul kıymetler (değer düşüklüğü olması durumu hariç, bu durumda diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş olan kur farkları kar veya zararda yeniden sınıflandırılır)
- Diğer kapsamlı gelir olarak kaydedilen yurtdışı işlemlerdeki net yatırımların riskten korunma amacıyla girilen finansal yükümlülük veya
- Riskten korunmanın etkinliği ölçüsünde, özellikli nakit akış riskinden korunma araçları.

3.3. Finansal Araçlar

3.3.1. Türev Olmayan Finansal Araçlar

TMO, kredi ve alacaklarını oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dâhil bütün finansal varlıklar, TMO'nun ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

TMO, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. TMO tarafından devredilen finansal varlıklardan yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

TMO finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

TMO türev olmayan finansal varlıklarını; gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, krediler ve alacaklar ve satılmaya hazır finansal varlıklar olarak gösterebilir.

Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık alım satım amaçlı olarak elde tutuluyorsa veya ilk kez kayda alınması sırasında bu şekilde tasarlanmış ise bu finansal araç gerçeğe uygun değeri kar veya zarar yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. TMO, söz konusu yatırımlarını yönetiyorsa veya TMO'nun yazılı risk yönetimi veya yatırım stratejileri doğrultusunda bu yatırımların gerçeğe uygun değeri üzerinden alım ve satımına karar veriyorsa, söz konusu finansal varlıklar gerçeğe uygun değeri kar veya zarar yansıtılan finansal varlık olarak tasarlanmıştır. Her türlü işlem maliyeti oluştuğunda doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve temettü gelirleri de dahi olmak üzere, gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler kar veya zararda muhasebeleştirilir.

TMO'nun finansal rapor tarihi itibarıyla elinde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlığı bulunmamaktadır.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar

TMO'nun vadeye kadar elde tutma niyeti ve kabiliyeti olduğu borçlanma senetleri varsa, bu finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerine varsa doğrudan ilişkilendirilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. Vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar, ilk kayıtlara alınmalarını takiben gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları ile itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilir.

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben, krediler ve alacaklar, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir.

Krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacakları içerir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, gerçeğe uygun değerlerinde değişim riskinin çok az olduğu, nakit bakiyeler ve alındığı gün vadesi üç ay veya daha kısa süreli mevduat hesaplarından oluşur ve TMO tarafından kısa vadeli yükümlülüklerin finansmanı için kullanılır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, türev olmayan, satılmaya hazır olarak tanımlanmış veya yukarıda açıklanan sınıflandırmalara girmeyen finansal varlıklardır. Satılmaya hazır finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir.

İlk kayda alınmalarını takiben satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değeriyle ölçülür. Değer düşüklüğü hariç gerçeğe uygun değerindeki değişimler ve satılmaya hazır borçlanma senetleri üzerindeki yabancı para kur farkı değişimleri diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında gerçeğe uygun değer yedeği kaleminde gösterilir. Finansal araç kayıtlardan çıkarıldığında, özkaynaklar altında birikmiş kazanç ya da kayıplar kar veya zarar yeniden sınıflandırılır.

TMO'nun finansal rapor tarihi itibarıyla elinde satılmaya hazır finansal varlıkları bulunmamaktadır.

3.3.2. Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler

TMO, çıkarılan borçlanma senetleri ve sermaye benzeri yükümlülüklerini oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Bütün diğer finansal yükümlülükler, ilk olarak TMO'nun ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; TMO, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

TMO, türev olmayan finansal yükümlülüklerini diğer finansal yükümlülükler kategorisinde sınıflandırılmaktadır. Bu tür finansal yükümlülükler, ilk olarak, gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal yükümlülükler, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışları etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilmektedir.

Diğer finansal yükümlülükler finansal borçlar, banka nezdindeki cari hesaplar ve ticari ve diğer borçlardan oluşmaktadır. Talep üzerine geri ödenebilir olan ve TMO'nun nakit yönetiminin bir parçası olan banka nezdindeki cari hesaplar nakit akış tablosunda nakit ve nakit benzerlerinin bir parçası olarak dâhil edilmiştir.

3.3.3. Sermaye

Adi hisse senetleri

Adi hisse senetleri özkaynak olarak sınıflandırılır. Adi hisse senetleri ihracı ile doğrudan ilişkilendirilebilen ek maliyetler, varsa vergi etkisi düşüldükten sonra özkaynaklarda azalış olarak muhasebeleştirilir.

3.4. Maddi Duran Varlıklar

3.4.1. Muhasebeleştirme ve Ölçüm

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve her türlü değeri düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülürler.

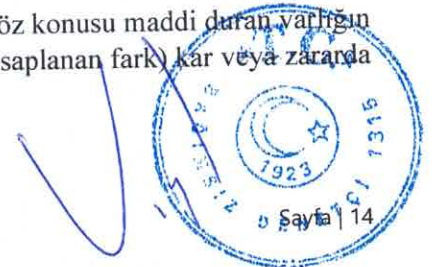
Maliyet, varlık alımlarıyla doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaları içermektedir. TMO tarafından elde edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki kalemleri içermektedir.

- Malzeme ve doğrudan işçilik maliyetleri
- Varlığın kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler
- TMO'nun varlığı elden çıkarma veya bulunduğu sahayı eski haline getirme yükümlülüğü bulunması durumunda parçaların sökülmesine veya restorasyonuna, parçaların yer değiştirmesine ve yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilmiş borçlanma maliyetleri

Maliyetler, yabancı para ile satın alınan maddi duran varlıklar için, özellikli nakit akışı riskinden korunma işlemlerinden doğan kazanç veya kayıpların özkaynaktan transferlerini içerir. Satın alınan yazılı, ilgili ekipmanın kullanılabilmesi için tamamlayıcı unsur olduğunda ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı faydalı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları olarak muhasebeleştirilir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar, (söz konusu maddi duran varlığın elden çıkartılmasıyla elde edilen net tutar ile defter değeri arasındaki hesaplanan fark) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

3.4.2. Yatırım Amaçlı Elde Tutulan Gayrimenkullere Sınıflandırma

Bir arazi veya bina, sahibi tarafından kullanılırken, kullanım amacı yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değiştirilirse, bu gayrimenkul gerçeğe uygun değeri ile yeniden ölçülür ve yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkul olarak sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değerın yeniden belirlenmesi esnasında ortaya çıkan kazançlar, belirli bir gayrimenkul üzerindeki önceden var olan bir değer düşüklüğü tutarı kadar kar veya zarara; geri kalan kısmı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda yeniden değerlendirilme değeri artış yedeği olarak sunulur. Zararlar ise doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir.

3.4.3. Sonradan Oluşan Maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların TMO'ya aktarılmasının mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilir. Devam eden onarım ve bakım yapıldıkça gider olarak muhasebeleştirilir.

3.4.4. Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya TMO tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibarıyla amortisman tabii tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dâhil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, TMO kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortisman tabii tutulur. Arazi amortisman tabii değildir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde önemli maddi duran varlık kalemlerinin tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

Binalar	40-50 yıl
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	20-40 yıl
Tesis ve ekipmanlar	5-10 yıl
Taşıtlar	4-5 yıl
Demirbaşlar	3-50 yıl

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

3.5. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

3.5.1. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMO tarafından satın alınmış ve belirli bir faydalı ömre sahip diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülür.

3.5.2. Sonradan Oluşan Maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını artırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir. Diğer tüm harcamalar, içsel olarak üretilen şerefîye ve ticari markalar da dâhil olmak üzere oluştuğu zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

3.5.3. İtfa Payları

Şerefiye dışında kalan maddi olmayan duran varlık kalemleri için itfa payları, kullanıma hazır oldukları tarihten itibaren ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde tahmin edilen faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Yazılım, Lisans ve Programlar	4-20 yıl
-------------------------------	----------

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

3.6. Stoklar

Stoklar, maliyet ve net gerçekleşebilir değerin düşük olanıyla değeri.

Stok maliyetleri ilk giren ilk çıkar yöntemiyle belirlenir ve stokların satın alma maliyetini, üretim veya dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Üretimi gerçekleşmiş mamul ve yarı mamullerde maliyet, normal üretim kapasitesine uygun oranda genel üretim giderlerini de içerir. Maliyet ayrıca yabancı para ile satın alınan stoklar için, özkaynaklardan transfer olan özellikli nakit akış riskinden korunma işlemlerinden doğan kazanç ve zararları da içerir.

Net gerçekleşebilir değer, işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmin edilen tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

3.7. Varlıklarda Değer Düşüklüğü

3.7.1. Türev Olmayan Finansal Varlıklar

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlardaki paylar da dahil olmak üzere gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklarda her raporlama döneminde değer düşüklüğüne dair nesnel bir kanıt olup olmadığı değerlendirilir. Bir finansal varlık eğer ilk kayıtlara alınmasını takiben gerçekleşen bir veya daha fazla olay ile nesnel olarak değer düşüklüğü kanıtı oluşmuş ve bu olayların gelecekte beklenen nakit akışları üzerinde güvenilir bir şekilde belirlenebilir bir etkisi varsa değer düşüklüğü olduğu varsayılır.

Finansal varlıkların değer düşüklüğüne neden olan nesnel kanıt, borçlunun temerrüdünü veya yükümlülüğünü yerine getirememesi, TMO'nun aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir tutarın yeniden yapılandırılmasını, borçlunun veya ihraççının iflas etme ihtimalinin oluşmasını, bu kişilerin ödeme durumlarında negatif durumlar ortaya çıkması veya bir menkul kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması durumlarını kapsayabilir. İlave olarak, hisse senetlerine dayalı bir yatırımın gerçeğe uygun değerinin, maliyet bedelinin altına önemli ölçüde veya uzun süreli kalıcı olarak düşmesi de değer düşüklüğünün nesnel kanıtıdır.

İtfa edilmiş maliyetleriyle ölçülen finansal varlıklar

TMO, itfa edilmiş maliyetler ile ölçülen finansal varlıklardaki (kredi ve alacaklar ve vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar) değer düşüklüğü göstergelerini hem varlık seviyesinde, hem de topluca değerlendirmektedir. Bütün önemli varlıklar belirgin bir değer düşüklüğü için değerlendirilir. Tek başına ayrı bir varlık olarak önemli değer düşüklüğü tespit edilmeyen varlıklar, gerçekleşmiş ancak henüz belirlenmemiş değer düşüklükleri için topluca değer düşüklüğü testine tabi tutulurlar. Tek başına önemli olmayan varlıklar benzer risk özelliklerine sahip varlıklar olarak gruplanarak toplu halde değer düşüklüğü testine tabi tutulurlar.

TMO toplu halde değer düşüklüğü hakkındaki değerlendirmesini; temerrüde düşme ihtimalinin, geri kazanılma zamanlamasının ve oluşan zarar tutarlarının geçmişteki eğilimleri de dikkate alarak gerçekleştirir. TMO yönetimi, bu değerlendirmeyi yaparken güncel ekonomik durum ve kredi koşullarını dikkate alarak gerçekleşen kayıpların geçmişteki eğilimlere göre ayrılan değer düşüklüğü karşılığında daha fazla veya az olmasını gerektiği yönünde kanaat kullanılarak gerektiğinde düzeltme yapar.

İtfa edilmiş maliyetleriyle ölçülen finansal varlıklardaki değer düşüklüğü, finansal varlığın defter değeri ile gelecekte beklenen nakit akışlarının, orijinal etkin faiz oranı ile bugünkü değerine indirgenmesi arasındaki farkı ifade eder. Zararlar kar veya zararda kayıtlara alınır ve kredi ve alacaklarda veya vadeye kadar elde tutulacak menkul kıymet yatırımlarında bir karşılık hesabı kullanılmak suretiyle gösterilir. Değer düşüklüğü oluşan varlık üzerinden hesaplanan faiz iskonto edilmek suretiyle kayıtlara alınmaya devam edilir. Değer düşüklüğü muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay değer düşüklüğünde azalmaya neden olursa, bu azalış kar veya zararda muhasebeleştirilerek daha önce muhasebeleştirilmiş ulunan değer düşüklüğü zararından iptal edilir.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklardaki değer düşüklüğü, özkaynaklar içinde gerçeğe uygun değer yedeğinde takip edilen birikmiş zararın kar veya zararda yeniden sınıflandırılması yoluyla muhasebeleştirilir. Özkaynaklardan kar veya zarara aktarılan birikmiş zarar, her türlü anapara geri ödemesi ve itfa payları düşülmek suretiyle bulunan elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değeri arasındaki farktan daha önce kar veya zararda muhasebeleştirilmiş değer düşüklüğü giderlerinin düşülmesiyle bulunur.

Etkin faiz yöntemi uygulaması sonucunda birikmiş değer düşüklüğü karşılığında olan değişiklikler faiz gelirini bir parçası olarak kaydedilmektedir. Eğer sonraki bir dönemde, değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır olarak sınıflandırılan bir borçlanma aracının gerçeğe uygun değerinde bir artış olması durumunda ve bu artış değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olayla tarafsız bir şekilde ilişkilendirilebiliyorsa, değer düşüklüğünün iptali kar veya zararda muhasebeleştirilir. Ancak, değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış hisse senedine dayalı menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değerlerinde sonradan oluşan geri kazanımlar diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir.

Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlardaki değer düşüklükleri yatırımdaki geri kazanılabilir tutarla yatırımın defter değeri karşılaştırılarak ölçülür. Değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Geri kazanılabilir tutarın belirlenmesinde kullanılan tahminlerde olumlu yönde bir değişiklik olması durumunda değer düşüklüğü geri çevrilir.

3.7.2. Finansal Olmayan Varlıklar

TMO, her bir raporlama tarihinde, canlı varlıklar, yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkuller, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye ve belirsiz faydalı ömre sahip varlıklar için geri kazanılabilir tutar her sene aynı dönemde tahmin edilir. Bir varlıkla ilgili nakit yaratan birimin defter değeri geri kazanılabilir tutarı aşarsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Bir varlığın veya nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da nakit yaratan birimdeki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerin göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da nakit yaratan birimlere ayrılır. Faaliyet bölümü tavanı testine tabi

olmak şartıyla, şerefiyenin dağıtılmış olduğu nakit yaratan birimler şerefiye değer düşüklüğü testinin yapıldığı seviyede toparlanır. Böylelikle şerefiyenin iç raporlama amaçlı izlendiği en düşük seviye yansıtılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye, değer düşüklüğü testi için birleşe sinerjisinden yararlanması beklenen nakit yaratan birimlere dağıtılır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. Nakit yaratan birimlerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle nakit yaratan birimlere dağıtılan şerefiyenin defter değerlerinden daha sonra nakit yaratan birimlerdeki diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

3.8. Çalışanlara Sağlanan Faydalar

3.8.1. Çalışanlara Sağlanan Kısa Vadeli Faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükler iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir. Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda TMO'nun yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit ikramiye veya kar paylaşım planları kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir.

3.8.2. Tanımlanmış Fayda Planları

Tanımlanmış fayda planları, tanımlanmış katkı planları dışında kalan, işten ayrılma sonrası sağlanan planlardır. TMO'nun tanımlanmış fayda planları bakımından net yükümlülüğü, her plan için çalışanların şimdiki ve önceki dönemlerde verdikleri hizmetlerin karşılığında kazanacakları gelecekteki fayda tahmin edilerek ayrı hesaplanır. Bu fayda bugünkü değerinin belirlenmesi için iskonto edilir. Kaydedilmemiş geçmiş hizmet maliyetleri ve plan varlıklarının gerçeğe uygun değeri düşülmüştür. İskonto oranı, vade tarihi TMO'nun yükümlülük vadelerine yakın olan ve faydaların ödenmesi beklenen para birimiyle aynı para biriminden çıkarılan ve bir kredi derecelendirme kurumundan kredi değerlendirmesi en az AA olan özel sektör borçlanma senetlerinin raporlama dönemi sonundaki getirisidir.

Hesaplama yıllık olarak yetkin bir aktüer tarafından öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak yapılır. Hesaplama neticesinde TMO lehine bir sonuç çıkarsa, kaydedilmiş varlık, kaydedilmemiş geçmiş hizmet maliyetleri ile gelecekteki plandan iade veya katkı paylarından indirimler şeklinde sağlanacak faydaların bugünkü değerleri toplamıyla sınırlıdır. Ekonomik faydaların bugünkü değerini hesaplamak için Şirket'teki herhangi bir plana uygulanan asgari finansman şartları dikkate alınır. Ekonomik fayda, planın ömrü süresince gerçekleştirilebilir veya plan yükümlülükleri yerine getirilebilir ise TMO için mümkündür. Bir planın faydaları arttığında, artan faydanın çalışanların geçmiş hizmetleriyle ilgili olan kısmı faydaya hak kazanan kadar geçecek olan ortalama süre üzerinden doğrusal olarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Faydaya hak kazanıldığı anda, giderler doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir.

TMO tanımlanmış fayda planlarından oluşan aktüeryal kazanç ve kayıplarını doğrudan diğer kapsamlı gelire ve tanımlanmış fayda planlarıyla ilgili tüm giderleri kar veya zararda çalışanlara sağlanan fayda giderlerine kaydeder.

TMO, tanımlanmış fayda planına ilişkin azaltma veya ödemelerle ilgili kazanç veya zararları ilgili azaltma veya ödemeler gerçekleştiğinde finansal tablolara yansıtır. Azaltma veya ödemelerden kaynaklanan kazanç veya zararlar tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde meydana

gelen değişiklikleri, plan varlıklarının gerçeğe uygun değerindeki değişimleri ve ilişkili aktüeryal kazanç ve kayıplar ile daha önceden muhasebeleştirilmemiş geçmiş hizmet maliyetini içermektedir.

3.8.3. Çalışanlara Sağlanan Diğer Uzun Vadeli Faydalar

TMO'nun emeklilik planları dışında çalışanlara sağlanan diğer uzun vadeli faydalarla ilgili net yükümlülük, çalışanların bu dönem ve geçmiş dönemlerdeki hizmetlerine karşılık kazanacakları gelecekteki fayda tutarıdır. Bu fayda bugünkü değerine indirgenmesi için iskonto edilir ve bu fayda ile ilgili herhangi bir varlığın gerçeğe uygun değeri faydanın belirlenen değerinden düşülür. İskonto oranı, vade tarihi TMO'nun yükümlülük vadelerine yakın olan ve faydaların ödenmesi beklenen para birimi ile aynı para biriminde çıkartılan ve bir kredi derecelendirme kurumundan kredi değerlendirmesi en az AA olan özel sektör borçlanma senetlerinin raporlama dönemi sonundaki getirisidir. Hesaplama öngörülen biri kredi yöntemi kullanılarak yapılır. Aktüeryal kazanç ve kayıplar ortaya çıktıkları dönemin kar veya zararında muhasebeleştirilir.

3.8.4. İşten Çıkarma Tazminatları

TMO, uygulamada gerçekçi bir geri adım atma olasılığı olmaksızın ya normal emeklilik yaşından önce iş sözleşmesinin feshedilmesi veya gönüllü olarak işten ayrılmanın teşvik edilmesi amacıyla resmi bir detay plan taahhüt ettiğinde işten çıkarma tazminatlarını gider olarak muhasebeleştirir. Gönüllü olarak işten ayrılma için ödenen işten çıkarma tazminatları, TMO gönüllü işten ayrılma için bir teklifte bulunduğu, teklifin kabul edileceği olası ise ve kabul edenlerin sayısı güvenilir olarak tahmin edilecek ise gider olarak muhasebeleştirilir. Eğer tazminatlar rapor tarihinden itibaren 12 aydan fazla bir sürede ödenecekse bugünkü değerine iskonto edilir.

3.9. Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda çıkışlarının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumlarında karşılık ayrılır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir. İskonto tutarı finansal gider olarak muhasebeleştirilir.

3.9.1. Yeniden Yapılandırma

TMO, detaylı ve resmi bir yeniden yapılandırma planını onayladığında ve bu planı başlattığında veya kamuya bildirdiğinde, yeniden yapılandırma ile ilgili karşılığı ayırır. Gelecekteki faaliyet zararları için karşılık ayrılmaz.

3.9.2. Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Sözleşmeler

Eğer TMO bir sözleşmeden beklediği faydalar sözleşme kapsamında yükümlülüğünü yerine getirmek için katlandığı kaçınılmaz maliyetlerin altında ise bu gibi ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler için karşılık ayrılır. Karşılık, sözleşmenin feshedilmesi sonucu beklenen maliyetin bugünkü değerinin düşük olanı ile ölçülür. Bir karşılık ayırmadan önce, TMO sözleşme ile ilgili varlıklara değer düşüklüğü muhasebeleştirilir.

3.10. Hasılat

3.10.1. Mal Satışı

Asıl faaliyet konusuna ilişkin malların satışından elde edilen hasılat; karşılığında alınan veya alınacak tutardan iadeler, satış iskontoları ve ciro primleri düşüldükten sonraki gerçeğe uygun değeri ile ölçülür. Hasılat, önemli risk ve getirilerin satın alana transfer olmuş olması, ödenecek bedelin tahsilatının muhtemel olması, yüklenilecek ilgili maliyetlerin ve malların muhtemel iade tutarlarının güvenilir şekilde tahmin edilebilmesi, satışa konu mal üzerinde devam eden yönetim etkinliğinin kalmaması

olması ve hasılat tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda kaydedilir. Bir indirimin verilmesi muhtemel ve tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebiliyorsa, hasılat kaydedildiği anda indirim tutarı hasılatından düşülerek kaydedilir.

3.10.2. Hizmet Sunumu

Verilen hizmetlerden elde edilen hasılat, işlemin raporlama dönemi sonundaki tamamlanma düzeyi dikkate alınarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Tamamlanma oranı yapılan işle ilgili saha incelemelerine göre değerlendirilir.

3.11. Kiralama İşlemleri

3.11.1. Kiralanan Varlıklar

Varlığın sahipliğine ilişkin önemli bütün risk ve getirilerin Şirket'e devrolduğu kiralama işlemleri yoluyla kullanılan varlıklar finansal kiralama olarak sınıflandırılmıştır. İlk olarak finansal kiralama yoluyla elde edilen sabit kıymetler ilgili varlığın gerçeğe uygun değeri ile asgari finansal kiralama ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden ölçülür. İlk kayıtlara alınmasını takiben ise ilgili varlık için geçerli olan muhasebe politikalarına göre muhasebeleştirilir.

Diğer kiralamalar altında kullanılan varlıklar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır ve TMO'nun finansal durum tablosunda muhasebeleştirilmez.

3.11.2. Kiralama Ödemeleri

Faaliyet kiralamaları kapsamında yapılan ödemeler kira süresince doğrusal yöntemle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Alınan kira teşvikleri kira süresince toplam kira giderlerinin bir parçası olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama kapsamında yapılan asgari kira ödemeleri, finansal giderler ve kalan yükümlülüğün azaltılması olarak paylaştırılır. Finansal giderler, yükümlülüğün kalan bakiyesi üzerinden sabit dönem faiz oranı belirlenecek şekilde kira süresince her bir dönem dağıtılır.

3.11.3. Bir Sözleşmenin Kiralama Unsuru İçerip İçermediğinin Belirlenmesi

Bir sözleşmenin başlangıcında, TMO bu sözleşmenin bir kira sözleşmesi veya kira unsuru içeren bir sözleşme olup olmadığını belirler. Bu durum aşağıdaki iki koşulda sağlanır:

- Sözleşmenin gerçekleşmesi kendine özgü bir varlığın veya varlıkların kullanılmasına bağlı ise; ve
- Sözleşme belirtilen varlıkların kullanım hakkını içeriyorsa,

Sözleşmenin başlangıcında veya yeniden değerlendirilmesine takiben TMO, böyle bir sözleşmenin gerektirdiği ödemeleri kiralama ve diğer konular için yapılan ödemeler olarak gerçeğe uygun nispi değerlerine göre ayırır. TMO, bir finansal kiralama sözleşmesiyle ilgili olarak ödemelerin güvenilir bir şekilde ayrılmasının mümkün olmadığına dair karar verirse, ilgili varlığın gerçeğe uygun değeri kadar bir varlık ve bir yükümlülük muhasebeleştirilir. Sonradan ödemeler yapıldıkça yükümlülük azalır ve yükümlülük üzerine ilave edilen finansal giderler TMO'nun alternatif borçlanma oranı kullanılarak kaydedilir.

3.12. Finansal Gelirler ve Finansal Giderler

Finansal gelirler, yatırımdan elde edilen faiz gelirlerini (satılmaya hazır finansal varlıkları da içerecek şekilde), temettü gelirlerini, satılmaya hazır finansal varlıkların satışından elde edilen gelirleri, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların değerlerindeki kazançları, işleme birleşmesiyle edinilen işletmede önceden var olan payların gerçeğe uygun değerinin yeniden ölçümünden olan kazançları, kar veya zararda muhasebeleştirilen riskten korunma amaçlı elde tutulan finansal araçlardan elde edilen gelirleri ve önceden diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş net

kazançların sınıflamalarını içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir. Temettü gelirleri TMO'nun ödemeyi almaya hak kazandığı tarihte (kayıtlı menkul kıymetlerde bu tarih eski temettü tarihidir.) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansal giderler, alınan kredilerin faiz giderlerini, karşılıklar ve ertelenmiş bedel üzerindeki iskontoların çözülmesi, satılmaya hazır finansal varlıkların satışında oluşan zararlar, yükümlülük olarak sınıflandırılan imtiyazlı hisselerin temettüleri, gerçeğe uygun değeri kar veya zararda ve koşullu bedel olarak muhasebeleştirilen finansal varlıklarla ilgili gerçeğe uygun değer kayıpları, ticari alacaklar dışında kalan finansal varlıklar üzerinde kaydedilen değer düşüklüğü zararları, kar veya zararda muhasebeleştirilen türev korunma araçlarından kayıpları ve daha önceden diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen kar veya zarara yeniden sınıflandırılan net zararları içerir.

Bir özellikli varlık satın alımı, inşası veya üretimiyle doğrudan ilgili olmayan borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

3.13. Vergi

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan öz kaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

3.14. Dönem Vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir.

3.15. Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri işe vergi matrahında kullanılan değerler arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilemez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve TMO'nun geri çevrim zamanını kontrol edemediği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

TMO, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer. Gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller için, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün defter değerinin satış yoluyla geri kazanılacağına ilişkin aksi ispat edilene kadar geçerli bir varsayım bulunmaktadır.

Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrileceği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi yükümlülüklerine mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi olması veya vergiye tabi

işletmeler farklı işletmeler olmakla birlikte bu işletmeler vergi borçlarını ve vergi alacaklarını ya net esasa göre yerine getirecek veya tahsilat ve ödemeyi ayrı ayrı ancak aynı zamanda yapacak olması durumunda mahsuplaştırabilmektedir.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

3.16. Vergi Riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, TMO belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödemesi gerekecek ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. TMO'nun mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31.12.2022 tarihinde TMO'nun vadeli banka mevduatlarında 6.354.749 ABD Doları yabancı para bulunmaktadır.

	31.12.2022	31.12.2021
Kasa	386.167	154.907
Banka	1.029.873.801	827.720.340
- Vadesiz mevduatlar TL	911.050.789	814.557.515
- Vadesiz Mevduatlar USD	-	12.092.473
-Vadesiz Mevduatlar EUR	-	1.070.352
- Vadeli Mevduatlar USD	118.823.012	
Toplam	1.030.259.968	827.875.247

5. FİNANSAL YATIRIMLAR

Dönem sonları itibariyle TMO'nun finansal yatırımları aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar	31.12.2022	31.12.2021
Kullanımı Kısıtlı Banka Bakiyeleri	30.062.850	17.880.764
<i>Kredi Kartı Alacakları</i>	<i>30.062.850</i>	<i>17.880.764</i>
Toplam	30.062.850	17.880.764

Uzun Vadeli Finansal Yatırımlar	31.12.2022	31.12.2021
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş	7.500.000	7.500.000
Toplam	7.500.000	7.500.000

6. FİNANSAL BORÇLAR

Dönem sonları itibariyle TMO'nun finansal borçları aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Borçlanmalar	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli Kredi Borçları	39.690.104.619	5.534.570.769
Toplam	39.690.104.619	5.534.570.769

TMO'nun kullandığı kredilerin tamamı kısa vadeli olup, ödeme vadeleri 6 ay ve altındadır.

	31.12.2022	31.12.2021
0-3 ay	30.351.104.619	5.534.570.769
3-12 ay	9.339.000.000	-
1-5 yıl	-	-
5 yıl üzeri	-	-
Toplam	39.690.104.619	5.534.570.769

7. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

TMO'nun rapor tarihi itibariyle ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

Ticari Alacaklar - Kısa Vadeli	31.12.2022	31.12.2021
Ticari alacaklar	416.958.329	131.490.694
<i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	-	-
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	416.958.329	131.490.694
Diğer ticari alacaklar	64.696	-
Şüpheli ticari alacaklar	28.512.812	22.740.702
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(28.512.812)	(22.740.702)
Toplam	417.023.025	131.490.694

Şüpheli ticari alacaklara ilişkin karşılıkların dönemi içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022	31.12.2021
Dönem Başı Bakiyesi	(22.740.702)	(17.896.322)
Dönem İçi Tahsilatlar ve İptaller	1.087.853	-
Dönem Sonunda Ayrılan Karşılıklar	(6.859.963)	(4.844.380)
Dönem Sonu Bakiyesi	(28.512.812)	(22.740.702)

Ticari borçların tamamı, kısa vadeli ve satıcılara olan borçlardan oluşmakta olup, detayı aşağıdaki gibidir:

Ticari Borçlar- Kısa Vadeli	31.12.2022	31.12.2021
Ticari Borçlar	673.793.378	185.550.925
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	671.950.242	184.135.466
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	1.843.136	1.415.459
Diğer Ticari Borçlar	64.194.593	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Ticari Borçlar</i>	59.502.493	-
<i>İlişkili Taraflara Diğer Ticari Borçlar</i>	4.692.100	-
Toplam	737.987.971	185.550.925

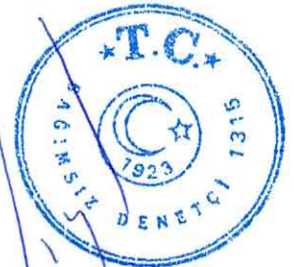
8. DİĞER ALACAK VE BORÇLAR

TMO'nun diğer alacak ve borçlarına ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

Diğer Alacak- Kısa Vadeli	31.12.2022	31.12.2021
Verilen Depozito ve Teminatlar	3.795.589	-
Ortaklardan Alacaklar	4.106.797.568	-
Personelden Alacaklar	527.782	251.201
Diğer Alacaklar	34.287.069	976.141.825
<i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	-	933.320.990
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	34.287.069	42.820.835
Şüpheli Diğer Alacaklar	27.245.400	27.511.859
Şüpheli Diğer Alacak Karşılıkları	(27.245.400)	(27.511.859)
Toplam	4.145.408.008	976.393.026

Diğer Alacaklar- Uzun Vadeli	31.12.2022	31.12.2021
Verilen Depozito ve Teminatlar	2.963.781	2.233.809
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Verilen Depozito ve Teminatlar</i>	2.963.781	2.233.809
Toplam	2.963.781	2.233.809

Diğer Borçlar- Kısa Vadeli	31.12.2022	31.12.2021
Alınan Depozito ve Teminatlar	119.530.113	27.468.691
<i>İlişkili Taraflardan Alınan Depozito ve Teminatlar</i>	187.199	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Alınan Depozito ve Teminatlar</i>	119.342.914	-
Diğer Borçlar	254.750.114	-
<i>İlişkili Taraflara Diğer Borçlar</i>	18.069.902	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	236.680.212	-
Ödenecek Vergi, Harç ve Diğer Kesintiler	44.025.258	-
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	7.231.124	-
Diğer Borçlar	-	75.302.215
<i>İlişkili Taraflara Diğer Borçlar</i>	-	4.311.546
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	-	70.990.669
Toplam	425.536.609	102.770.906

9. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA KISA VADELİ BORÇLAR

Dönem sonları itibarıyla TMO'nun çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki kısa vadeli borçları aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022	31.12.2021
Personele Borçlar	3.583.025	3.273.948
Ödenecek Sosyal Güvenlik Primleri	1.782.586	337.074
Toplam	5.365.611	3.611.022

10. STOKLAR

	31.12.2022	31.12.2021
İlk Madde Malzeme	442.744.561	395.657.475
Yarı Mamüller	123.050.321	35.193.487
Mamüller	1.917.449.577	709.247.825
Ticari Mallar	49.921.372.634	9.458.756.842
Diğer Stoklar	187.201.895	-
Toplam	52.591.818.988	10.598.855.629
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)	(2.729.138)	(1.330.766)
Toplam	52.589.089.850	10.597.524.863

Ticari mallar içinde raporlanan 24.348.192.429 TL'lik kısım, lisanslı depolarda muhafaza edilmekte olup, ilgili stoklara ilişkin TMO'da Elektronik Ürün Senetleri (ELÜS) bulunmaktadır. (31.12.2021: 1.253.709.987 TL)

	31.12.2022	31.12.2021
Dönem Başı	(1.330.766)	(1.330.766)
Dönem İçinde Ayrılan Karşılıklar	(1.398.372)	--
Konusu Kalmayan Karşılıklar	--	--
Toplam	(2.729.138)	(1.330.766)

31 Aralık 2022 tarihinde TMO'nun stokları üzerinde 660.000.000 TL'lik sigorta teminatı bulunmaktadır. (31.12.2021 tarihinde 527.100.000 TL.) Olağan üstü Hal ("OHAL") durumunda, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın, savaş ve olağan üstü hallerde kullanılmak üzere talep edeceği stok miktarı 1.335.103,6 ton ve 9.164.296.759 TL'dir. (31.12.2021 tarihinde 1.325.689 ton ve 2.995.120.449 TL)

11. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

TMO'nun peşin ödenmiş giderlerine ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli		
Verilen Avanslar	-	138.033.611
Gelecek Aylara Ait Giderler	41.767.713	19.847.579
İş Avansları	16.084	-
Personel Avansları	222.652	-
Toplam	42.006.449	157.881.190

Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2022	31.12.2021
Uzun Vadeli		
Gelecek Aylara Ait Giderler	56.087	-
Toplam	56.087	-

TMO'nun ertelenmiş gelirlerine ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

Ertelenmiş Gelirler	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli		
Alınan Sipariş Avansları	1.319.222.145	863.525.435
<i>İlişkili Taraflardan Alınan Sipariş Avansları</i>	14.860	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Alınan Sipariş Avansları</i>	1.319.207.285	-
Alınan Diğer Avansları	19.326.410	-
Gelecek Aylara Ait Gelirler	62.566	73.659
Toplam	1.338.611.121	863.599.094

Ertelenmiş Gelirler	31.12.2022	31.12.2021
Uzun Vadeli		
Gelecek Yıllara Ait Gelirler	228.895	104.172
Toplam	228.895	104.172

12. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR

Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Karşılıklar	31.12.2022	31.12.2021
Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	8.589.398	559.217
Toplam	8.589.398	559.217

13. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Brüt Değeri	1.01.2022	Dönem İçi Girişler	Dönem İçi Çıkışlar	31.12.2022
Arazi Ve Arsalar	214.207.453	48.471.643	(5.696.832)	256.982.264
Yer Altı Ve Yer Üstü Düzenleri	541.809.833	7.533.545	(1.941.002)	547.402.376
Binalar	1.607.472.646	143.623.680	(65.644.972)	1.685.451.354
Tesis, Makine Ve Cihazlar	294.215.289	34.789.288	(12.619.804)	316.384.773
Taşıtlar	20.309.431	697.714	(752.087)	20.255.058
Demirbaşlar	16.518.714	3.028.593	(15.152)	18.732.155
Yapılmakta Olan Yatırımlar	75.196.268	23.962.807	-	99.159.075
Total	2.769.729.635	262.107.269	(87.469.848)	2.944.367.055

Birikmiş Amortismanlar

Arazi Ve Arsalar	-	-	-	-
Yer Altı Ve Yer Üstü Düzenleri	(533.316.615)	-	1.064.644.895	(531.328.280)
Binalar	(1.090.817.388)	(143.663.882)	-	(1.234.481.270)
Tesis, Makine Ve Cihazlar	(268.783.867)	-	528.806.483	(260.022.616)
Taşıtlar	(20.807.690)	-	40.829.337	(20.021.647)
Demirbaşlar	(13.756.920)	-	27.094.833	(13.337.913)
Total	(1.927.482.480)	(143.663.882)	1.661.375.548	(2.059.191.726)

Net Defter Değeri	842.247.155	885.175.329
--------------------------	--------------------	--------------------

Brüt Değeri	1.01.2021	Dönem İçi Girişler	Dönem İçi Çıkışlar	31.12.2021
Arazi Ve Arsalar	214.588.768	9.625.787	(10.007.102)	214.207.453
Yer Altı Ve Yer Üstü Düzenleri	541.639.316	6.080.118	(5.909.601)	541.809.833
Binalar	1.598.998.481	81.405.618	(72.931.453)	1.607.472.646
Tesis, Makine Ve Cihazlar	285.930.908	24.785.507	(16.501.126)	294.215.289
Taşıtlar	21.266.856	43.284	(1.000.709)	20.309.431
Demirbaşlar	15.765.895	2.195.735	(1.442.915)	16.518.714
Yapılmakta Olan Yatırımlar	71.472.242	36.533.465	(32.809.440)	75.196.268
Total	2.749.662.467	160.669.514	(140.602.346)	2.769.729.635

Birikmiş Amortismanlar

Arazi Ve Arsalar	-	-	-	-
Yer Altı Ve Yer Üstü Düzenleri	(531.879.110)	(1.437.505)	-	(533.316.615)
Binalar	(1.066.471.423)	(24.345.965)	-	(1.090.817.388)
Tesis, Makine Ve Cihazlar	(260.568.357)	(8.215.510)	-	(268.783.867)
Taşıtlar	(20.442.908)	(364.782)	-	(20.807.690)
Demirbaşlar	(12.910.969)	(845.951)	-	(13.756.920)
Total	(1.892.272.767)	(35.209.713)	-	(1.927.482.480)

Net Defter Değeri	857.389.700	842.247.154
--------------------------	--------------------	--------------------

Rapor tarihi itibarıyla, TMO'nun Maddi Duran Varlıkları üzerinde, 2.064.111.000 TL'lik sigorta teminatı bulunmaktadır. (31.12.2021: 1.818.996.000 TL.) Varlıklar üzerinde ipotek bulunmamaktadır.

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Brüt Değeri	1.01.2022	Dönem İçi Girişler	Dönem İçi Çıkışlar	31.12.2022
Aktifleştirilen Geliştirme Maliyetleri	20.119.993	6.118.495	-	26.238.488
Toplam	20.119.993	6.118.495	-	26.238.488
Birikmiş Amortismanlar				
Aktifleştirilen Geliştirme Maliyetleri	(17.575.263)	-	34.978.384	(17.403.121)
Toplam	(17.575.263)	-	34.978.384	(17.403.121)
Net Defter Değeri	2.544.730			8.835.367

Brüt Değeri	1.01.2021	Dönem İçi Girişler	Dönem İçi Çıkışlar	31.12.2021
Program ve Yazılımlar	879.341	542.032	(1.421.373)	-
Aktifleştirilen Geliştirme Maliyetleri	17.044.582	3.075.411	-	20.119.993
Toplam	17.923.923	3.617.443	(1.421.373)	20.119.993
Birikmiş Amortismanlar				
Program ve Yazılımlar	(686.984)	-	686.984	-
Aktifleştirilen Geliştirme Maliyetleri	(15.022.015)	(1.437.505)	-	(17.575.263)
Toplam	(15.708.999)	(1.437.505)	686.984	(17.575.263)
Net Defter Değeri	2.214.924			2.544.729

15. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

TMO'nun iştiraki olan TMO-TOBB Tarım Ür. Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş. ve Türkiye Ürün Borsası A.Ş. ile ilgili özet finansal bilgileri aşağıda açıklanmıştır. Bu özet finansal bilgiler iştirakin TMS/TFRS'lere uygun olarak hazırlanan finansal tablolarındaki tutarları göstermektedir.

	Özkaynak ile Değerlenen Yatırımlar	
	31.12.2022	31.12.2021
TMO- TOBB LIDAS	66.369.717	58.022.621
	66.369.717	58.022.621

TMO-TOBB LİDAŞ

	31.12.2022	31.12.2021
Dönen Varlıklar	39.756.338	50.470.980
Duran Varlıklar	179.152.130	179.473.221
Toplam Aktifler	218.908.469	229.944.201
Kısa Vadeli Yükümlülükler	32.679.737	43.671.501
Uzun Vadeli Yükümlülükler	53.489.298	70.227.458
Özkaynaklar	132.739.434	116.045.242
<i>Diğer Özkaynak Kalemleri</i>	<i>126.757.424</i>	<i>97.889.447</i>
<i>Dönem Net Karı</i>	<i>5.982.010</i>	<i>18.155.795</i>
Toplam Pasifler	218.908.469	229.944.201

Ortaklık Payı	50%	50%
Dönem Karı Payı	2.991.005	9.077.898
Diğer Özkaynak Payı	63.378.712	48.944.724
Toplam	66.369.717	58.022.621

16. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli		
Verilen İş Avansları	-	4.458
Personele Verilen Avanslar	-	98.252
Toplam	-	102.710

Alışlar ve satışlar arasındaki KDV oranı farkından dolayı, yıllar itibariyle devreden KDV tutarı artmıştır. Kısa vadede indirim veya tahsilat beklentisi bulunmamasından dolayı devreden KDV tutarı uzun vadeli olarak raporlanmıştır.

	31.12.2022	31.12.2021
Uzun Vadeli		
KDV Alacakları	768.647.542	395.889.877
Toplam	768.647.542	395.889.877

	31.12.2022	31.12.2021
Kısa Vadeli		
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	-	1.253.254
Ödenecek Vergi Ve Fonlar	-	8.043.824
Borsa Tescil Ücret Kesintileri	-	557.844
Toplam	-	9.854.922

17. ÖZKAYNAKLAR

TMO'nun tek ortağı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı olup, önceki dönem ve cari dönemde herhangi bir sermaye artışı veya ortaklık yapısında değişiklik olmamıştır.

	31.12.2022		31.12.2021	
Nominal Sermaye	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı
T.C. Hazine Ve Maliye Bakanlığı	100,00%	12.550.000.000	100,00%	2.550.000.000
Toplam	100,00%	12.550.000.000	100,00%	2.550.000.000

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yıllık karın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kâr payı ödendikten sonra, kârdan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır ve genel kanuni yedek akçeye eklenir. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir. Rapor tarihi itibarıyla TMO'nun yasal yedek tutarı 877.059.641 TL olup, bir önceki yıl 840.317.921 TL'dir.

18. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

	31.12.2022	31.12.2021
Ertelenen vergi karşılığı	(467.279.259)	58.953.711
Toplam	(467.279.259)	58.953.711

Ertelenen vergi hesaplamalarına ilişkin tutarlar ve ilgili geçici farklar aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Geçici Fark	Ertelenen Vergi Etkisi	Geçici Fark	Ertelenen Vergi Etkisi
İzin ve Kıdem Tazminatı Karşılıkları	259.991.344	63.495.916	186.695.349	46.637.837
Dava Karşılıkları	59.118.208	10.598.538	41.047.965	10.261.991
Kayıtlardan Çıkarılan Stoklar	202.101.009	50.497.285	200.702.637	50.175.659
Borçlanma Giderleri	1.937.079.053	446.156.752	29.628.394	7.407.098
Maddi Duran Varlıklar	84.377.039	19.522.367	5.782.429	1.445.607
Şüpheli Alacaklar	6.710.658	1.610.594	3.357.133	839.283
Ar-ge Diderleştirme	938.373	215.826	-	-
Ertelenen Vergi Varlığı		592.097.276		116.803.477

Ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında vergi oranı olarak %23 kullanılmıştır.

Vergi Gelir Gideri	31.12.2022	31.12.2021
Dönem başı açılış bakiyesi	58.953.711	(6.380.548)
Ertelenmiş vergi gideri/geliri	408.325.548	65.334.259
Dönem sonu kapanış bakiyesi	467.279.259	58.953.711

19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	31.12.2022	31.12.2021
Kullanılmayan İzin Karşılığı	2.376.815	1.285.155
Kıdem Tazminatı Karşılığı	32.242.803	82.247.202
Emekli Sandığı	261.771.492	126.039.131
Toplam	296.391.110	209.571.488

31.12.2022 tarihi itibarıyla 294.014.295 TL tutarındaki kıdem tazminatı karşılıkları Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar hesabında, 2.376.815 TL tutarındaki izin karşılıkları Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar hesabında gösterilmiştir. (31.12.2021 tarihi itibarıyla sırasıyla 59.172.595 TL uzun, 150.398.893 TL kısa vadeli karşılıklardan oluşmaktadır; kısa vadeli karşılıklar 1.285.155 TL tutarındaki izin ve 149.113.738 TL tutarındaki kıdem karşılıklarından oluşmaktadır)

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ıncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

Personelin, TMO'daki çalışma statüsü ve bağlı olduğu sosyal güvenlik kurumuna göre ilgili mevzuat uyarınca, Devlet memuru statüsünde çalışan personel için emekli ikramiyesi, işçi statüsünde çalışan personel için ayrıldıkları tarihteki maaşı esas alınarak (kıdem tazminatı tavanını aşmamak suretiyle) kıdem tazminatı hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı, TMO'nun, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar, TMO'nun yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerleme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

SGK'ya tabi çalışanlar

	31.12.2022	31.12.2021
Çalışma süresi	K:20 yıl, E:25 yıl	K:20 yıl, E:25 yıl
Zam oranı	30%	10%
Tazminat almadan ayrılanların oranı	0%	0%
İskonto oranı	12,00%	15%
Kıdem tazminat tavanı	15.371,40	8.651,62

Emekli Sandığına tabi çalışanlar:

	31.12.2022	31.12.2021
Çalışma süresi	K:20 yıl, E:25 yıl	K:20 yıl, E:25 yıl
Zam oranı	30%	10%
Tazminat almadan ayrılanların oranı	0%	0%
İskonto oranı	13,00%	15%
Kıdem tazminat tavanı	9.316,51	5.021,20

Kıdem tazminatı karşılıklarına ilişkin dönem içi hareketler aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022	31.12.2021
Dönem Başı Kıdem Tazminatı	208.286.332	148.941.352
İşten Ayrılanlara Yapılan Ödemeler	(25.699.049)	(23.361.519)
Faiz Maliyeti	22.275.649	27.711.164
Cari Hizmet Maliyeti	(2.043.892)	10.039.740
Aktüeryal Kazanç ve Zararlar	91.195.255	44.955.596
Dönem Sonu Kıdem Tazminatı	294.014.295	208.286.332

20. SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN DURAN VARLIKLAR

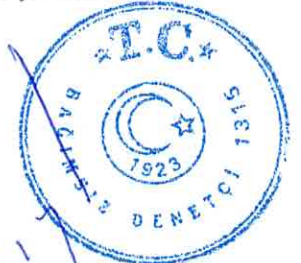
Yoktur. (2021: Yoktur).

21. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

TMO'nun üçüncü taraflara verdiği teminat, rehin ve ipotekler aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022	31.12.2021
Koşullu yükümlülükler		
Verilen Teminat Mektupları- TL	9.736.278	6.833.339

Verilen teminat mektuplarının 9.736.278 TL'lik kısmı devam etmekte olan davalardan dolayı mahkemelere verilen teminatlardan oluşmaktadır. (31 Aralık 2021: 6.833.339 TL)

TMO'nun üçüncü taraflardan aldığı teminat, rehin ve ipotekler aşağıdaki gibidir:

Koşullu varlıklar	31.12.2022	31.12.2021
Alınan teminat mektupları- TL	1.585.219.118	1.152.055.397
Alınan İpotekler- TL	19.988.659	-

Kısa Vadeli Karşılıklar	31.12.2022	31.12.2021
Dava Karşılıkları	47.014.235	45.550.989
Toplam	47.014.235	45.550.989

Uzun Vadeli Karşılıklar	31.12.2022	31.12.2021
Olağanüstü Hal ve Savaş Stokları Karşılığı	5.063.503.107	3.002.758.840
Toplam	5.063.503.107	3.002.758.840

Uzun vadeli karşılıklar, T.C. Hazine Bakanlığı'ndan olup, ilgili tutar olağanüstü hal ve savaş durumları için stoklar ile ilgili tutardır.

2022'de karşılıkların 4.834.210.690 TL'si OHAL stokları, 229.292.417 TL'si dahili sigorta fonuna ilişkindir.

2021'de karşılıkların 3.002.157.318 TL'si OHAL stokları, 212.825.621 TL'si dahili sigorta fonuna ilişkindir.

22. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Yurtiçi Satışlar	32.859.901.715	14.418.852.842
Yurtdışı Satışlar	165.027.831	105.835.005
Diğer Gelirler	15.492.762.839	188.602.000
Brüt Satışlar	48.517.692.385	14.713.289.847

Satıştan İadeler (-)	(10.083)	(73.261)
Net Satışlar	48.517.682.302	14.713.216.586

Satışların Maliyeti	(44.776.355.823)	(13.540.260.442)
Brüt Satış Karı	3.741.326.479	1.172.956.144

	31.12.2022	31.12.2021
ÜRETİM MALİYETİ		
Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.265.244.357	440.873.731
Direkt İşçilik Giderleri	22.661.936	9.121.887
Genel Üretim Giderleri	5.351.033.811	83.037.020
Yarı Mamul Kullanımı	(87.856.834)	(24.201.678)
Dönem Başı Stok (+)	35.193.487	10.991.809
Dönem Sonu Stok (-)	(123.050.321)	(35.193.487)
Üretilen Mamul Maliyeti	6.551.083.271	508.830.961
Mamul Stoklarında Değişim	(1.208.201.752)	(37.498.285)
Dönem Başı Stok (+)	709.247.825	572.049.540
Dönem Sonu Stok (-)	(1.917.449.577)	(709.247.825)

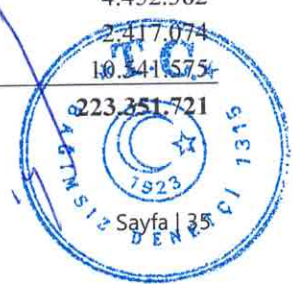

A. SATILAN MAMUL MALİYETİ	1.131.154.365	371.632.676
Ticari Faaliyet		
B. SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	43.608.505.695	13.159.073.795
C. SATILAN HİZMET MALİYETİ	327.797	9.553.971
D. DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ	36.367.966	-
SATIŞLARIN MALİYETİ (A+B+C+D)	44.776.355.823	13.540.260.442

23. FAALİYET GİDERLERİ

	01.01.2022	01.01.2021
	31.12.2022	31.12.2021
Genel Yönetim Giderleri		
Personel Giderleri	137.018.126	83.016.159
Diğer Giderler	16.787.732	4.636.185
Temizlik Giderleri	20.856.089	11.697.583
Amortisman Giderleri	6.910.109	5.867.779
Güvenlik Giderleri	6.167.411	4.333.556
Vergi, Resim ve Harç Giderleri	3.973.509	1.115.424
Kira Giderleri	2.018.535	1.455.914
Bakım Onarım Giderleri	7.853.937	4.296.073
İletişim Giderleri	710.503	725.829
Eğitim Giderleri	3.090.811	1.414.861
Sigorta Giderleri	539.855	786.164
Taşıma Giderleri	40.835	24.364
İlk Madde ve Malzeme	828.267	4.176.622
Toplam	206.795.719	123.546.513

	01.01.2022	01.01.2021
	31.12.2022	31.12.2021
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri		
İlk Madde ve Malzeme	11.364.344	4.939.180
Personel Giderleri	131.948.933	98.701.449
Eğitim Giderleri	96.067	49.636
Diğer Giderler	78.640.518	7.932.031
Temizlik Giderleri	13.104.263	10.133.800
Bakım Onarım Giderleri	7.169.404	4.313.760
Taşıma Giderleri	35.689.937	29.587.546
Kira Giderleri	16.186.049	22.572.038
İletişim Giderleri	588.073	297.550
Güvenlik Giderleri	29.903.790	27.413.700
Sigorta Giderleri	542.962	4.452.382
Vergi, Resim ve Harç Giderleri	3.082.825	2.417.074
Amortisman Giderleri	7.332.176	10.341.575
Toplam	335.649.340	223.351.721

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Araştırma Giderleri		
İlk Madde ve Malzeme	207.015	152.168
Personel Giderleri	4.550.460	1.954.630
Diğer Giderler	3.099.465	150.006
Temizlik Giderleri	576.205	277.062
Bakım Onarım Giderleri	371.225	124.755
Sigorta Giderleri	8.586	10.271
Vergi, Resim ve Harç Giderleri	2.393	2.000
Toplam	8.815.348	2.670.892

24. DİĞER FAALİYET GELİR VE GİDERLERİ

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Diğer Gelirler		
Konusu Kalmayan Karşılıklar	1.494.032	2.000.981
Sayım ve Tesellüm Fazlası	104.595.678	16.188.590
Kira Gelirleri	47.539.809	4.927.348
Dispeç ve C/C Gelirleri	47.893.378	32.748.146
Kazanılan Davalardan Tahsil Edilen Gelirler	7.316.674	2.047.139
Alım Satım İşlerinden Tahsil Edilen Gelirler	170.565.487	2.736.589
Yapım İşlerinden Tahsil Edilen Gelirler	6.085.115	1.130.424
Hububat ve Bakliyat Hizmet Bedeli Gelirleri	24.294.832	6.665.152
Sigorta Şirketlerinden Alınan Hasar Bedeli	601.433	370.641
Yüklenicilerden Kesilen Hazine Desteği	590.209	-
Diğer Gelirler	34.856.833	5.556.104
Toplam	445.833.479	75.371.114

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Diğer Giderler		
Karşılık giderleri	29.904.521	21.284.285
Sayım ve Tesellüm Noksanı	100.126.542	25.996.243
Dava Karşılığı	1.463.246	24.077.377
OHAL Stokları Fiyat Güncellenmesinin Etkisi	-	767.583.073
Ek Tesisler Hizmet Gideri	1.796.970	-
Diğer Giderler	2.212.133.537	33.639.715
Toplam	2.345.424.816	872.580.693

25. FİNANSAL GELİR VE GİDERLER

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Finansal Gelirler		
Faiz geliri	37.349.799	13.151.341
Kur farkı geliri	14.011.748	9.567.479
Toplam	51.361.547	22.718.820

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Finansal Giderler		
Kur farkı giderleri	1.665.685	4.432.137
Faiz giderleri	2.970.455.328	216.882.134
Kıdem faiz gideri	31.242.950	27.711.164
Toplam	3.003.363.963	249.025.435

26. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİR

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		
Temettü gelirleri	3.750.000	2.250.000
Sabit kıymet satış karı	31.967.256	55.690.551
Toplam	35.717.256	57.940.551

	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Yatırım faaliyetlerinden giderler		
Sabit kıymet satış zararı	1.722.656	-
Toplam	1.722.656	-

27. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

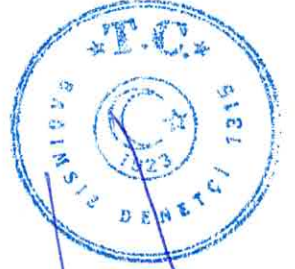
TMO'nun ilişkili taraf kapsamındaki kişileri aşağıdaki gibidir:

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı: TMO'nun ortağı olup, ortaklık payı %100'dür.
TMO'nun %50 oranında iştiraki olan **TMO-TOBB Tar. Ür. Lis. Dep. San. Ve Tic. A.Ş.** ile de borç alacak ilişkisi bulunmaktadır.

TMO'nun ilişkili taraf işlemleri, sahip Hazine ile iştiraki arasındaki borç ilişkilerinden oluşmaktadır.

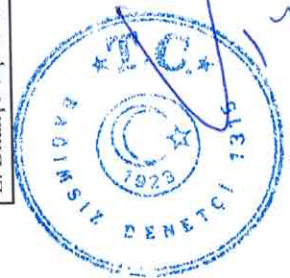
	01.01.2022 31.12.2022	01.01.2021 31.12.2021
Dönen Varlıklar		
Ortaklardan Alacaklar	4.106.797.568	933.320.990
<i>T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı</i>	<i>4.106.797.568</i>	<i>933.320.990</i>
Toplam	4.106.797.568	933.320.990

TMO-TOBB Tar. Ür. Lis. Dep. San. ve Tic. A.Ş.	31.12.2022
Ticari Borçlar	1.843.136
Diğer Ticari Borçlar	4.692.100
Diğer Borçlar	18.069.902
Alınan Depozito ve Teminatlar	187.199
Alınan Sipariş Avansları	14.860

28. FİNANSAL RISK**Kredi Riski**

	Alacaklar					
	Ticari Alacaklar			Diğer Alacaklar		
	İlişkili	Diğer	İlişkili	Diğer	Nakit ve Nakit	
31.12.2022	Taraf	Taraf	Taraf	Taraf	Benzerleri	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (*)	-	417.023.025	4.106.797.568	38.610.440	1.030.259.968	
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış Finansal varlıkların net defter değeri	-	417.023.025	4.106.797.568	38.610.440	1.030.259.968	
B. Koşulları yeniden görülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi Geçmiş (Brüt Defter Değeri)	-	28.512.812	-	27.245.400	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(28.512.812)	-	(27.245.400)	-	-
-Net Defterin Teminat, vs ile güvence Altına Alınmış Kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi Geçmemiş (Brüt Defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net Defterin Teminat, vs ile güvence Altına Alınmış Kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablo Dipnotları

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

31.12.2021	Alacaklar					
	Ticari Alacaklar			Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	İlişkili Taraflar	Diğer Taraflar	Nakit ve Nakit Benzerleri	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (*)	-	131.490.694	933.320.990	45.305.845	826.649.988	
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış Finansal varlıkların net defter değeri	-	131.490.694	933.320.990	45.305.845	826.649.988	
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi Geçmiş (Brüt Defter Değeri)	-	22.740.702	-	27.511.859	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(22.740.702)	-	(27.511.859)	-	-
-Net Defterin Teminat, vs ile güvence Altına Alınmış Kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi Geçmemiş (Brüt Defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net Defterin Teminat, vs ile güvence Altına Alınmış Kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablo Dipnotları

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

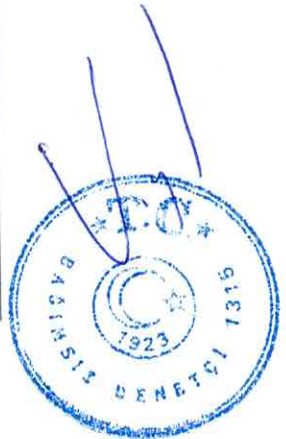
Likidite Riski

Likidite riski TMO'nun fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. TMO, nakit girişlerinin sürekliliğini ve değişkenliğini kısa ve uzun vadeli banka kredileri aracılığıyla sağlamayı amaçlamaktadır.

Aşağıdaki tablo, TMO'nun türev niteliğinde olmayan ve olan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.;

31.12.2022		Sözleşme				
Sözleşme Uyarınca	Defter Değeri	Uyarınca Nakit Çıktıları	3 Aydan Kısa	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yılda Uzun
Vadeler		(I+II+III+IV)	(I)	(II)	(III)	(IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	45.964.146.541	45.964.146.541	36.625.146.541	9.339.000.000	-	-
Banka Kredileri	39.690.104.619	39.690.104.619	30.351.104.619	9.339.000.000	-	-
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	731.452.735	731.452.735	731.452.735	-	-	-
Ticari Borçlar	6.535.236	6.535.236	6.535.236	-	-	-
İlişkili Taraflara Borçlar	407.279.508	407.279.508	407.279.508	-	-	-
Diğer Borçlar	18.257.101	18.257.101	18.257.101	-	-	-
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	-	-	-	-	-	-
Diğer Yükümlülükler	5.110.517.342	5.110.517.342	5.110.517.342	-	-	-
Diğer Karşılıklar	-	-	-	-	-	-

31.12.2021		Sözleşme				
Sözleşme Uyarınca	Defter Değeri	Uyarınca Nakit Çıktıları	3 Aydan Kısa	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yılda Uzun
Vadeler		(I+II+III+IV)	(I)	(II)	(III)	(IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	8.835.342.218	9.388.799.295	5.309.820.638	4.078.978.657	-	-
Banka Kredileri	5.534.570.769	6.088.027.846	2.009.049.189	4.078.978.657	-	-
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	184.135.466	184.135.466	184.135.466	-	-	-
Ticari Borçlar	5.727.005	5.727.005	5.727.005	-	-	-
İlişkili Taraflara borçlar	98.459.360	98.459.360	98.459.360	-	-	-
Diğer borçlar	9.690.778	9.690.778	9.690.778	-	-	-
Diğer yükümlülükler	3.002.758.840	3.002.758.840	3.002.758.840	-	-	-
Diğer karşılıklar	-	-	-	-	-	-

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablo Dipnotları

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

Kur Riskine Duyarlılık

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, orijinal yabancı para ve TL karşılıkları cinsinden varlık ve yükümlülük tutarları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

31.12.2022	TL karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	USD	EURO
1. Ticari Alacaklar	-	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	118.823.012	6.354.749	-
2b. Parasal olmayan varlıklar	-	-	-
3. Diğer	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	118.823.012	6.354.749	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	118.823.012	6.354.749	-
10. Ticari borçlar	-	-	-
11. Finansal yükümlülükler	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	-	-	-
14. Ticari borçlar	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-
16a. Parasal diğer yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	-	-	-
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	118.823.012	6.354.749	-
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	118.823.012	6.354.749	-
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-
23. İhracat	-	-	-
24. İthalat	-	-	-

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablo Dipnotları

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

31.12.2021	TL karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	USD	EURO
1. Ticari Alacaklar	-	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	13.169.985	932.342	72.912
2b. Parasal olmayan varlıklar	-	-	-
3. Diğer	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	13.169.985	932.342	72.912
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	13.169.985	932.342	72.912
10. Ticari borçlar	-	-	-
11. Finansal yükümlülükler	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	-	-	-
14. Ticari borçlar	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-
16a. Parasal diğer yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	-	-	-
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	13.169.985	932.342	72.912
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	13.169.985	932.342	72.912
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-
23. İhracat	-	-	-
24. İthalat	-	-	-

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablo Dipnotları

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

TMO, başlıca ABD Doları cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Aşağıdaki tablo TMO'nun ABD Doları kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere TMO içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

31.12.2022	Kar/(Zarar)	
	Değer Kazanması	Değer Kaybetmesi
USD'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1- USD net varlık/ yükümlülük	11.876.582	- 11.876.582
2- USD riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- USD net etki (1+2)	11.876.582	- 11.876.582
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
4- EURO net varlık/ yükümlülük	-	-
5- EURO riskinden korunan kısım	-	-
6- EURO net etki (4+5)	-	-
Diğer dövizlerin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
7- Diğer dövizler cinsinden net varlık/yükümlülük	-	-
8- Diğer dövizlerin riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer dövizlerin net etkisi (7+8)	-	-
TOPLAM	11.876.582	- 11.876.582
31.12.2021	Kar/(Zarar)	
	Değer Kazanması	Değer Kaybetmesi
USD'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1- USD net varlık/ yükümlülük	1.209.947	- 1.209.947
2- USD riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- USD net etki (1+2)	1.209.947	- 1.209.947
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
4- EURO net varlık/ yükümlülük	107.052	- 107.052
5- EURO riskinden korunan kısım	-	-
6- EURO net etki (4+5)	107.052	- 107.052
Diğer dövizlerin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
7- Diğer dövizler cinsinden net varlık/yükümlülük	-	-
8- Diğer dövizlerin riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer dövizlerin net etkisi (7+8)	-	-
TOPLAM	1.316.999	- 1.316.999

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

31 Aralık 2022 Tarihli Finansal Tablo Dipnotları

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe TL'dir.)

Faiz Riski

TMO'nun faiz oranına duyarlı finansal araçlarını gösteren tablo aşağıdaki gibidir:

	31.12.2022	31.12.2021
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Krediler	39.690.104.619	5.534.570
Toplam	39.690.104.619	5.534.570

Sermaye Riski Yönetimi

TMO'nun sermaye yönetimindeki hedefleri; faaliyetlerinin devamlılığını sağlayarak ortaklara getiri ve diğer hissedarlara fayda sağlayabilmek ve hizmetleri risk seviyesine uygun bir şekilde fiyatlandırarak karlılığını arttırmaktır.

TMO, sermaye miktarını risk düzeyi ile orantılı olarak belirlemektedir. Ekonomik koşullara ve varlıkların risk karakterine göre şirket öz kaynakların yapısını düzenlemektedir.

TMO, sermaye yönetimini borç/sermaye oranını kullanarak izlemektedir. Bu oran, net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerinin toplam borç (finansal durum tablosunda belirtilen kısa vadeli ve uzun vadeli yükümlülükler toplamı) tutarından düşülmesiyle hesaplanır. Toplam sermaye, finansal durum tablosunda belirtilen öz kaynakların toplamıdır.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla toplam net borçların sermayeye oranı aşağıdaki gibidir.

	31.12.2022	31.12.2021
Finansal borçlar	39.690.104.619	5.534.570.769
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(1.030.259.968)	(827.875.247)
Net Borç	38.659.844.651	4.706.695.522
Toplam Özkaynak	12.843.842.106	4.177.006.254
Net Borç/ Özkaynak Oranı	301%	113%

29. BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARINDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

Şirket'in 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren raporlama dönemine ilişkin bağımsız denetim ücret gideri 36.000 TL tutarındadır. (31 Aralık 2021: 59.000 TL).

Şirket'in 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren raporlama döneminde bağımsız denetim kuruluşundan alınan finansal tabloların bağımsız denetimi dışında farklı bir hizmet bulunmamaktadır.

30. RAPORLAMA TARİHİ SONRASI OLAYLAR

Ülkemizde 06.02.2023 tarihinde yaşanan depremler sebebiyle Kurumumuza ait tesislerin 26 tanesi harici sigorta kapsamında Sigorta Şirketine bildirilerek hasar dosyası açtırılmıştır.

Söz konusu dosyalar kapsamında işlem gören poliçelerde;

7 silo ve depolama tesisinin 222.798.150 TL, 11 lojman ve idari binanın 20.472.750 TL, 3 makinenin 32.427.000 TL teminatı bulunmakta olup, işlemlerin tamamlanmasına müteakip ödenecek hasar tutarları belli olacaktır.

Bunların haricinde 4 ayrı ürün hasarı için ürün ilk ateş sigortası kapsamına dosya açtırılmış olup, hasarlı ürün miktarları ve ödenecek tazminat tutarının tespiti çalışmaları devam etmektedir.

İskenderun Limanında deprem sonrasında ithalat işlemleri aksamış ancak 1 hafta sonra ürün tahliye işlemleri devam etmiştir.

Deprem sonrasında, Kahramanmaraş işyerinin Ajans Amirliği olan statüsü bir üst seviyeye çıkarılarak Başmüdürlük haline getirilmiştir.

2023 yılında deprem bölgesindeki alım/satım faaliyetlerinin önceki yıla göre olumsuz etkilenmeyeceği değerlendirilmektedir.

